

Rus-Japon hududunda "Ateş kes!," borusu

Mütareke akdedilmesine rağmen tehlike henüz zail olmadı

İki taraf murahhaslarından müteşekkil dört kişilik bir komisyon derhal faaliyete geçiyor. Sovyetler komisyonunda bitaraf bir âzanın bulunmasını istediler

Dün hududda hiçbir çarpışma olmadı

Londra 11 (Hususi) — Takriben bir aydan beri muntazam bir harb şeklinde inkişaf etmekte olan Sovyet Mançuko hududundaki muhasamatın durması ve bir mütarekenin akdi bütün siyasi mahfelde memnuniyetle karşılanmıştır.

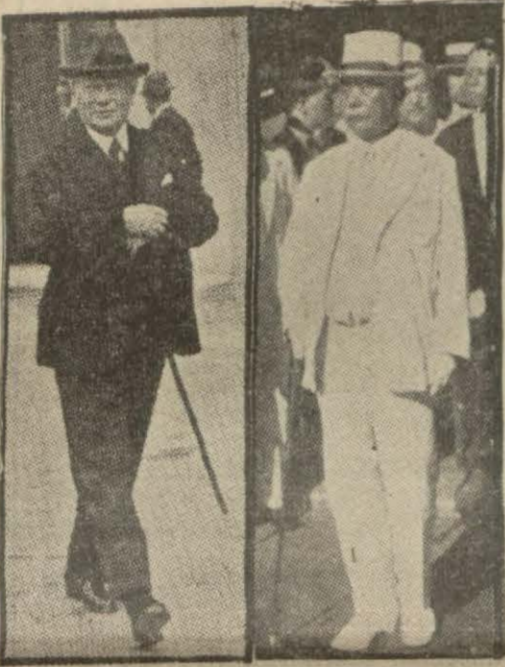
Vaziyetin bundan sonraki inkişafı, iki tarafın müzakerelerde göstereceği hüsnü niyete bağlıdır. Harb tehlikesi muvakkaten ölenmiş olmakla beraber, tamamen zail olmamıştır.

İki taraf murahhaslarından müteşekkil dört kişilik komisyonun derhal faaliyete geçeceği bildirilmektedir. Sovyetler, komisyona bitaraf beşinci bir âzanın da idhalini istemişlerdir. Bu hususta henüz verilmiş bir karar yoktur.

Ateş kes

Tokyo 11 (A.A.) — Japonlar, saat 12 de Çankufeng'de ateş kesme borusunu çalmışlardır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Sovyet hariciye komiseri Litvinof Japon hariciye nazırı Ugaki

Büyük ikramiye bir sandalçı yamağına çıktı

Günde yalnız 25 kuruş kazanan Trabzonlu delikanlı biletini keşideden yarım saat evvel almıştı

Trabzonda Yenimahallede Esvak so - kağında oturan sandalçı 25 yaşlarında Mustafa Duru dünkü piyango talihlilerinden biridir. Trabzondan kalkıp İstanbul'a para kazanmağa gelmiş ve burada umduğu gibi bir iş bulamıyarak Eminönünde karşıdan karşıya adam taşıyan kayıklardan birine 25 kuruş gündelikle kürekçi yamağı girmişti.

(Devamı 11 inci sayfada)

Nişanlılar arasında geçimsizlik

İzmirde bir genç nişanlısını öldürdü. İstanbulda da bir nişanlı yaralandı

Evvelki akşam Ayvansarayda bir aile faciası olmuş, bir adam 18 yaşında nişanlısı Mediha ile 42 yaşında teyzesi Cavideyi bıçakla muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Vak'anın tafsilâtı şudur:

(Devamı 3 üncü sayfada)

Kayseri pastırma ve sucukları

Kayseride 200 bin liraya muazzam bir mezbaha inşa ediliyor

Ankara 11 (Hususi) — Aldığım malûmata göre Kayseri belediyesinin fenî bir mezbaha yaptırmak hususunda - ki faaliyeti sona ermiştir.

Mezbaha her türlü modern ve sıhhi şartları haiz bulunacak ve bugüne kadar -

(Devamı 3 üncü sayfada)

General Fon Friç Alman ordusunda tekrar vazife aldı

Berlin 11 (Hususi) — Geçen şubat, vazifesine nihayet verilerek tekaüde sevk edilmiş olan eski Alman erkâniharbiye reisi General Fon Friç, tekrar orduya alınmış ve müfettiş tayin edilmiştir.

OSTAD

Hüseyin Cahid Yalçın
in
Haftalık müsahabesi
Yarınki sayımızda

Romada imza edilen İngiliz-İtalyan anlaşması suya mı düşüyor?

Burgos hükümetinin İngiliz plânına cevap vermemesi Paris ve Londrayı harekete getirdi

Bir Fransız gazetesi İtalyaya hücum ederek: "Mütemadi surette aptal yerine konmak istemiyoruz," diyor

Valansiya tayyareler tarafın dan bombardıman edilirken

Paris 11 (Hususi) — İspanyadaki ecnebi gönüllülerin geri alınmasına müteallik İngiliz plânının Franko hükümeti tarafından cevabsız bırakılması, diplomatik bir mesele halini almış bulunuyor.

Burgosdaki İngiliz mümessil Hodgson'un teşebbüsü üzerine, Frankist makamlar, plânına cevap verilmekte gecikmelerinin fena niyetten dolayı değil fakat plânın gayet müddil mahiyetinden ileri geldiğini bildirmişlerdir.

(Devamı 2 nci sayfada)

MESELELER

Tren yolu üzerindeki teneke mahallesi ne zaman kaldırılacak?

Burası sefil, lâübali ve pis manzarası ile İstanbul şehrinin yüz karasıdır

Hiç bir şehirli ve hiç bir vatandaş tasavvur etmez ki Kumkapı ile Sirkeci arasında, tren yolu güzergâhı üzerindeki teneke mahallesini görsün de yüzü kızarmasın, yüreği sızlamamış olsun!.. Burası iki taraflı bir hailenin sahnesidir ki, en değme rejisörlerin bile aynı meydana getirmesine imkân olmayacak derecede bir sefalet manzarası arz etmektedir.

Her türlü yaşama şartlarına topyekün bir namevcud geçen bu dekor ortasında ömürlerini paslandıran hemşerilerimizin bedbaht talihlerine ne kadar acıyor ve içleniyorsak, şehrin kapısında böyle bir mezbelelik bulunuşundan dolayı o nisbette teessür ve tiksinti duyuyoruz.

Kumkapı ile Sirkeci arasında büyüğe bir sahayı işgal eden teneke mahallesinin şehrin, daha doğrusu bütün memleketin şerefi bakımından derhal kaldırılmasını müteaddid defalar yazdık. Diğer arkadaşlarımız da bu mevzu etrafında bir hayli neşriyat yaptılar.

(Devamı 11 inci sayfada)

Evlendireceğiz diye altmış yaşında ihtiyarı soydular

Düğün yapıldı, imam nikâh kıydı, para su gibi aktı ve yatma vakti gelince altmışlık güvey sokağa atıldı

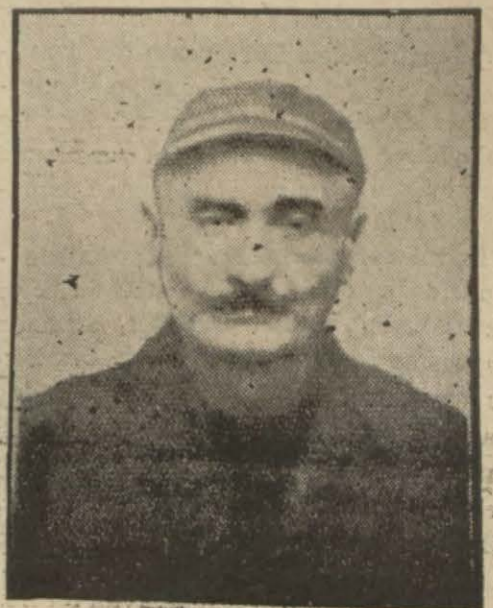
Evvelki gün Kasımpaşada emsaline nadir teşadüf edilen bir dolandırıcılık hâdisesi olmuştur.

Galatada Çeşmemeydanında küçük bir dükkânda tenekecilik yapan Mahmud oğlu 60 yaşında Emin, bundan bir kaç gün evvel dükkânında oturup çalışmakta iken Niyazi isminde bir delikanlı gelerek kendisine:

«Emin usta, senin evlenmek istediğini, namuslu ve güzel bir kadın aradığını işittim. Bizim mahallede tamam sana lâyık Hatice isminde bir kadın vardır. Onunda muvafık bir koca aradığını söylüyorlar, arzu edersen bunu sana aliverelim» demiştir.

Emin usta kadının yaşını sorup 29 olduğunu öğrenince yumuşamış ve Niyaziyi iltifatla dükkâna alarak kahveler, çaylar

(Devamı 11 inci sayfada)

Tenekeci Emin usta

Orta Avrupa vaziyeti endişeler uyandırıyor

Almanyanın yeniden askerî hazırlıklar yaptığı haberleri Londrada mühim akisler uyandırdı

Londra 11 — Lord Halifax, tatilini geçirmek üzere bu akşam veya yarın sabah Yorkshayr'a gidecektir.

B. Çemberlayın tekrar İskoçyaya gitmesi muhtemeldir. B. Çemberlayın ağıstos nihayetinden evvel bir kaç gün için Londraya gelmesi ihtimal dahilindedir.

Diplomasi mehafil, merkezi Avrupa'daki vaziyetin inkişafı ve geçirmekte olduğu istihale dolayısıyla bir nebze endişe hissetmektedir.

Bu sabah Almanyanın askerî hazırlıkları hakkında Manchester Guardian tarafından neşredilmiş olan malûmatın buradan (Devamı 11 inci sayfada)

9 sene sonra çocuğunu bulan anne anlatıyor

Zabita dokuz sene evvel Galata rıhtımında vapurdan çıkan çocuğu çalan adamı arıyor

Balatta Ayaspaşa caddesinde 14 numaralı evde oturan Meryem isminde bir kadının bundan 9 sene mukaddem kaybolan kızı Zekiyeyi Feriköyde firincilik eden Maksudun karısı Ziynetin yanında bulunduğunu dünkü ikinci tabımızda yazmıştık. Bugün de hâdis e etrafında topladığımız mütemmim malûmatı veriyoruz.

Kızın hakiki annesi olduğunu iddia eden Meryem şunları söylemektedir: — Zekiyeyi bundan 9 sene evvel dayısı Emin Rizeden İstanbul'a getiriyordu. Çocuk o zaman daha henüz 2 yaşında idi.

(Devamı 11 inci sayfada)

9 sene sonra çocuğunu bulan Meryem kızı ve kardeşi ile bir arada

İstanbulda en fazla sinirlenize dokunan şey nedir?

İstanbul hemşerileri düşüncelerini anlatmaya devam ediyorlar.

(Yazısı 6 nci sayfada)

Hergün

İzmir
Fuarı

Yazan: Muhittin Birgen

İzmir fuarı açılmak üzere bulunuyor. Bugünkü ismi «İzmir fuarı» olan bu müesseseye, «9 Eylül sergisi» firması ile ilk defa olarak kurulduğu zaman, bütün teşebbüsler gibi, ilk adımda, muvaffakiyetsizliğe uğradı. Bu işlerin henüz acemisi olduğumuz muhakkak bulunmakla beraber öğrenme ve tecrübeden istifade etme kabiliyetimiz çok ilerlemiş bulunduğu için, ilk muvaffakiyetsizliğin verdiği küçük bir tereddüden sonra İzmir fuar fikrini tekrar canlandırmaya teşebbüs etmekten çekinmedi. Son senelerde görüyoruz ki, fuar tedrici tekemmül etmekte ve tekemmül derecesinde de rahat kazanmaktadır. Her sene fuarın ziyaretçisi artıyor ve her sene fuarın teşkilatı genişliyor. Bu, her bakımdan iyi bir alamettir: Demek, biz fuar tertib etmek gibi ince bir işte muvaffakiyet gösteriyoruz ve memleket halkında da bu gibi teşebbüslere karşı alâka günden güne artıyor.

★

Türkiye gibi geniş hududlu bir memleketin bir değil, bir kaç fuar sahibi olması lâzımdır. Bu, her bakımdan bir ihtiyaçtır: İktisadî bakımdan, içtimai bakımdan, millî bakımdan. İktisadî bakımdan, bir fuar, memleketin muhtelif meslek ve iş sahalarını birbirine tanıtmak, hariçle memleket arasındaki iktisadî münasebetleri arttırmak, herkese yeni yeni şeyler öğretmek ve yeni yeni işler yapılmasını temin etmek gibi burada sayılması uzun sürecek faydaları az, çok herkes bilir. Fakat, fuarların içtimai, millî ve siyasi bakımdan faydaları umum için malûm şeylerden değildir. Bunun için bu noktada biraz durmak isteriz.

Bir memleket içinde yaşayan insanların tek bir gıve ile konuşmaları, birbirine çok yakın ve birbirinin aynı hisler ve fikirler taşınmaları, bütün tarih içinde, daima irili ufaklı pazarlar, panayır lar sayesinde tahakkuk etmiştir. Hattâ devletlerin kurulmalarında, büyümelerinde bile pazarlar birinci derecede mühim roller oynamıştır. Meselâ, Avusturya imparatorluğunu vücutte getiren siyasî hareket bir «şark pazarı»ndan doğmuş ve bunun için bu imparatorluk «Şark devleti» manasını ifade eden bir isim taşımıştır. Gene meselâ İslâm dininin inşasında Mekke ile Şam arasındaki ticarî münasebetlerin de mühim bir rol oynadığı ve gene Mekke'de kurulan pazarın İslâm medeniyetinin doğması ve inkişafı hususunda ne kadar müessir bir rol oynadığı malûmdur.

Umumiyetle denilebilir ki köylerde kurulan köy pazarları büyüye büyüye senelik muntaka panayır ları vücutte geldikçe ve bunlar da inkişaf ede ede millî pazarlar kuruldukça bir memleketin hududları içinde içtimai kaynaşma ve millî tekevvün kuvvetle ilerler. Bu bakımdan, hattâ şunu bile söylemek mübalâğa değildir: Millî ölçüde, yani bütün memleketi harekete getirecek nisbette fuarlar kurmaya ve bunları çoğaltmaya muvaffak olmamış memleketlerde asrî manasile millî tekevvün tamam olmuş sayılmaz.

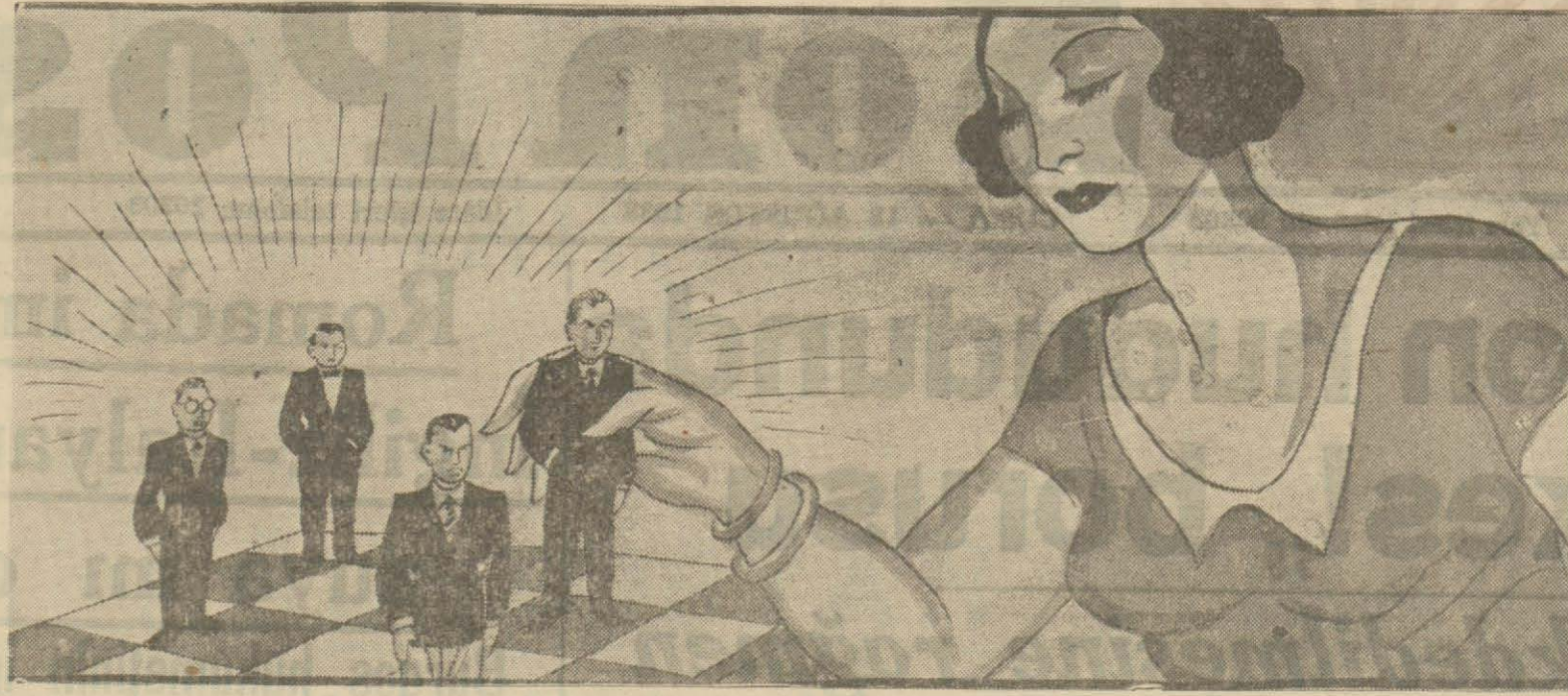
★

İşte memleketin en münasib yerinde kurulmuş olan İzmir fuarı, iktisadî faydalarının yanıbaşında, bu büyük ve mühim işi görmektedir. Memleketten uzaklardan ve karadan muhtelif yollarla bağli, Avrupa ve dünyanın her köşesine doğru yollarla münasebette bulunan İzmir, bir zamandanberi Türkiye'nin her tarafını harekete getiriyor. Vapur ve demiryolları idareleri tenzilât yaparak herkese kolaylıklar gösteriyorlar. Bu suretle de memleketin bir ucu, öteki ucunu tanıyıp buluyor.

İnsanlar köylerinde veya mahallelerinde doğup orada öldükçe millî birlik ve memleketin bütün parçaları arasında kaynaşma hâdisesi teşekkül edemez. Bizde ise yakın zamana kadar «hareket» hiç sevilmiyen bir şeydi. Ancak beş on sene beridir ki hareket başladı ve son senelerde hayli hız aldı. İzmir fuarı bu hareketin sene bir defa olsun büsbütün hızlandırılan bir müesseseye vazifesini görüyor ve bu suretle Türklüğe büyük bir hizmet ediyor. Temenni edelim ki bu hizmet, her sene artan muvaffakiyetlerle,

Resimli Makale:

≡ İki ölçü. ≡

Kadınların çoğunda prensip yoktur, kalpleri ile hareket ederler, ahlâk bahsinde de sevdikleri erkeğe tâbidirler. Erkeklerde ise muhakeme birinci, his ise ikinci derecede gelir.

Mühim bir mesele üzerinde muhatabınızı ikna etmek mecburiyetinde bulunduğunuz zaman kadın ise evvelâ hissinde, sonra mantığına müracaat ediniz, erkek ise yalnız rakam ve muhakeme ile konuşmak kâfidir.

SÖZ ARASINDA

Bebekleri zehirli
Gazdan korumak için
Bulunan çare

Bebekleri zehirli gazdan korumak için türlü türlü çareler araştıran Holanda, resimde gördüğünüz şekli en muvafık bulmuştur. Kutuda oksijen aleti vardır. Üstü camlı oluşu da, aletin iyi işleyip işlemediğini tedkike yaramaktadır.

Beş anneli adam

Londrada otuz yaşında bir İngilizin ailevi vaziyeti gazetelerin nazarı dikkatini celbetmiştir. Bu gencin babası bir milyonerdi. 46 yaşında ölmüştür. Beş annesinin dördü yeniden evlenmişlerdir. Asıl annesi üç defa evlenmiştir. Delikanlının kendisi de iki kere gerdeğe girmiştir. Oğlu, üvey kız kardeşine yaşıttır. Annelerinin en genci kendisinden iki yaş daha büyüktür. Yani 32 sindedir.

İngiliz delikanlısı, annelerini daima ziyarete gider. Geçenlerde de tâ Amerika'ya giderk Amerikalı annesini görmüştür.

Adamın asıl annesi büyüktür. 60 yaşındadır ve Fransanın cenubunda oturmaktadır. Üç defa evlenmiştir.

İkinci annesi Amerikalıdır. Evlenmemiştir.

Üçüncü annesi İspanyoldur. Dördüncü annesi bir Rusla evlenmiştir. Beşinci annesi bir İngiliz sübay ile evlenmiştir.

Babası da sekiz sene evvel ölmüş ve her karısına 1000 er İngiliz lirası maaş miras bırakmıştır.

Şikagoda garib bir talâk
davası

Şikagolu bir kadın mahkemeye müracaat ederek, banyoda iken kocası yaptığı kibritleri yana yana üstüne fırlattığı için boşanma davası açmış, mahkemede, ve karısına zulüm yaptığı kararile kocayı mahkûm etmiş, ve Şikagolu madamı zalim kocasından ayırmıştır.

ilerlemekte devam etsin.

Sözlerimi şununla bitirmek isterim: Fuar vesilesinden istifade ediniz ve uzaktan da olsa, harekete gelip İzmir'i görmeye gidiniz.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
İşittiniz ya!

Adamın iki karısı ve gayet çapkın bir uşağı varmış. Çapkın uşak günün birinde bir fırsat bulsam da efendimin iki karısını da yanaklarından öpsem diye düşünürmüş. Bir gün uşak efendi birlikte evden çıkmışlar. Bir kaç adım yürüyünce efendi durmuş.

— Bak aksiliğe, demiş, dalgınlıkla evden terlikle çıkmışım..

Uşak atılmış:

— Siz bekleyin, koşar ayak kabalarınızı alırlar gelirim.

Koşa koşa eve gitmiş, hareme girmiş. İki ortak beraber oturuyorlar -

muş:

— Efendi beni gönderdi, demiş, iki karımı da yanaklarından öp gel, dedi.

Kadınlar şaşırılmışlar:

— İmkân yok, yalan söylüyorsun..

Uşak düşünmüş:

— Efendinin ağzından duysanız da inanmaz mısınız?

— O zaman inanırız.

Penceresini açmış, sokakta bekleyen efendisine bağırması:

— Efendi, efendi.

— Ne var?

— Yalnız birisini mi, yoksa ikisini mi?

Ayakkabılarını bekleyen adam cevap vermiş:

— Yalnız birini olur mu, her ikisini de..

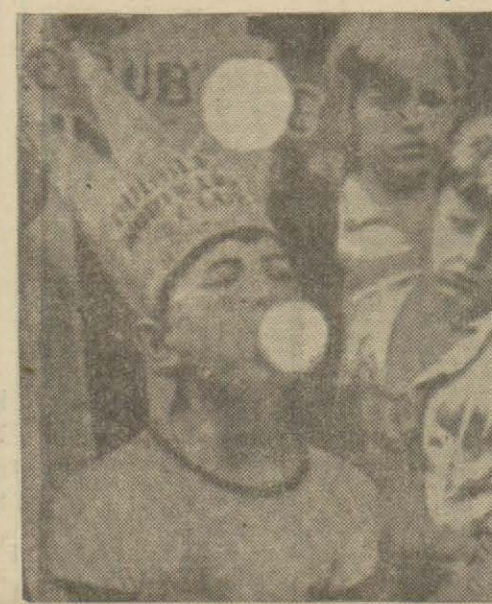
Uşak kadınlara dönmüş:

— Nasıl, demiş, yalan mı söylemişim, şimdi kendi kulağınızla işittiniz ya!...

Bir sinema yıldızı
daha öldü

Beyaz perdede daima Çinli, Rus kumandanı ve hain rolleri yapan Warner Oland zatı neticesinde ölmüştür.

San'atkar bundan bir müddet evvel İsveçe gitmişti ve hastalandığı sırada Stokholmda bulunmakta idi

Amerikalıların
Sakız şişirme
Şampiyonu

Amerikan sakızlarını şişirerek patlatmak rökorunu gördüğümüz yumurcak kazanmış ve başına bir şampiyonluk tacı geçirilmiştir.

Muziblik Kralları

Biri 9, diğeri 11 yaşında iki erkek çocuk geçen gün Pariste ceza mahkemesinin huzuruna çıkarılmışlardı, Fransız kanunu çok iyi bir düşünceyle küçük suçluların hüviyetlerinin ilân edilmesini yasak ettiği için çocukların adları meçhul kaldı, fakat yaptıkları marifet gazete sütunlarına bol bol geçti. Başlıca 3 tane dir ve on gün içinde yapılmıştır:

1 — Geceleyin bir ticarethaneye girmişler ve ticarethanenin ne kadar yazı makinesi ve sandalyası varsa hepsini de tutkallamışlar.

2 — Başka bir gece bir kasab dükkanına girerek 12 tane domuz yavrusunu kıyma haline getirmişler.

3 — Bir moda mağazasının camekanını da bol mürekkebe ile boyamışlar.

Fransız gazeteleri çocukların babası tarafından zarar gören ticarethanelere 1000 Türk lirası tazminat verildiğini söylüyorlar.

Kadın katilleri ekseriyetle
evli erkeklermiş

Kadın öldüren katillerin ekserisinin evli olduğunu ve yaşlarının da 40 ile 50 arasında oynadığını, Alman istatistik bürosu bildirmektedir.

Büronun şefi, Almanya'da son iki sene zarfında işlenen 169 cinayet vak'ası üzerinde etüdler yaparak şu neticelere varmıştır:

Erkekler bu cinayetlerin yüzde 93 ünü, kadınlar ise yüzde 7 sini yapmışlardır.

Cinayetler, hafta sonları ile ikinciteşrin aylarında daha fazla olmuştur.

Sözün Kısası

Ondalıkla otobüs
İşler mi?

E. Talu

Gazeteci değil miyiz? Baş ağrıyan, derdini dökecek kapı arıyan bize gelir. Pabucubüyük, Babacafer, ve emsali yerler battal olalı bunların postuna bizler oturduk. Rahmetli Marko Paşanın, sanki biz, gazeteciler, peştemalığımızı satın almışız.

Dün, bu kabilden biri, matbaaya kadar zahmet etmiş, gıyaben de bana teveccühü olduğu için, geldi, beni buldu.

Ekseriya dinlediğim bu tarz şikâyetler incir çekirdeği doldurmaz. Ve ben de sadece dinleyip, her hangi bir kanunî mânînin arkasına sığınarak şikâyetçiyi nazikâne savarım. Fakat bu defaki öyle değildir. Şikâyetini haklı ve anlattığı vâkıâyı cidden garib buldum. Bakınız mesele nedir:

Okuyucum, geçenlerde bir gün, Pangaltıdan otobüse binmiş, arabayı İtüzü mundan fazla süren şoföre, bir aralık demiş ki:

— Dostum! Ben sinirli bir adamım. Canıma da kıymet veririm. Bu kadar hızlı gitmekte ne mana var? Maazallah, bir kaza kıcarsa, hepimize yazık olur

Şoför ne cevap verse beğenirsiniz?

— Ben kaza, maza bilmem. Hepsî bana vız gelir. Ben yalnız çoluk ve çocuğumun nafakasını düşünürüm!

— Çoluk çocuğun nafakası mı? Hızlı gitmekle bunun arasında ne münasebet olabilir?

— Münasebet vardır, elbet! Ben de, şu biletçi de günde kaç sefer yapar ve kaç tane bilet keserse, onun üzerinden ondalık alırız!

Bizim Son Postanın (İster inan, İster inanma) sütununa daha uygun düşecek olan bu acıklı mevzuu dinliyen ben olduğum için, buraya kaydettim.

Eğer aslı varsa, bu çok esef edilecek bir haldir. Ve her gün zabıta vukuat sütunlarına geçen kazaların izahı şimdi pek kolay mümkün olur.

Keyfiyeti, lâyık olduğu ehemmiyetle, büyüklüğümüzün teemmülüne ve takdiri arzederim.

E. Talu

İngiliz - İtalyan
anlaşması
suya mı düşüyor?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

dir. Hodgson'un hasıl ettiği intiba, cevabın fazla gecikmeyeceği merkezindedir.

Bu vaziyeti mevzuubahseden Epok gazetesini şöyle yazıyor:

«Gönüllülerin geri alınması meselesile Frankonun devam eden sükkütü, İngiltereye karşı tasarlanmış bir hakaret mahiyetini almaktadır. Bu sükkütü acaba Frankoya kim tavsiye ediyor? Eğer İtalya ise, niçin? Günler geçtikçe, İngiliz - İtalyan anlaşmasının icra mevkiine girmesi imkânları suya düşüyor. Fransada Pirene hududunun açılması isteyenler, bu suretle ilerine yeni yeni deliller geçirmektedir.

Pöti Jurnal gazetesi diyor ki:

Fransa, Pirene hududunu kapamış ve hâlen kapalı tutmakta bulunmuştur. Blum gibi «tavsamış ademi müdahale» den bahsetmeye kadar gitmemekle beraber, surası kabul eylemek lâzımdır ki, mütemadi surette aptal yerine konmak da istemiyoruz. Diğer taraftan, kontrol altında bulunan İtalyan gazetelerinin haksız yere yalanla dolu olarak yaptıkları fena niyetli hücumlara, daha ne kadar tahammül edeceğiz?

Popüler gazetesinde Blum diyor ki: Mademki yabancı «gönüllülerin» veyahud «akt'aların» geri çekilmesi muahazamatın tahtilini icab ettirmektedir, Fransa ve İngiltere, geri çekilme ameliyesinin başlaması ile beraber hemen derhal bir mütareke yapılması için, şimdiden her iki taraf nezdinde lâzım gelen tesirler icrasına hazırlanmalıdır.

Perpinyan 11 (A.A.) — Katalonya Generalitet'i reisi B. Kompanis, Pertüsten hududu geçmiş ve otomobile Perpinyana doğru ilerlemekte bulunmuştur. B. Kompanis'in buradan nereye gideceği malûm değildir.

Harb vaziyeti

Saragos 11 (A.A.) — Estramadure'de Franko kuvvetinin İleri hareketi bütün muntakalarda, devam etmektedir. Bu kıtaat, Almorçon, Villanueva ve Serina'yı fersah fersah geçmiştir.

Ebr cephesinde Frankistler, dün elde etmiş oldukları mevzileri tahkim etmişlerdir. Franko tayyareleri bugün tekrar Valen siyasi bombardıman etmişlerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Yapılan bir istatistikten anlıyoruz ki, son bir yıl içinde İstanbul'da ne kadar ipeklî kumaş fabrikası varsa, hemen hemen hepsi de ipeklî kumaş yapmayı bırakarak sun'î ipeklî yapmaya koyulmuşlardır. Bunun sebebi hilenin önüne geç-

mek için ipeklî kumaş çıkaran fabrikalara kontrol konmuş, sun'î ipekten kumaş imalinin ise serbest bırakılmış olmasıdır. Bu vaziyette sun'î ipekten yapılan kumaşlara itimad edilebileceğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Türkkuşu kamplarında muvaffakiyetli uçuşlar

İki kişilik bir plânörümüz dünya dördüncülüğünü temin etti, 15 genç motörlü tayyareler üzerinde yalnız uçuşlar yaptılar

Ankara 11 (A.A.) — Türkkuşu kamplarında toplanmış olan gençlerimiz temmuzun son iki haftası içinde İnönüdeki plânör merkezinde 5718, Ankaradaki Ergazi motörlü tayyare mektebinde 2920 uçuş yapmışlardır. Temmuz ortalarına doğru çalışmaya başlamış olan motörlü tayyare mektebinde temmuz ayının 12 çalışma gününde 476 saat beş dakika uçuş olmuştur.

Motörlü mektebin bu seneki mesaisinde 11 ağustos günü akşamına kadar 15 genç motörlü tayyareler üzerinde yalnız uçuşa başlamışlardır. Yapılan 8638 uçuşta en küçük bir arıza dahi olmamıştır. İnönü kampından mesafe rökörünü kır-

mak üzere uçurulmuş olan iki kişilik bir plânörümüz İnönü istasyonunun üzerinde serbest bırakıldıktan sonra Kütahya ve Afyonu aşmış, akşama doğru cereyanlar kaldığı için Sandıklının cenubunda «Alamescit» köyü yanında karaya inmiştir. Alınan mesafe düz hat üzerinde 170 kilometredir. Ve dünya dördüncülüğünü temin etmektedir. Bir başka plânör Ankara istikametinde İnönü üzerinde serbest bırakılmışsa da bu plânörümüz de 15 kilometre uzakta Eskişehirde mecbur kalmıştır. Plânörler tayyarelerle çekilmek suretile İnönüye getirilmişlerdir.

Çin kuvvetleri bütün cephelerde ilerliyorlar

İki taraf tayyareleri faaliyetlerini artırdılar, son bombardımanlarda 600 Çinli öldü

Londra 11 (Hususî) — Yangtze nehri havalisinde Japonların askerî hareketi durmuş olmakla beraber, hava kuvvetlerinin faaliyeti devam etmektedir.

Altmış Japon tayyaresi bugün Hankov civarında iki kasabayı şiddetle bombardıman etmiş ve 600 kişinin ölümüne sebep olmuşlardır.

Diğer taraftan Çin tayyareleri de Yangtze'de nakliyat yapmakta olan Japon harb gemisini hasara uğratmışlardır.

Çinlilerin taarruzları

Hongkong 11 (A.A.) — Çinlilerin Nankin - Hangov mntakasında mukabil taarruzlarda bulunmaları üzerine Japonlar Yangtzenin her iki sahilinde bulunan kuvvetlerinden bir kısmını bu mntakaya sevk etmişlerdir. Hangovun ş-

mali garbisinde Kiasin muharebesinde 650 den fazla Japon ölmüştür. Yangtzenin şimal sahilinde Japon kuvvetlerinin bir kısmı Tsinshan ve Taihu dağlarına çekilmişler ve Çinlilerin bir mukabil taarruzu neticesinde mağlûb olmuşlardır. Çin kuvvetleri Japonlardan 10 sahra topu, 14 mitralyöz ve bir çok tüfek iğtinam etmişlerdir.

Hongkong 11 (A.A.) — Çin kuvvetleri tedricen Honan'ın şimaline doğru ilerlemektedirler. Bu kuvvetler birbiri arkasından on kaza zapt etmişlerdir. Şansi eyaletinde Çin kuvvetleri vâsi mihyasta ilerlemişlerdir. Japonların kuvvetle ellerinde bulundurdıkları Şansi eyaletinin anahtarı ve bir sevkulceş noktası olan Niantzekuan'da Hopei eyaletinde şiddetli muharebeler olmuştur. Japonlar da buraya ağır zayıata uğramışlardır.

Muamele vergisi hakkında tedkikler devam ediyor

Küçük sanayicilerin şikâyetlerini dinlemek üzere İktisat Vekâleti sanayi umum müdürü de geldi

İktisat Vekâleti sanayi umum müdürü Reşad dün şehrimize gelmiştir. Umum müdürün, motörlerini söken küçük sanayi erbabının şikâyetlerini tedkik etmek üzere şehrimize geldiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan bu mesele etrafında tedkikatta bulunmakta olan Maliye Vekâleti varidat müdürü İsmail Hakki ile, tedkik bürosu azasından Zekiden mürekkep heyet, İstanbul defterdarlığı muamele ve istihlak müdürü İhsanun

iştirakile toplantılar yapmakta ve esnaf murahhaslarını dinlemektedir.

Muamele vergisi istisnaiyet kararı kaldırılmış olan küçük sanayi erbabi, yeni kanun hükümlerine göre bir aylık kazançlarını gösteren beyannameleri bu ayın on beşinde vermek zaruretinde idirler.

Küçük sanayi erbabi, tutulacak defterin ne şekilde olacağını ve beyannamelerin ne suretle doldurulacağını bilmediklerinden, bu işi cemiyetlerine müracaat ederek yaptırmaktadırlar.

Göçmenlerin nakline başlandı

Bu yıl yurda getirilecek göçmenleri nakletmek üzere dün Nâzım vapuru Varnaya gitmiştir. Bugün de Vatan vapuru Köstenceye hareket edecektir.

Vapurlar avdetlerinde doğrudan Tuzlaya gidecekler ve orada göçmenlerin sıhhi tetkiratı yapıldıktan sonra, iskân edilecekleri mntakalara sevk edileceklerdir.

Bu sene Romanyadan 12,000 ve Bulgaristandan 5,000 göçmen getirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu sene içinde başka göçmen kabul edilmemekle beraber, gelecek yıldan itibaren daha geniş bir programla göçmen işlerine devam edilecektir.

Bulgaristan ile yapılan Selânik anlaşmasının, bu memlekettin gelecek yıllarındaki istihlak ve arzilerini değer-

Amerika bir ay içinde 63,879,000 dolarlık altın idhal edildi

Vaşington 11 (A.A.) — Ticaret nezaretine göre birleşik Amerikanın temmuz ayı zarfındaki altın idhalâtı 63,879,000 dolara baliğ olmaktadır. Bunun 669,620 dolar kıymetindeki miktarı Japonyadan gelmektedir. Gümüş idhalâtı, 18,326,354 dolara baliğ olmakta olup bunun 12,900,000 dolar kıymetindeki miktarı Çinden gelmektedir.

fiatla elden çıkarmalarına ve daha müsaide şartlarla buraya gelebilmelerine imkân vereceği muhakkak görülmektedir.

Yugoslavyadan gelecek 200'000 göçmen işle gelecek seneden itibaren meşgul olunmaya başlanacaktır. Yugoslavya hükümeti bunların emlak ve arazilerini müsaide fiatlarla satın almayı kabul etmiştir.

Filistinde Yeni vak'alar

Kudüs 11 (A.A.) — Beş silâhlı şahsın gündüz bir bankaya hücum ederek beş bin İngiliz lirası aldıktan sonra kaçmaları üzerine Nablusta ışık söndürme saati tesbit edilmiştir.

Bugün memleketin muhtelif kısımlarında bir kaç vak'a daha kaydedilmiştir. Cenin civarında bir kamyonun altına konan bir bombanın infilâki neticesinde iki İngiliz polisi hafif surette yaralanmıştır. Bir taksinin altına konan bir bombanın infilâki üzerine de bir Yahudi ölmüştür.

Eski karısına taarruz eden adam öldürüldü

İzmir 11 (Hususî) — Menemende iki sene evvel ayrıldığı karısının evine taarruz eden Ali isminde bir genç kadının babası tarafından tabanca ile öldürülmüştür.

Suriye - Maveraüşşeria Hududunda bir hâdise

Amman 11 (A.A.) «Maveraüşşeria» Suriye - Maveraüşşeria hududunda Maveraüşşeria askerlerinden iki nefer Suriye arazisine girmişlerdir. Suriye jandarmaları tarafından kendilerine teslim olmaları teklif edilen bu iki asker, bu emre itaat etmediklerinden Suriyeliler ateş açmışlar ve bunlardan birisini yaralamışlar, ikisini de esir almışlar. Yaralanan nefer hastanede ölmüştür.

Nişanlılar arasında geçimsizlik

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Nişantaşında Meşrutiyet mahallesinde İkinci Ayazma sokağında 30 numaralı evde oturan Şefiğin kızı Mediha ile Kasımpaşa'da Tersanede çalışan Mehmedin oğlu 24 yaşında Yakup bir senedenberi nişanlı bulunmaktadırlar. Yakup tab'an kışkanç bir adamdır. Daha nikâh merasimi yapıp Mediha resmen karısı olmamış olduğu halde onun son derece kışkançlık ve bu yüzden aralarında ufak tefek kavgalar olmaktadır.

Yakup evvelki gün nişanlısını yanına alarak Ayvansarayda Bostan sokağında 33 numaralı evde oturan teyzesi Fatma Cavide'nin evine gelmiştir. Bir müddet oturup şuradan buradan konuştuktan sonra saat altıya doğru sigara almak bahanesiyle dışarı çıkan Yakup bir şişe rakı almış ve oturup içmeğe başlamıştır.

Bu esnada Cavide iki nişanlıyı başbaşa bırakarak mutfağa inmiş, akşam yemeğini hazırlamağa başlamıştır. Yukarıda nişanlısile yalnız kalan Yakup birkaç kadeh daha içince gene kışkançlık damarları harekete gelmiş ve Mediha'ya:

— Vapurda gelirken karşında oturan delikanlıya niçin fazla baktın? Biraz evvel pencerenin altından geçen beyaz pantolonlu genç de galiba pek hoşuna gitti, falan gibi sözler söylemeğe başlamıştır. Buna sınırlanmış Mediha da ona ters bir cevap vermiş ve bu suretle iki nişanlı arasında bir ağız kavgası başlamıştır.

Yakup bir taraftan Mediha ile kavga ederken diğer taraftan da kadehleri birbiri arkasına yuvarlamağı da ihmal etmemiştir. Bir aralık rakının tesiriyle şuurunu kaybeden Yakup birdenbire bıçağını çekmiş ve Mediha'ya:

— Ben seni öldüreceğim ve bu sıkıntılardan da bir anda kurtulacağım, demiş ve bıçağını rastgele sokup çıkarmağa başlamıştır. Mediha'nın feryadına koşan Cavide kızı kurtarmak isterken Yakup bu sefer de bıçağını ona çevirmiş ve onu da sol elinden yaralamıştır. Feryadı işiten komşular karakolu vak'adan haberdar olmuşlar, biraz sonra yetişen polisler bir taraftan carihi yakalarken diğer taraftan da yaralıları Balat muşevî hastanesine kaldırmışlardır. Mediha'nın bilhassa sol küreği altındaki yaraya çok ağır ve tehlikelidir. Cavidenin yaraları hafif olduğu için geç vakit evine lade edilmiştir.

İzmirdeki facia

İzmir 11 (Hususî) — Dün gece sabaha karşı Kahramanlar mahallesinde korkunç bir cinayet olmuştur. Vak'a şudur:

Kanber isminde bir delikanlı nikâh muamelesinin uzamasından usanarak gece yarısından sonra nişanlısı Eminenin odasına girerek tecavüz etmek istemiştir. Kız henüz nikâhları kıyılmadığını söyleyerek buna şiddetle mümanaat etmiştir. Bu mümanaat karşısında kuduran genç namusunun müdafaa eden zavallı genç kıza sekiz yerinden yaralarak öldürmüştür.

Bugün mahkeme edilen suçlu 18 sene hapse mahkûm olmuştur.

Fransız ve italyan manevraları bitti

Mussolini, hazırlanmamak bir cinayettir, diyor

Grönobl 11 (A.A.) — Başvekil ve milî müdafaa nazırı B. Daladye, gazetecilere verdiği beyanatta, ordunun kendi üzerinde hâsıl ettiği muhteşem intibai tebarüz ettirmiş ve demiştir ki:

Fransa, dağ alaylarına ve diğer bütün askerlerine tamamen emniyet edebilir. Genel kurmay başkanı general Gamelin de manevralardan büyük bir memnuniyet hissetmiştir.

Mussolini diyor ki

Roma 11 (A.A.) — Manevraların sonunda kralın önünde yaptıkları geçid kimden sonra B. Mussolini bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

«Dünyanın bir çok kısımlarında toplar patlarken hayale kapılmak bir cinnettir. Hazırlanmamak ise bir cinayettir. Biz, hayale kapılmıyoruz ve hazırlanıyoruz. Kral, muvazzaf veya ihtiyat hepimizin tamamen hakkettiğimizi sitayişlerini size bildirmekliğime beni memur etti.»

Alman askerî hava karargâhından gizlice havalanan tayyare

Berlin 11 (A.A.) — Dün saat 19,53 de Staken askerî hava karargâhından Newyorka gitmek üzere gizlice hareket eden dört motörlü Fok - Vullu tayyaresi bu sabah saat dokuzda Ternöz üzerinden uçmuştur. Saat 12 de tayyareden alınan bir radyogram, tayyarenin yeni İskoçya üzerinde bulunduğunu bildirmektedir.

Floyd Benet 11 — Kondor adındaki Alman tayyaresi saat 19,54 de karaya inmiş ve bu suretle hiç bir yere inmeksiz Almanya - Amerika seyahatini yapmıştır.

Suriye Başvekili Parise hareket etti

Berut 11 (A.A.) — Suriye Başvekili, Fransaya gitmek üzere vapura binmiştir.

Kayseri pastırma ve sucukları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dar gayri sıhhi yerlerde yapılmakta olan pastırma ve sucuklar burada imal edilecek ve hayvan zehbiyatı burada yapılacaktır. Mezbananın inşası iki yüz bin liraya çıkacak, ve bunun yüz bin lirası belediyeler bankasından istikraz suretile temin edilecektir.

Projeler Nafia Vekâletince tasdik edilmiştir. İstikraz muamelesi de Dahiliye Vekâletince tedkik edilmektedir.

Sabahtan Sabaha:

(Devamı 6 ncı sayfada)

Siyaset ALEMİNDE

- Mareşal Balbonun Berlin seyahati
- İtalyada ırkçılık cereyanı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İtalyanın Bingazi ve Trablusgarb u mumi valisi Mareşal Balbo bugünlerde Berline gidecektir. İtalyan tayyareciliğinin mümtaz ve çok muvaffak olmuş bir mümessili sıfatile Balbonun Berlin seyahatini alâkalı bir gözle görmemek mümkün değildir. Bu ziyaretin her şeyden evvel bir jest olarak manası İtalya ile Almanyanın daima hemfikir olduklarını cihana göstermektedir. Bu ziyareten, bundan başka bazı ameli neticeler de beklenebilir. Askerî olmakla beraber siyasi mahiyeti de bulunan havacılık meselesinin istikbale aid çok mühim bir mevzu olduğu nazarı dikkate alınrsa Balbo ziyaretinin, Berline, teknik bakımdan halli lâzım gelen muhtelif meselelerle alâkalı olduğu kabul olunabilir. Bütün bu ahval, bize, yepyeni bir beynelmilel kuvvet müvazenesi tesisi lüzumuna işaret ediyor ki bu da ancak gümüllü bir hava paktı ile kabili temindir. Daha şimdiden, bir kısım devletlerin zihinlerini bu mevzu işgal ediyor. Fakat böyle bir dönüm noktasına varmadan evvel Avrupanın önünde duran muhtelif pürüzlü işleri ayıklayıp temizlemesi lâzımdır. Böyle bir dava, ancak ondan sonra kabili münakaşa ve müzakere bir mevzu halini alabilir.

★

İrk meselesinin İtalyada aldığı ehemiyeti ihmal etmek mümkün değildir.

İtalyada ırkçılık cereyanı

Ortaya atıldığı şekliyle ırkçılık davası, İtalyada da şiddetli bir Yahudi aleyhdarlığı

şeklinde tezahür ediyor. Fakat doğru - dan doğruya değil, dolambaçlı yolları tercih ederek yürümek isteyen bir tezahür. Bu davaya alemdarlık etmek maksadile çıkarılan mecmuayı, henüz resmî mahfeller benimsemiş görünmüyorlar. Maa-fahif eserin ilk nüshasının intişarından sonra bunun sahibini yanına davet eden B. Mussolini, mecmuayı tesadüfen yolda görüp aldığını, bu mevzuu tedkik etmemiş olduğunu, fakat görüp okuduğu şeyleri enteresan bulduğunu söylemesi hususî bir mahiyet arzeder görünür. Bu meselenin de yakında, resmî gayeler arasına katılacağı anlaşılıyor. Almanya ve

(Devamı 6 ncı sayfada)

Kesip atmak

Dünkü Son Postada gözüme ilişti. Ankarada toplanacak bir komisyon tramvayla otobüsten hangisinin faydalı olacağına karar verecekmiş. Bugünlerde İstanbulda da bir komisyon toplanıyor. Bu da yıkılacak hapishane binası antika mıdır, değil midir, tedkik edecek.

Napolyonun meşhur bir sözü vardır. Avrupayı tek başına altüst eden Bonapart:

— Ben neticelenmesini istemediğim işleri komisyona havale ederim! dermiş.

Radikal hareketler veyahud daha ileri memleketlerde tecrübe edilmiş işler için komisyon toplamanın faydasız olduğu muhakkaktır. Bana kalırsa bu tramvay ve otobüs işi de bu sınıftandır. Amerikadan başlayarak, İngiltere ve orta Avrupada artık (ray) tarihi bir nakil işareti olmuştur. Amerikada, İngilterede değil tramvay rayları, birçok yerlerde tren hatları sökülüp atılmıştır. Beton ve asfalt caddelerde motörlü vasıtalar su gibi akıp gidiyorlar. Avrupanın en eski şehirlerinden biri olan Viyana da bile büyük caddelerde raylar sökülmüş, tramvay ancak geri mahallelerde kalmıştır. Ben görmiyeli belki onlar da sökülüştür. Motörlü bir vasıta bugün Londradan kalkıp Hindistana kadar gidiyor. Geçen yıl İstanbulda iki aile iddialı bir seyahate çıktılar. Bir kısmı otomobile, bir kısmı ekspresle aynı saatte Sirkeci'den hareket ettiler. Brükselde buluşacaklardı. Önce varan bahsi kazanmak için geri kalanı Brükselde karşıyacaktı. Otomobile gidenler altı saat evvel vardılar ve trenle gidenleri garda karşılayıp bahsi kazandılar. Bu işin fan-tezi taraftarı. Fakat madem ki önümüzde binbir tecrübeden geçmiş bir medeniyet dünyası var. Ne diye komisyonlar topluyoruz. Kestirip atmali. Bugün Anadolunun en üca yerlerine otomobile girmişti. Fakat treni her yere sokmağa imkân mı var. Benzin ve yağ ihtiyacı da mesele değildir. Karadeniz gibi dünyanın iki büyük petrol hazinesini çerçevesine alan bir denizin kapısında. Bütün merkezî Avrupa bizden çok ağır şartlarla yağ ve benzin tedarik ettikleri halde motörü raya tercih etmişlerdir. Daha ne düşünüyoruz. Bizim hapishanenin antikalığı meselesine gelince kanaatim şudur:

Memleket imar plânlarını tahakkuk ettirinceye kadar, en aşağı yirmi beş yıl müzeler idaresi ile evkaf idaresini tatil etmeliyiz!

Bürhan Cahid

Belediye odun fiyatları ile uğraşmaya başladı

Yaz mevsiminde başlayan gayri tabii yükseliş hakkındaki neşriyatımız nazarı dikkate alındı

Odun ve kömür fiyatlarının Ağustos ayında bulunduğumuz halde pek yüksek fiatla satıldığı ve hattâ bu fiata, kışın en şiddetli zamanlarında bile rastlanmadığını yazmıştık. Mahrukat fiyatlarının yükselmesinin muhtelif sebepleri vardır: Nakliye işlerinde kullanılan kayıklar, mevsim dolayısıyla başka işlerde kullanıldığından kayık buharını başlatmış ve bu yüzden de nakliye ücretleri çeki başına elli kuruştan yüz yirmi kuruşa fırlamıştır. Bir çok yerlerde bundan sonra kok kömürü kullanılacağı haberi, odun ve kömürleri dehşetli korkutmuş, iskelelere odun indirilmemeğe başlamıştır. Biz bu ve daha bazı sebeplerden dolayı yükselmiş olan mahrukat fiyatlarının kiş gelmeden normal hadde indirilme-

si için faaliyete geçilmesini istemiş-tik.

Neşriyatımız tahmin etmiş olduğumuz tesiri yapmış ve belediye tarafından ehemmiyetle nazarı itibara alınmıştır.

Belediye iktisad müdürlüğü mahrukat fiyatlarını tesbit ettirmektedir. Bu tedkikat esnasında yükselmiş olan odun fiyatlarının yükseliş sebepleri araştırılacak ve icab eden tedbirler alınacaktır.

Belediye, devlet demiryolları ile te masa geçmiştir. Bu temaslara neticesinde, mahrukat nakil işlerinde vagon ücretlerinin bir miktar indirilmesi temin edilecektir. Belediye, kış gelmeden evvel mahrukat fiyatlarını hali tabiiye düşürmeğe çalışacaktır.

Pazarlıksız alış verişi için yapılan hazırlıklar

Pazarlıksız satış şekli Eylül birden itibaren başlayacağından belediye bu husustaki hazırlıklarını ıkmal etmek üzeredir. Satış fiyatları ya belediye tarafından tesbit edilecek veya satış yapan esnafa bırakılacaktır. Belediye daha ziyade kontrol işine ehemmiyet verecektir. Pazarlıkla satış yapmak isteyen esnaf derhal ağır surette cezalandırılacaktır.

İktisad Vekâleti pazarlıksız satış usulünün gıda maddeleriyle beraber bülümüm mensucat, kundura vesaireye de teşmilî için tedkikat yapmaktadır.

Permanant makineleri muayene edildi

Permanant makinelerinin yeni talimatnameye göre tadil edileceğini yazmıştık. Berberler Cemiyeti, berber dükkanlarında bulunan permanant makinelerini madeni san'atkarlar cemiyetinin mühendislerine tedkik ve talimatnameye göre yapılması iktiza eden tadilatı tesbi ettirmiş, belediye bir rapor halinde vermiştir. Belediye fen işleri makine şubesi müdürlüğü, berberler cemiyetinin bu şekildeki müracaatını kabul ederse makinelerin ona göre tadil edilmesine izin verilecek, teklif kabul olunmazsa tekml berberler makinelerini talimatnamede görülen evsafdakilerle değiştirmeye mecbur tutulacaktır.

Festival için büyük bir Rumen revüsü gelecek

Dördüncü İstanbul festivali münasebetile yakında Romanyanın meşhur Tanas revüsünün İstanbul'a geledecek, temsil vereceğini yazmıştık. Büyük artistlerden Tanasa tarafından idare edilen bu revü, temsilini itibarile Londra ve Paristeki eşlerle aynı âyardadır. Tanasa revüsü gerek dekorları, gerek kostüm ve gerek temsil ettiği piyesler bakımından büyük bir şöreti haizdir.

Bundan başka meşhur musikişinas Dandirine tarafından idare edilen müzik kısmı, revüye bir kat daha kuvvet vermektedir. Tanasa revüsü, İstanbulla yüz kişilik çok zengin bir kadro ile gelmektedir. Dansör, dansöz, komedi-yen ve musikişinasların teşkil ettiği bu kadroda bulunan artistlerin hemen bir çoğu meşhurdur.

Toplantılar:

Yüksek iktisad ve ticaret mektebi mezunlarının akşam yemeği

Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi mezunları Cemiyeti İstanbul şubesi, bu akşam saat 21 de Suadiye plaj gazinosunda memleketin mali, iktisadi sahasına mensup zevatin iştirakile senelik yemeklerini yiyektedirler.

Bir kurşun hırsız yakalandı

Çorlulu İbrahim adında bir şahıs dün Lalelede Taşhan üzerindeki kurşunları sökerken yakalanmıştır. Kurşun hırsız Adliyeye sevk edilmiştir.

TAKVİM

AĞUSTOS		
Rumi sene 1364	12	Arabi sene 1367
Temmuz 30	Resmî sene 1938	Hizir 99

CUMA

GÜNEŞ		C. Âhir		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	05	3	12	7	58
9	51				
YATAY					
Oğle	İkinci	Akşam	Yatay	S.	D.
S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	19	16	30	19	13
5	05	8	56	12	1
4.				20	56
4.				1	43

Şehir işleri:

Çocuk bahçeleri ve kütüphaneleri için tedkikat

İstanbul muhtelif semtlerinde yeniden açılacak çocuk kamplarını tedkik etmek üzere bir hey'et teşkil edileceğini yazmıştık. Hey'et, İstanbul belediyesi reis muavinlerinden Rauf, belediye fen işleri müdürü Hüsnü, imar şubesi müdürü Ziya, Maarif Müdürü Tefvik Kut, Çocuk Esirgeme Kurumundan Doktor Bakteriyolog İhsan Samiden mürekkebtir. Dün öğleden sonra hey'et, Eyübdaki Sokullu medresesi ile bahçesinin çocuk kütüphanesi ve çocuk bahçesi olup olmyacağını tedkik etmiştir.

Ortaköy rıhtımının yapılmasına başlandı

Ortaköy vapur iskelesi ile Ortaköy camii arasında bulunan rıhtımın inşaatına, dün den itibaren başlanmıştır. Vakıflar idaresi de Ortaköy camiini tamir ettirmeye başlamıştır.

Yeni tramvay durak yerleri tesbit edildi

Belediye fen işleri müdürlüğü tramvay durak yerlerini yeniden tesbit etmiştir. Yeni durak yerlerinin listesi tramvay şirketine gönderilmiş ve ona göre tadilat yapılması istenmiştir.

Kapıcısız apartman kalmıyacak

İstanbul cihetindeki apartmanlar belediye tarafından tadad ve tesbit edilmektedir. Bu esnada bir çok apartmanlarda kapıcı mevcut olmadığı görülmüştür. Bu şekil, hem haricden yapılacak təcavüz ve hem de apartmanlara temizliği bakımından mahzur olduğu için, belediye kapıcısız apartman sahiblerini ikaz etmiş, kapıcı bulundurmalarını istemiştir.

Mimarlar hey'eti dün tekrar toplandı

Adliye sarayının yerinde tedkikat yapmağa memur edilen mimarlardan mürekkebt hey'et, dün tekrar toplanmış ve adliye sarayı inşa edilecek sahanın dışında bulunan binaların ne şekilde muhafaza edileceğini görüşmüştür. Hey'etin raporu pazartesi günü toplanacak olan valinin riyasetindeki komisyona verilecektir.

Kültür işleri:

İlkokullardan ikmale kalanlara

Divanyolu Çocuk Kütüphanesinden: İkmal imtihanları hazırlıklarına Ağustosun on beşinci Pazartesi gününden itibaren başlanacağından arzu eden ilk okul çocuklarımızın kütüphanede isimlerini kaydettirip devam etmeleri bildirilir.

Deniz işleri:

1000 seyyah daha gelecek

Yunan bandıralı Helas vapuru bugün bir seyyah kafilisi ile şehrimize gelecektir. Ayın 23 ünde de Strathallan transatlantığı, bin seyyah ile limanımıza uğruşacaktır.

Pollste:

10 ve 13 yaşında iki çocuk birbirini yaraladılar

Feriköyünde Kurbağalı sokak 20 numarada oturan 10 yaşında Hüseyin ile, Uğurlu sokağında 13 numarada oturan Hüseyin, dün akşam düşün evinde bir sandalya yüzünden birbirleriyle kavga etmişlerdir. Kavga sırasında iki çocuk birbirlerini çakı ile yaralamışlar ve her iki yaralı yaramaz, Şişli çocuk hastanesine kaldırılmışlardır.

Havagazi parlamasından bir ustanın eli yüzü yandı

Nişantaşında Dergâh sokağında oturan Havagazi şirketinde usta İbrahim, Cumhuriyet caddesinde bir apartmanın havagazi borularını tamir ederken çaktığı kibritten boruda toplanan gazlar ışıltı etmiş, elleri ve yüzü yanmıştır. İbrahim Senjor hastanesine tedavi altına alınmıştır.

Gazocağı yüzünden bir yangın başlangıcı

Büyükdada Şakirpaşa sokağında Kerimeye aid 700 numaralı evde dün gaz ocaklarının parlaması neticesinde bir yangın başlangıcı olmuş, itfalye tarafından büyüme sine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bir esrar ve eroin kaçakçısı yakalandı

Evvelki gün İstanbuldan Zonguldağa hareket eden Ülkü vapurunda yolculardan Muammer adında birinin vaziyeti şüpheli görülerek muhafaza ve polis memurları tarafından eşyalarında arama yapılmıştır. Bu arama sonunda eşyalar arasında gizlenmiş bir vaziyette üç paket eroin ve bir miktar esrar bulunmuş, Muammer yakalanarak Asliye beşinci ceza mahkemesine verilmiştir.

Bir sigara ateşinden otlar tutuştu

Dün Yeşilköyden geçen banliyö treninden a tılan bir sigaradan tohum ışıltı İstasyonuna aid sahadaki otlar tutuşmuş ve 150 metre kadar bir yer yandıktan sonra itfalye tarafından söndürülmüştür.

Tramvay ve kamyon çarpışması

Fatih - Beşiktaş arasında işleyen vatman Mahmud idaresindeki tramvay arabası, dün Galatada Necatibey caddesinden geçerken şoför Ali idaresindeki bir kamyonla çarpışmıştır. Tramvay da, kamyon da hasara uğramışlardır.

EGE TİYATROSU

Nureddin Genç ve arkadaşları
Bu akşam

Yenişehir aile bahçesinde
ARŞIN MAL ALAN

Sabriye Tokses
ve Azerî sazı

Şehzadebaşı «Ferah» Sineması
Bugünden itibaren üç büyük film birden
1 — EN ÇILGIN GECESİ
2 — DÜZTABAN - BASTIBACAK
ÇİFTE ÇAVUŞLAR
3 — EN BÜYÜK TEHLİKE

Ertuğrul Sadi Tök Tiyatrosu

Bu gece
(Bebek) belediye bahçesinde

SÜT KARDEŞLER

EKONOMİ

Türk - Alman ticaret anlaşmasının metni alâkadarlara tebliğ edildi

Anlaşma 15 ağustos 938 den 31 ağustos 939 a kadar mer'iyette kalacak ve bir yıl temdid edilebilecek

Türkiye ile Almanya arasında imzalanan ticaret anlaşmasının metni, İktisad Vekâletinden alâkadar dairelere gönderilmiştir. Bu anlaşmanın esasları şunlardır:

«Her iki memleketten birinin menşeli eşyayı, diğer memleket arazisine, idhal memleketinde idhal ânında cari olan ahkâma tevfikân idhal olunacak ve menşe şahadetnamesi bulunacaktır.

Türk menşe şahadetnameleri renkli olarak Alman gümrük makamları tarafından damgalanacaktır.

Her iki memlekette, vazifeleri Türk - Alman iktisadi anlaşmalarının tatbikatına müteallik bilcümle meseleleri tedkik ve müzakere etmek üzere birer hükümet komitesi kurulacaktır. Yekdiğerile doğrudan doğruya ve daimî surette temas halinde bulunacak olan bu komiteler, bilhassa yeni imza edilmiş olan Türkiye - Almanya arasındaki ticarî tediyelere aid ve anlaşmada derpiş edilen (A) hesaplarını nihaî müvazenesininin, Türk - Alman emtia mübadelâtı seyrine nazaran, gayri tabii bir fark ile tehlikeye düşmemesine nezaret edeceklerdir.

Bu maksadla her iki komite ihracatı arttırmağa veya âkid taraflardan biri veya diğerinin idhalâtını tahdide matuf tedbirleri müsetereken kararlaştracaklardır.

Her iki hükümet yekdiğerine, kendi komitesinin kimlerden müteşekkil olacağını sür'atle bildireceklerdir. Bu komiteler her iki reisdan birinin talebi üzerine toplanacaklardır. Bu komiteler, muhtelit tâli komiteler teşkil ve kendilerine mütehasıslar tefrik edebileceklerdir.

Bu anlaşma, 15 Ağustos 1938 tarihinden itibaren muvakkaten tatbik edilecek ve Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya arasında ticarî mübadelâta ve tediyata dair olan 30 Ağustos 1937 tarihli anlaşmanın yerine kaim olacaktır.

Her iki hükümet, Ankarada bu anlaşmanın meriyete gireceği kat'i tarihi yekdiğerine mümkün olan sür'atle bildireceklerdir. Bu anlaşma 31 Ağustos 1939 tarihine kadar meriyette kalacaktır. 939 senesi mayıs ayı zarfında her iki hükümet bu anlaşmanın bir senelik yeni bir müddet için temdid edilip edilmeyeceğini kararlaştracaklardır.

Barsak ihraç işleri tedkik ediliyor

Barsak ihracat maddesinin standardizesi için İktisad Vekâleti tarafından yapılmakta olan tedkikler bir hayli ilerlemiştir. Önümüzdeki hafta içinde bir toplantı yapılarak bu tedkikler etrafında görüşülecektir.

Bu sene fındık rekoltesi noksandır

Karadeniz mintakasında bu seneki fındık mahsulü çok noksandır. Yeni yıl rekoltesi 480 bin kantar olarak tahmin edilmektedir. Halbuki geçen yılki rekolte bir milyon beş yüz kantar olarak tesbit edilmişti. Rekoltenin düşüklüğü havalarmın kurak gitmesinden ileri gelmiştir. Maamafih Ünye civarındaki yeni fındık mahsulü kalite itibarile geçen sene mahsulünden daha iyidir. Rekolte noksanlığı yüzünden fındık fiyatları günden güne yükselmektedir.

Marmara havzası ve İzmir bakla rekoltesi

Marmara havzasında yeni yıl bakla rekoltesi henüz tesbit edilmemiş-

tir. Rekoltenin Tekirdağ mintakasında 817 hektar araziye ekilmiş olduğu ve İzmir havalisinde de 20 bin ton miktarda olacağı tahmin edilmektedir. Mahsul geçen seneye nisbetle az olmakla beraber kalite itibarile iyidir.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiyatları 11 - 8 - 938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,17	6,17
Nev-York	126,50	126,2925
Paris	3,45	3,45
Milano	6,655	6,645
Cenevre	28,9425	28,915
Amsterdam	68,92	68,915
Berlin	50,71	50,6575
Brüksel	21,38	21,275
Atina	1,13	1,13
Sofya	1.5225	1.5225
Prag	4,335	4,335
Madrid	6,17	6,17
Varşova	23.5050	23.5050
Budapeşte	24.68	24.68
Bükres	0,9275	0,9275
Belgrad	2,8425	2,8425
Yokohama	36.02	36.02
Stokholm	31,81	31,81
Moskova	23,5575	23,5575

ESHAM

Anadolu şm. % 60 peşin	Açılış	Kapanış
A. Şm. % 60 vadeli	40 70	40 90
Bomonti - Nektar	6 80	6 80
Aslan çimento	9	9
Merkez Bankası	102 50	102 50
Bankası	9 95	9 95
Telefon	8 50	—
İttihat ve Değir.	11 50	11 50
Şark Değirmeni	1 05	—
Terkos	7	—

İSTİKRAZLAR

Türk borcu I peşin	Açılış	Kapanış
" " II "	19 10	19 15
" " I vadeli	19 10	19 10

Bir doktorun günlük notlarından

Deniz banyoları ve çocuklar

Yazın deniz banyosunun çocuklara faydası çoktur. Bu sebebden çocuklarımızı deniz banyosu yaptırmalıyız. Yalnız banyoyu bilerek yapmalı, bilmiyerek yapılan banyonun zararları vardır. Deniz banyosunun faydaları şunlardır: Deniz banyoları çocuğun vücud hareketini tanzim eden cihazlara tesir ederek vücudun serin tutmasını ve rahatlamasını temin eder. Bundan başka çocuğun cildinin kan damarlarını faaliyete getirerek damarlar içinde kanın devretmesini kolaylaştırır. Dolayısıyla kalb kuvvetlenir, idrar artar. Bu suretle vücuddan zehirlerin bir an evvel gitmesine yardım eder. Cilddeki kan damarlarının faaliyete gelmesinden dolayı cildin mukavemeti artar ve bu sayede sık sık soğuk algınlığı hastalığından kurtulur. Keza deniz suyundaki madenler cildin gözle görülmiyen küçüklük deliklerinden girer. Deniz kenarındaki hava cereyanları ılık ve rutubetli olduğundan şu hal çocukların beden hareketini düşürmeden derisine münnebbl gibi tesir ederek ışıltılarını artırır. Deniz havasının hafif rutubetinden dolayı müzmin nezleli çocuklara, müzmin anjinali çocuklara, ciğerlerinde bezleri şiş olan çocuklara iyi gelir.

(Devam edeceğiz)

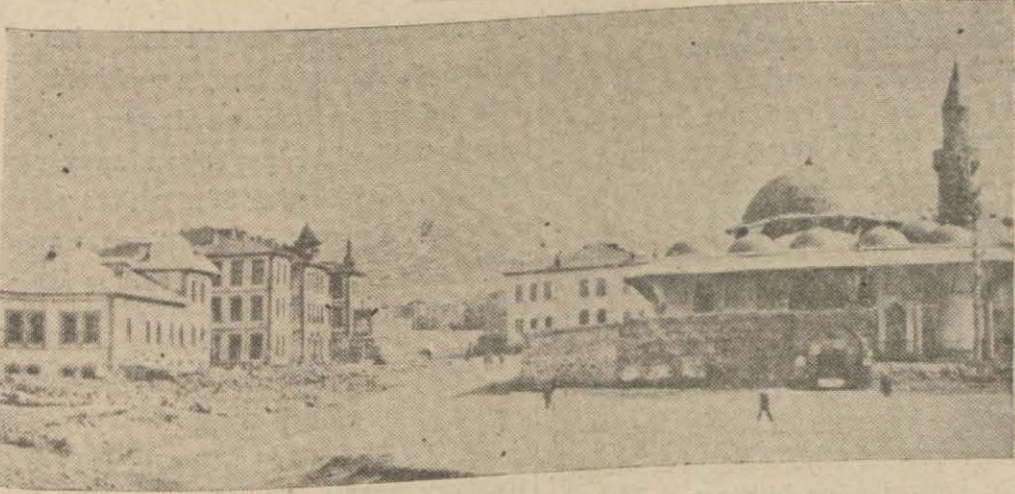
Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Festival takvimi

BU AKŞAM
Cadebostanında plaj gazinosunda
Şehir tiyatrosu tarafından
YUMURCAK

Doğu şehirlerinde şeker buhranı atlatıldı

Erzurum, Van ve bir kısım doğu şehirleri Erzurum Belediyesi ile şeker şirketi arasında çıkan ihtilâf yüzünden bir müddet şekersiz kaldı

Erzurumdan bir görünüş

Erzurum (Hususi) — Erzurum ve bütün doğu buhranlı bir iki gün geçirdi. Erzurum aldığı tedbirlerle bu buhranı atlattı. Benziyorsa da, diğer vilayetlerde el'an hüküm sürmektedir.

Mesele Erzurum belediyesine, şeker şirketinin arasındaki fiyat ihtilâfından doğmuştur. Erzurumda şeker 36 kuruşa satılmaktadır. Bu fiyat iddiaya göre tabii fiattan 3 kuruş yüksektir. Gene iddialara göre 935 senesinde devlet şeker fiyatlarını indirmiş ve fabrikalarda 28 kuruş olarak tesbit etmiş, memleketin diğer muntakalarında da bu fiyatın üzerinde yol kirasının zam edilmesini münasib görmüş. O zaman Trabzon ile Erzurum arasında nakliyat pahalı imiş. Devlet transit otobüsleri işlemiyormuş. Bu sebepten maliyet de yükseliyormuş.

İki senedenberi vaziyet değişmiştir. Bugün toptan şekerin fiyatını Erzuruma 31 kuruşa mal etmek mümkünmüş. Şu halde perakende olarak da 33 kuruşa satılmalı imiş. Halbuki mesele böyle olmamış. Şirket Erzurumluların iddialarına hiç cevap vermemiş. Ortaya hesaplar atılmış ve nihayet belediye de şekerle narh koymuş.

Tam bu sırada, belediye nakliye masrafını kendi üzerine alıp da 28,35 santime Trabzondan şeker getirmeye kalkınca, şirket Trabzon deposunu tasfiye etmiş. Bir kere de narh konmuş bulunmuş. Erzurum deposu şirketten ucuzlatmak için emir almayınca dışarıya şeker vermemiş. Ve halk da şekersiz kalmış.

Diğer taraftan Erzurumda çuvalını 16,60 dan şeker almya gelen ve 180 kuruş nakliye de vererek Vana götürcek olan tüccarlar da şeker alamamışlar. Çünkü Vanda da eski nakliye tarifesi üzerine şekerin çuvalı 22 lira imiş. Ve böylece bütün doğuda bir buhran başgöstermiş.

Bu hâdisenin doğuşunda, şeker şirketinin doğudaki mümessilinin de mes'uliyetini kabul etmek lâzımmış.

Bu iddialara bir diğer misal olarak şu noktalar ileri sürülmektedir: Şekerin şirket tarafından vaz'edilmiş fiyatı Erzurumda çuval başına on altı lira altmış kuruş olduğu halde Erzuruma 80 kilometre mesafede olan Bayburda 16 lira imiş. Bir aralık Bayburda şeker bitmiş. Şirket Erzurumdaki şekerini Bayburda naklederek 16 liradan satmış. Oradaki tüccar 16 liradan aldığı şeker çuvalına kırk kuruş, 35 kuruş

nakliye vererek Erzuruma getiriyor, deponun 16,60 a sattığı şekerle rekabet ediyormuş.

Nihayet belediye mevcut kanuna ve devletin hayati ucuzlatmak hususunun prensiplerine dayanarak fiyatı indirmiş, ve İktisad Vekâleti de bu nokta nazarı kabul etmiş.

Şeker doğunun birinci derecede bir gıda maddesidir. Halk mütemadiyen çay içtiği için, şekersiz yaşayamaz. Saniyen doğu memleketinin en fakir bölgelerinden biridir. Burada köylünün iştiira kuvveti de pek zayıftır. Belediyenin yerinde tedbiri ve İktisad Vekâletinin mukarreratı ile mesele şimdi halledilmiş ve halkın da memnuniyeti temin olunmuştur.

M. F.

Afyon hapishanesinde mahkûmlar okutuluyor

Afyon, (Hususi) — Halkevi halk darshaneleri ve kurslar şubesi Halkevinde ve Kadımana okulunda okuma-yazma bilmeyen yurddaşlara açtığı 3 sınıf gece kurslarına hapishanede de bir kurs ilâve etmiştir.

Afyon hapishanesinde (85) kadar yurddaş derlere devam etmektedir. Öğretmen Niyazi Möröydoğ'dur.

Ürgüp hazine vekili Erbaaya tayin edildi
Ürgüp hazine vekili ve Kızılay üyesinden Mustafa Atay Erbaa hazine vekilliğine tayin edilmiştir.

Bursada iyi suya kavuşan bir köy

Bursa, (Hususi) — Resmini gördüğümüz Ebe köyü milli mücadelede Bursa ve havalisinde yapılan harblere sahne olmuş, güzel ve şirin bir köydür. Yenişehir'e bağlıdır. Fakat uzun müddet beri sudan mahrum bulunduğu için bakılamamıştır.

Köye 4 kilometre mesafede bir memba suyu bulunduğu için dört sene evvel bu suyun getirilmesi düşünülmüş, vel bu suyun getirilmesi için çalışmalarından sonra bu su Ebe köye getirilmiştir.

Son zamanlarda bizzat Bursa valisinin verdiği ehemmiyetle bu iş başarılmıştır. Belediye başmühendisi Hulûsi Karadayı bu işe memur edilmiş, yerinde yaptığı tedkiklerden sonra köylü iyi suya kavuşmuştur.

Polatlılar bir orta mekteb istiyorlar!

Polatlıdan yazılıyor: Polatlı Başşehirimiz olan Ankaraya yakın, marmur, güzel ve kalabalık bir kasabadır. Halkı kültüre çok bağlıdır. Her sene ilmektebden 60 a yakın mezun çıkar. Fakat bu çocukların ancak yüzde onu orta tahsillerine devam edebilirler. Diğer yüzde 90 ı ise bir meslek mektebinin de bulunmaması yüzünden avare kalırlar.

Polatlı Haymana, Ayaş, Sivrihisar, Beypazarı gibi ortamektebi olmyan ziraat ve ticaret kazalarının merkezidir. Bütün civar her şeyini buradan alır, nüfusu hergün bir kat daha artmaktadır. Artan nüfusun yanında bit-tabi çocukların büyük bir yeri vardır. Şu halde hergün okuyacak çocuğu fazlaşan böyle bir kazada bir ortamekteb ihdas etmek artık kat'li bir ihtiyac halini almıştır.

Polatlılılar böyle bir mekteb için yapılacak masrafların yarısını temin etmeğe de hazırdırlar. Sayın Kültür Bakanımızın nazarı dikkatini celbederiz.

Bigadiçte bir muallimin kızını boğazlıyanlar mahkûm oldular

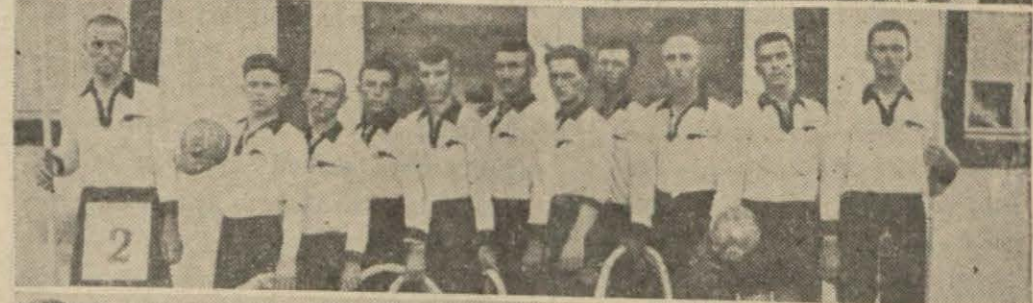
Balıkesir (Hususi) — Okuyucularımızın hatırlarındadır: Bir sene kadar evvel Bigadiçte muallim Nazif isminde birinin kızı İleri bir aile intikamı neticesinde feci bir şekilde boğazlanmış, cesedi bir çuvala konarak babasının kapısı önüne bırakılmıştı.

Yapılan tahkikat neticesinde bu korkunç cinayetin faileri olarak Cellâd adile anılan Halil oğlu Kasım, Kara Mustafa, Halil, karısı Emine, kızları Ümmü ve Zehra yakalanmış ve adliyyeye verilmişlerdi.

Aylardanberi devam eden muhakeme neticesinde Halil oğlu Kasım 30 sene, Kara Mustafa da 10 sene ağır hapse mahkûm olmuşlar, diğerleri beraet etmişlerdir.

İspartada bir hamal çarşı ortasında çirpına çirpına öldü

İsparta (Hususi) — Çarşı hamallarından Emin yuttuğu afyon parçaları'nın tesirile evvelki gün çarşı ortasında birdenbire düşmüş ve çirpınmağa başlamıştır. Zavalı adam derhal memleket hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür.

1 — Akhisar gençleri Çanakkaleye bir seyahat yapmışlar ve Çanakkaleliler tarafından çok samimî ve candan tezahüratla karşılanmışlardır. Çanakkale takımı ile Akhisar takımı arasında binlerce halkın önünde yapılan maç çok heyecanlı olmuş, Akhisarlılar birinci haftaymda 2 - 1 mağlûp vaziyette iken ikinci haftaym bir gol daha atarak beraberliği temin etmişler ve oyun böylece bitmiştir. Resim, Akhisarlılarla Çanakkalelileri bir arada göstermektedir.

2 — Pehlivan köyünde «Çelik Kanad» adı ile bir spor klübü teşkil edilmiş ve gençler çalışmalarına başlamışlardır. Yukarıda Pehlivan köylü gençler bir arada görülmektedir.

3 — Malkarada her Pazar günü şehir halkı canlı spor hareketlerine şahid olmaktadır. Bu hafta da Şarköy İdmanocağı ile Malkara Gençlerbirliği arasında yapılan maç bütün Malkaralıları sahaya toplamıştır. Maç çok güzel olmuş, Malkara Gençlerbirliği 5-0 galib gelmiştir. Resimde her iki takım bir arada görülmektedir.

Trakya muhtelîti fuar maçları hazırlıklarına başladı

Edirne (Hususi) — İzmir Fuarı maçlarında Trakya'yı temsil edecek olan muhtelîti futbol takımı oyuncuları'nın hepsi toplanmış ve kamptaki çalışmalara başlanmışlardır.

Ajanlığın hazırladığı çalışma programına göre gençler hep bir arada antrenman ve ekzersizlerine devam ediyorlar. Gönderdiğimiz fotoğraf muhtelîti oyuncularından bir kısmını pazar günü futbol çalışmasında almıştır.

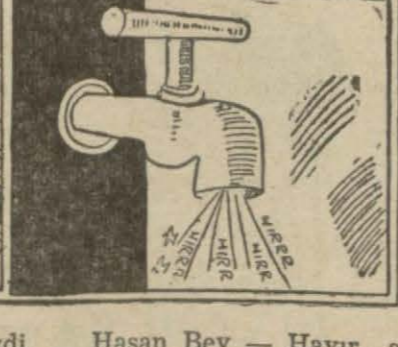

lecek ve İstanbulun meşhur Dömbül-lü İsmaili de müsamere verecektir.

Yüzde kahve ve çay ucuzlatıldı

Rize (Hususi) — Burada belediye verdiği bir kararla kahvelerde çay, kahve vesairenin fiyatlarını indirmiştir. Bundan sonra her kahvede kahve, çay, ayran yüz paraya, gazoz da 5 kuruşa verilecektir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

Hasan Bey — Aman hanım çabuk ol.

Hasan Bey — Haydi sana söylüyorum afacan acele et.

Hasan Bey — Haydi haydi geç kalacağız, saat dokuza beş var.

— Vapura mı yetişeceksiniz?

Hasan Bey — Hayır azizim, akşam oldu, sular nerede ise kesilir, ellerimizi, ayaklarımızı yıkayamayız.

Hâdiseler Karşısında

ŞERBETLER

O zamanın mucidi, senelerce çalıştıktan sonra çorbayı icad etmişti. Mucid, icadının büyüklüğüne övgün mek istedi. Konusunu komşusunu çağır-
dı, toprak bir kap içinde duran sıcak çor-
bayı gösterdi:

— İşte bunu icad ettim.

Çorbaya el attılar. Tutamadılar. Avuç-
larına alıp içmek istediler. Hem elleri
yandı, hem de çorbanın yarısından faz-
lasını sakallarına döktüler.

— Belki iyi ama içmesi güç.

İçlerinden biri düşündü:

— Ben, içmeyi kolaylaştıracak bir alet
yapabilirim.

Düşündü, düşündü, Arşimed gibi:

— Buldum!

Dedi ve çırıl çıplak ortaya fırladı.

O zaman, hamamdan gayri yerlerde de
çıplak gezildiği için:

— Delirdi.

Demediler.

— Ne buldun?

Diye sordular. Cevab verdi. Bir ağaç-
tan kalınca bir dal kest. Dalı oydu. Bu-
günkü kepece ile bugünkü kaşık arası bir
şey yaptı:

— İşte, dedi, çorba bununla içilebilir
Bu icadı alkışladılar.

★

Bir nice asır geçti. Medeniyet ilerledi.
İnsan istediği anda ateşi buz, buzunu ateş
yapabiliyordu. Bu devirde de bir mucid
türedi. Makineli kovalar yaptı. Makine-

nin bir ucundan çıkan iki teli elektrik
prizine taktıkları zaman makine işliyor,
kovaya konulan mayi de buz gibi soğu-
yordu.

İstanbuldaki şerbetçi, filân yerde böy-
le kovalar icad edildiğini işitti. İsmarladı,
getirtti, şerbet yaptı, kovaya koydu. Ma-
kineyi prize bağladı, işletti. Şerbet so-
ğudu.

Dükkanına gelen müşteri sordu:

— Soğuk şerbetin var mı?

— Var bayım, istediğinden âlâs!

Şerbetçi kovanın kapağını açtı. Şerbet
soğuktan ama, şerbeti kovadan almak,
bardağa boşaltmak icab ediyordu. Dü-
şündü:

— Buldum!

Dedi. İlk insanın çorba içmek için icad
ettiği kepeçle kaşık arası şeylerden bir
tanisini eline aldı, kovaya daldırdı. Bar-
dağı kovanın üzerinde tuttu. Kepçedeki
şerbeti bardağa boşalttı.

Fennin son icadı kovadan, fennin ne ol-
duğu bilinmeyen devirde icad edilen ke-
peçle şerbeti alıp bardağa boşaltırken
şöyle bir hâdise oldu. Şerbetin bir kısmı
bardağa boşaldı ama bardaktan dışarı
taşan bir kısmı da şerbetçinin elini yıka-
dıktan sonra tekrar kovaya döktü.

★

Bugün, makineli kovalardan bize su-
nulan şerbetlerin hepsinde meyvedan,
sudan, şekerden mâdâ şerbetçinin elinin
kiri de vardır.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Yüksek bir yerden düşen
insan neden ölür?

Yüksek bir yer-
den düşen bir in-
san, düşerken ik-
tisab ettiği sür'at
neticesinde öldü-
ğü sanılırsa da,
hakikat halde kal-
bi zayıf olmadığı
takdirde ölmez.
Zira:

İnsanı inciten
düşme değil, anı
kalb duruşudur.

★

Dünyanın meşhur bir kapısı

kedi görünür.

Dünyanın en
meşhur kapıların-
dan biri, İngilte-
rede Davneng
Streette, ve başve-
killerin oturduğu
10 numaralı baş-
vekâlet dairesidir.
Dünya siyaseti-
nin idare ettiği bu
kapının önünde,
garib bir tesadüfle
her gün siyah bir

İngilizler berber dükkanından
hoşlanmazlar

İngiliz sairi Şeks
pir. zamanında,
İngilterede ber-
ber dükkanların-
da, piyanoya mü-
şabih bir alet bu-
lundurulur ve
müşteriler traş ol-
urken, bu aletle
eğlendiril-
miş. Çünkü
traş, İngilizler için
en müz'ic bir meş-
gale imiş.

★

40 santim boyunda ipek kozası

Yeni Ginede i-
pek kozaları bizim
m e m l e k e t -
lerimizdekiler gibi
değildir. Bunla-
rın boyları (40)
santim kadardır
ve her bir kozanın
içinde müteaddid
ipekböceği vardır.

“İstanbulda en fazla
sinirinize
dokunan şey nedir?”İstanbul hemşerileri
düşüncelerini anlatmaya
devam ediyorlar

Geçen gün bazı İstanbullulara “İstan-
bulda en fazla sinirlendiğiniz şey nedir?”
diye sordum. Bunu gazetede okuyan bir
kısım İstanbul hemşerileri iki gündür mek-
tubla, telefonla hattâ şahsen tanıdıklarım-
evime kadar gelerek bana müracaatta bulu-
nuyorlar:

— Aman şunu da yaz! Ben en fazla şuna
sinirleniyorum, diye derd yanıyorlar.
İşte bugün de bunlardan bir kısmı:

Şişli, merhum Vehbi Bey eşi:

— İstanbulda en ziyade sinirlendiğim şey
sokak gürültüleri. Gece sabaha karşı tam
rahat uykumuzu uyurken bir tangirtür baş-
lıyor. Arka, arkaya arabalar geçiyor, yük a-
rabaları.. Bunlar nereden gelip, nereye gi-
diyorlar, bilmem.. bildiğim şey güya teker-
leklerine lastik takacaklardı. Halbuki hep-
sinin tekerleği lastiksiz.. kaldırımları söker
gibi sesler çıkararak önümüzden geçiyorlar.
Böyle bir gürültü ile uyandıktan sonra gene
uyuyabilirdim... Bu sefer bir seyyar satıcı
feryadı başlıyor... Bu da yasak ama dinle-
tilmiyor. Sekizi kimsenin beklediği yok. E-
sasen sekizden sonra da kafamızı patlat-
mak mübah değil a!.. O bittince mahalle çoc-
uklarının yaptıkları şamata ve en nihayet
bütün evlerden sonuna kadar açılan radyo-
ların gecenin geç vaktine kadar süren ses-
leri başlıyor... Aman bu sıcaklarda insanın
sinirleri esasen berbadken bu gürültülerle
büsbütün çıldırmamak elde değil.

Nişantaşı Bayan Naime Halid:

— Benim İstanbulda en ziyade sinirlen-
diğim şey Vali konağı caddesindeki Emek
apartmanı sırasında bulunan arsaya konu-
lan, konulmasına müsaade edilen ve o cad-
deyi süsleyen güzel apartmanların manzara-
sile tam bir tezad teşkil eden sinema ilân
tahtasıdır. Vali konağı caddesinin bütün gü-
zellikini bozan bu koskoca tahta levha İs-
tanbulda gördüğüm çirkinliklerin içinde beni
en fazla muazzab edenidir.

Şişide Cideli hizmetçi Fatma:

— İstanbulda geleli altı ay oldu. Her şeyi
güzel ama şu radyoları çok kötü!.. Türkçe
şarkıları, köy şarkıları iyi ama!.. Sabahtan
akşama kadar içinden başka, başka sesler
çıkıyor, bütün bu Şişli halkı da evinde rad-
yosu olduğu belli olsun diye sonuna kadar
açıyor... Bet bet sesleri konu komşuya din-
letiyor. İşte en sinire dokunan şey İstanbul-
da budur.

Ali Büend (memur):

— İstanbulda sinirime dokunan şey bir
dükkanın peynir ekmeği veya ona müma-
sil yıkanmadan pişmeden yenilecek şeyler
aldığı zaman satıcının bunları saracağı
kâğıdı almak için parmağını bir kere ağ-
zına götürüp tükürüklemesidir. Belediye bu-
nu siddetle menetmelidir.

Bayan Saadet (Osmanbey):

— İstanbulda en fazla sinirlerimi bozan şey
otobüslerdir. Otobüslerin birbirleriyle yarış
etmesi. Geçenlerde.. az kalsın bu yarış yüzün-
den bir tramvay arabasına çarpıyorduk. O
sinirle şoföre ve biletiye çattım. Bana ne
cevab verseler beğenirsiniz: “Biz Kurtuluş
ve Maçka arabasından önde gitmeğe mecbur-
uz. Yolda bekleyen müşterileri biz almak is-
teriz, onlara bırakmak değil. Onlara bırak-
cak olursak bizim halimiz ne olur... Size bir
caz gelmesin diye bizim evde çocuk aç
mı kalsın... Biz bu arabalarda garsonlar
gibi yüzde on hesabla çalışıyoruz... Ne ka-
dar çok müşteri alırsak o kadar kârimiz
var... Tabii Maçka, Kurtuluş arabaları da
öyle düşünüyor. Keyfilizden değil, ekmeğin
parası için yarış ediyoruz. Kim öne geçerse
tabii bekliyen müşteriyi o alacaktır.”

Böyle bir şey ne görülmüş, ne işitilmiş-
tir. Umumi bir nakil vasıtası işletmek imti-
yazını alan bir şirket veya sermayedar, o
işlerde çalıştırdığı adamlarının ücretini ver-
meğe mecburdur. Otobüs gibi bir kazası
birkaç İstanbullunun hayatına mal olacak
ve birkaç evi birden yıkabilecek olan bu na-
kil vasıtasını kullanan, işleten insanlara bu
şekilde para vermek onları tehlikeli yarış-
lara teşvik etmek hakkı değildir. Bir şirke-
tin parası vardır bu işi yapar, yahud yok-
tur, yapmaz çekilir. Halkın hayatı bir ta-
kim insanlar sermayesiz para kazansınlar
diye feda edilemez... Vaziyetin böyle oldu -

Mahkemelerde

Mahkemenin kararına müteessir olan
kahveci bir mahkûma hücum ettiKumar oynattığı için kahvesi kapatılan Ahmed
mahkemeden çıkınca elleri kelepçeli olarak
kumar oynayanın üstüne atıldı

Tahtakalede kahveci Ahmedin dük-
kânında kumar oynandığını haber a-
lan zabıta, âni bir baskın yaparak Yu-
suf ve Veysel isiminde iki kumarbazı
yakalamış ve 140 kuruş kumar para-
sile müddeiumumiliğe sevk etmiştir.

Dün ikinci sulh ceza mahkemesin-
de iki kumarbazla kahvesinde kumar
oynattığı için Ahmedin duruşması yap-
ılmıştır. Muhakeme sonunda kahveci
Ahmedin dükkanının kapatılmasına
ve bir gün hapsine ve kumar oynayan
Yusuf ile Veysel'in de birer lira para
cezaları verilmelerine karar verilmiştir.

Bu karardan ve bilhassa dükkanın
nün kapatılmasından fevkalâde müte-
essir olan kahveci Ahmed elleri ke-
lepçeli olarak kumarbaz Veysel'in üye-
rine atılmış ve onu dövmeğe başlamış-
tır. Bu vaziyet üzerine kahveci Ah-
med hakkında ikinci bir zabıt tutula-
rak derhal cürmü meşhud mahkeme-
sine sevk edilmiştir.

Bu vaziyet karşısında kahveci Ah-
med büsbütün şaşırmış ve:

— «Kahvemde kumar oynayıp dük-
kânımın kapanmasına sebep oldular.
Ben buna yanarken şimdi bir de ba-
şımı daha püsküllü belaya sardılar.»

Diye söylenmeğe başlamıştır. Ah-
med kumarbazların kendi kahvesinde
haberli olmadan oyun oynadıklarını id-
dia etmekte, Veyselle hücumunu da:
«Yağım takıldı da sendeledim üstü-
ne düştüm» diye tevile çalışmaktadır.

Yeniköy nahiye müdürüne aid
hükmü, temyiz gene nakzetti

Sabık Yeniköy nahiye müdürü Alâ-
eddin, asliye birinci ceza mahkemesi
tarafından rüşvet almak suçile iki se-
ne hapse mahkûm edilmiş, temyiz bu
kararı bozmuş, fakat mahkeme karar-
da ısrar ederek evrakı iade etmiştir.

Bu defa temyiz mahkemesi hey'eti
umumiyesinde tedkik olunan karar,
yeniden ve nahiye müdürünün lehinde
olmak üzere bozulmuş ve evrak Ağır-
ceza mahkemesine yollanmıştır. Dün
mahkeme, temyiz kararına ittiba e-
derek evrakı tedkik etmek üzere du-
ruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Tehditle para almaktan suçlu
iki mahkûm tahliye edildi

Geçen sene Sirkeçide Osmaniyeye o-
teli sahibi Ömer Lütfiye bir mektub
yazarak tehdit suretile para isteyen
ve paraları Cumhuriyet gazinosunda
aldıkları sırada yakalanan İlyas ve Ab-
basın Ağırcezada yapılan duruşmaları

ğundan belediye'nin nasıl haberli oluyordu,
diye pek sinirleniyorum.

Kitabcı Bay Halid:

— İstanbulda en ziyade sinirime dokunan
şey, dilenci çocuklarıdır. Arada bir ortadan
kaybolurlar. Gene birdenbire ortaya çıkar-
lar ve bir alacaklı gibi «Para... Para...
Para» diye insanın peşinden koşup duru-
rlar. Bu pek sinirime dokunuyor. Hele bu ne-
vi dilencilerin bir de karamelâ satıcısı ne-
vileri çıkmış.. Sokaklarda, Tünel başların-
da, vapur iskelelerinde insana musallat olu-
yorlar. Tahammül edilmez bir vaziyet ih-
das ediyorlar.

Suad Derviş

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına
Cevablarım

Şişliden Cengiz imzasile mektub ya-
zan okuyucuma:

Oğlum,

— Sen fazla hassassın, fazla abn-
gansın.. olur olmaz şeye mana veri-
yor, hayatını zehirliyorsun. Bu senin
yaradılışın. Evvelâ bunu tashih et.
Birdenbire fazla ümide kapılmak ne
derece fena şeyse, birdenbire ümid-
sizliğe kapılmak ta gene fena şeydir.

Manalı olmyan şeylere mana ver-
mek, herhangi göze görünmez bir ha-
reketi büyültüp ıztırab çekmek çoc-
cukluktur.

Senin arkadaşın sana doğruyu söy-
lemiş. Benim de vaziyetten hissettiğim
aynıdır. Bu kız sana karşı lâkayd de-

ğildir. Garib kız, diyorsun. Bu da yan-
lış, kızın garibliği yok, garib düşünen
sensin... Dört sene evvelki macerayı
hiç karıştırmı, madem ki seviyorsun,
ona talib ol ve evlen.

Bir sualin daha var:

— Mes'ud olur muyum?

Diyorsun. İnsanlar daima mes'ud ol-
mak için evlenirler. Bazısı mes'ud ol-
ur, bazısı olmaz. Başları birbirinden
çok ayrı, düşünüş ve yaşayış tarzları
ayrı olan insanlar için bir dereceye
kadar mes'ud olmak ihtimali az oldu-
ğunu evvelden tahmin etmek kabil-
dir. Birbirine uygun insanlar için bun-
ların izdivacını herkes mes'ud bir yu-
vanın kuruluşu tarzında telâkki eder-
ler. Fakat sonradan herhangi bir se-
beble mes'ud olmazlarsa ona da ne de-
nilebilir ki.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Nöbetçinin kulübesi

Tarihî tedkikler

Rus-Japon kavgasının tarihi ve (1904-1905) harbi

Çuşima deniz muharebesi nasıl cereyan etti ve harb nasıl bitti?

Ruslar Por Artürü muvaffakiyet ve cesaretle müdafaa ediyorlardı. Çünkü böylelikle donanmalarının düşman eline geçmesine mâni olacaklar ve Japonların şimaldeki Rus ordularına karşı bütün kuvvetlerini göndermelerine imkân bırakmayacaklardı.

Makarofun yerine geçen amiral Vitheft Japon güllerinden yedi tanesi Retvizan zırhlısına düşünce vaziyeti umumî vali ve kumandan Aleksiyef'e bildirdi. Vitheft:

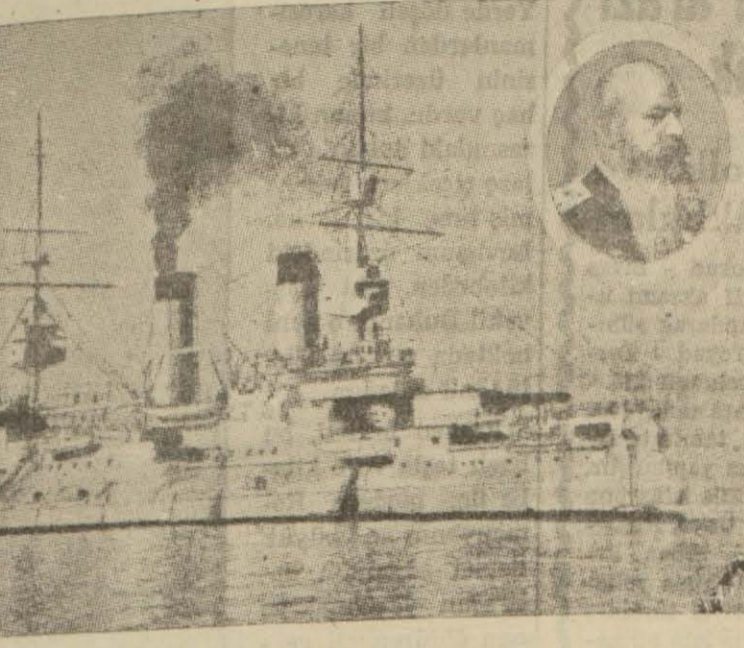
— Japon donanmasını yenmek mümkün değildir. Vladivostoka gidemeyiz. Bunun için ister istemez burada kalarak müdafaaaya iştirak etmeliyiz!

Diyordu. Fakat dinlemedi. Emri yapmış olmak için ağustosun onuncu günü sabahı limandan çıktı. Filo, altı zırhlı, dört kruvazör ve sekiz muhribden ibaretti. Diğer altı muhrib donanmaya yol açan torpil tarama torpitolarla birlikte limana dönmüştü.

Japonlar, 4 zırhlı, 4 kruvazör, 9 kruvazör, birçok muhrib ve torpitolarla denize açıldılar. Amiral Togo Ruslara hemen saldırmadı. Onları açık denize çekecek şekilde manevra yaptı. Ruslar cesaretle harbetmeyi değil, kolayım bulup ta Vladivostoka sıvışmayı düşünüyorlardı, zira zayıf idiler. Halbuki harbe cesaret çok zaman zayıflığı telâfi eder.

Akşama kadar uzaktan top ateşi açıldı. İki tarafa isabetler oldu. Saat beş kırkta Çareviçin prova direğiyle zırh kulesine İrmi dörtlük iki gülle vurdu. Amiral ile birçok zabıt ve asker öldü. Başdümenci düşerken birdenbire dümen kendi kendine döndü ve zırhlı tam bir daire çizdi. Bunu bir manevra sanan diğer gemiler yollarını değiştirdiler. Rus safları karıştı. Japonlar sokulmuyorlar ve fazla tedbirli davranarak işi uzatıyorlardı. Bir saat sonra güneş battı ve Ruslar birer tarafa kaçtılar. Çareviç bir Alman limanına sığındı. Eskold Şanghaya iltica etti. Novik batırıldı. Diyanı ise Saykonda yakalandı. Diğerleri Por Artüre döndüler. Togo bu harbe kâfi cesaret ve sür'at gösteremedi. Ruslar gemilerdeki topları ve askerleri karaya çıkardılar. Japonlara karşı müdafaa kullandılar ve bu işde gerçekten muvaffakiyet gösterdiler. Japonlar hem Por Artür önünde, hem de Mukden tarafında cebhe kurmak mecburiyetinde kaldılar; yeni kuvvetler getirerek ordularını takviye ettiler. Ruslar da o zamana kadar devam eden kara ve deniz mağlûbiyetlerinden yılmıyarak kat'i zafer için karada ve denizde yeni kuvvetler topluyorlardı. Daha Por Artür muhasara edilmeden evvel Uzakşark Rus filusunun kâfi olmadığı anlaşılımış, Baltik denizinde kuvvetli bir filonun hazırlanarak büyük Okyanusa gönderilmesi için hazırlıklara başlamışlardı. Fakat iyi mütehasıslar yoktu. Askerler usta değildi. Manevî kuvvet çok sarsılmıştı. Bu vaziyette ve 18 birincisinde Libavdan yola çıkıldı. Henüz Baltik denizinde buldukları sırada Japon torpitolarının hücumlarından korkuluyordu. Halbuki Japonların bütün donanmaları Japonya ile harb sahası arasında bulunuyordu.

Rus gemilerinde her taraftan Japon torpitoları saldırıya başlamış gibi heyecan vardı. Bu yüzden İngiltere sahillerinde İngiliz balıkçı vapurlarını düşman torpitosu sanarak topa tuttular. Yanlışlığı itiraf ve tarziye verecekleri halde yola devam ettiler. İngilizler kızdılar ve protestolar başladılar. Mesele enternasyonal

Sezareviç zırhlısı ve amiral Makarof

komisyona havale olundu. İngilizler altı kruvazörle Rus filosunu takib ettiler, çünkü itimadları kalmamıştı. Bu hal Rusları büsbütün sarstı. Ruslar Tancadan kömür aldılar. Büyük gemiler Ümidburnu yolunu tuttular, diğerleri Süveys kanalına doğru gittiler. Aylarca süren yolculuk sonunda iki filo birleştiler.

Bu sırada Japonlar Por Artür üzerine yaptıkları hücumları sıklaştırmışlardı. Meşhur ve mühim 203 rakımlı tepesi ele geçirdiler. Buradan Por Artürdeki filoyu kolayca bombardıman edebilecekler ve yok edeceklerdi. Nitekim yaptılar. Rus hükümeti yoldaki filoyu daha çok takviye için Baltıkta kalan diğer gemileri de gönderdi.

Por Artürde su kaynakları yoktu. Bir muhasara için lâzım olan inşaat ta bitmiş değildi. Bunun için çok müşkülât çekildi. Şehirde ve asker arasında kolera, dizanteri çıktı. Bir taraftan düşman ateşi, diğer taraftan bu hastalıklar müdhiş zayıyat verdiriyordu. Nihayet on ay dayandıktan sonra 2 kânunusani 1905 de Por Artür zaptedildi. Fakat bu zafer Japonlara 60,000 ölü ve yaralıya mal olmuştu. Rus donanması henüz Hind denizinde iken bu haber alındı. Bütün Japon donanmasına karşı koyamayacağına göre vaziyetleri büsbütün fenalaştı.

Japonlar Por Artür önündeki ordularını da şimale sürdüler. Böylece kuvvetlenen ordu Mukden üzerine yürüdü. 6 martta iki taraf orduları tarihin en büyük meydan muharebelerinden birine tuştular. Ruslar büyük kuvvetlerle ve bol silah ve cebhane ile harbe girmişlerdi. Japonların cesaret ve imanları onlardan çok üstündü. Büyük fedakârlık örnekleri gösteriyorlardı. Meselâ bir dereyi veya bataklık geçmek için kendilerine atıyorlar ve arkadan gelenler öndekilerin üstüne basarak yürüyorlardı. Mukden muharebesi dört gün geceli gündüzlü devam etti. İki taraftan 120,000 kişi öldü, yahud yaralandı. Ruslar harb meydanında 40,000 esir ve hesabsız harb levazımı bırakarak darmadağın bir halde şimale doğru çekildiler.

Amiral Rocetvenski 16 martta Hindistan cenubuna doğru yola çıktı. Bazıları Avustralyanın cenubundan dolaşmasını söylüyorlardı. Fakat amiral en kısa yol olan Singapor boğazını tercih etti. Baltıktan çıktıktan beş ay yirmi gün sonra 8 nisan 1905 de boğazdan geçtikleri görüldü. Annam kıyılarında Kamran mevkiine gidildi ve kömür alındı. Bitaraf bir limanı işgal ettiniz diye protesto edilince açığa çıktılar. Orada Baltıktan çıkmış olan Nebogatof filosunu beklemeye başladılar.

Donanmada korku ve inzibatsızlık son dereceyi bulmuştu. Orel zırhlısında ihtilâl çıktı. Amiral bunu şiddetle bastırdı. Bu zırhlının süvarisi Japonlara teslim olsak iyi ederiz demişti.

Amiral Nebogatof bir zırhlı kruvazör, üç sahil muhafızı, bir kruvazör ve birkaç

nakliye gemisinden ibaret filosile dokuz mayısta büyük filoya katıldı.

Japonlar 13 birincikânunda yaptıkları son torpito hücumlarıyla Rusların Por Artürdeki son zırhlıları olan Sivastopolu da batırmışlardı. Donanma havuzlanmış, tamirâtı yapılmış, Singapordanberi Rusların hareketleri adım adım takib edilmişti. Vladivostokta ki üç kruvazörle torpitoların çıkmamaları için de limanın ağzına torpil dök-

müşlerdi.

Ruslar bazı silâh ve silâhsız nakliye gemilerini Japonyanın şarkına ve Korenin garbına yolladılar. Böylelikle Japon donanmasından, ufak ta olsa, bazı kuvvetlerin ayrılacağını umuyorlardı. Ondan sonra Japonyanın şarkından dolaşmak-tansa Kore boğazından geçmiye karar verdiler. Bu sırada Rus ve Japon donanmaları arasında büyük bir fark vardı. Her iki devletin saffi harb gemileri 12 idi, fakat Japonların 127 topuna karşı Ruslarda 98 top bulunduğu gibi cinsleri muhtelif ve sistemleri eskimişti. 8 Rus 16 Japon kruvazörü; 9 Rus 21 Japon muhribi; hiç Rus ve 44 Japon torpitosu karşılaşacaktı. Rus gemilerinin tekneleri yosun bağlanmış, kazanları kirlenmiş, makineler yorulmuştu. Japon gemileri pırıl pırıldı. Rus gemileri 11 milden hızlı gidemiyorlardı, Japonların hızları 15 den aşağı düşmüyordu. Japonların topları hem seri ateşli idi, hem de Ruslara göre yüzde yirmi daha uzağa atıyorlardı.

Japon zırhlıları Korenin şarkında Szambo limanında istim üzerinde duruyorlardı. Üçüncü fırka Çuşimanın cenubu garbisinde keşif yapıyordu. Diğer gemiler de gene başka yolları tutmuşlardı. Deniz dalgalı olduğundan torpitolar limana sığınmışlardı. 27 mayıs sabahı bir Japon gemisi bir hastane gemisi gördü. Biraz yaklaşınca Rus ana filosunu da tanıdı. Hemen amiral Togo ve Kataokaya bildirdi. Gün açılınca Ruslar da Japonları gördüler. Rus filusunun iskele provasında 4, sancak tarafında 1, iskele baş omuzluğunda 7 Japon kruvazörü onların hareketlerini tarassud ederek ilerliyordu. Asıl Japon filosu da yetişmiş, yerlerini almıştı. Saat 11,20 de Orel zırhlısında kazaan bir top ateş aldı. Diğerleri de ateş açtılar. Rus amirali «Cebhaneyi sıfırla etme, ateş kes!» kumandasını verdi. Sonra askere yemek yedirilmesini bildirdi. O sırada Japonlar da yemek yiyorlardı.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Ahtapot değil, tayyare pervanesi!

İngilterede 900 tayyarenin iştirakile yapılan hava manevraları esnasında, kaza neticesinde düşmüş olan bir bombardıman tayyaresinin pervane aksami bu halde gelmiştir.

SEYAHAT MEKTUPLARI : 20

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Karakösedede bir lokanta âlemi

Askerî mahfelde bütün odalar dolu imiş. Otelde ise masaları bile birleştirip üstüne müşteri yatırmışlardı. Peki ama ben geceyi nerede ve nasıl geçirecektim?

Çamurlu bir mey-dandan, karanlıklar içinde, aç ve uyku-suz, karşıdaki lokantanın ışığına doğru, kuzu görmüş aç bir kurd yürüyüşle ilerliyordum... Kapak kapısını aralayıp içeri girdiğim zaman, Karadeniz'de sise tutulmuş bir vapur kaptanı gibi önümü göremez oldum. İçi len sigaranın, kızaran ızkara köftesinin

karışık dumanlarıyla, esasında loş olan dükkânı bulutlar istilâ etmişti... Gündüz "lokanta" diye anılan bu aşçı dükkânının, gece «meyhane» ye döndüğü anlaşılıyordu... Kirlenmiş, vazifesini bitirmiş boş masaların arasında ikisi daha işgal altında idi. her birinde beş altı mest oturmuş, zum olup akabinde sızmağa çalışıyorlardı...

İlerledim.. geride bir masanın, örtü makamında kullanılan, yağlı ve sirkeli, piyaz ve yoğurd lekeli kâğıdını kıvrıp dirseklerimi tahtasına dayadıktan sonra, şimdîye kadar başıma gelenlerle geleceklere düşünüp hayale koyularak, eğer garson uğrarsa kendime yemek te ismarlıyacaktım... Kulağıma:

— Bay Vasfi Rıza Zobu!

Diye bir ses geldi. Bu gurbet ilinde, karanlık gecenin dumanlı lokantasında, sisleri yarararak beni farkedecek kadar görür gözlü aşına kimdi!!

— Efendim?

— Buyuramaz mısınız?

— Nereye?

— Tenezülen, masamıza..

— Aman efendim, estağfurullah.

«Kişi gurbet diyarında edermiş aşınadan haz»

Ne olursa olsun, buralı bir bildik.. Ben tanımadım ama, herhalde faydadan hâlî değil. Yüzüm güldü, içim ferahladı; doğruldum; yürüdüm, oturdum. Seslendiler: — Garson! Tabak getir, çatal, bıçak, kadeh getir!!

Bana döndüler:

— Meze ne emredersiniz?.

— Aman efendim...

— Rica ederiz! Garson, salata, böbrek, yoğurd falan filân...

— Efendim müsaade etseniz...

— Ne demek efendim... Garson! Ne varsa. Haydi çabuk... Ey efendim safa geldiniz bakalım...

— Safa bulduk...

— Hayrola böyle?. Ne münasebet?.

— İrana gidiyorum.

— Efendim?!

— İrana dedim..

— Münasebeti!?

— Gezmeğe...

— !!!!!?

İyi yöreli, temiz düşünceli; kimi İstanbullu, kimi onun civarından. Hepsî resmî devlet memuru gençler... Beyaz saçlı da var. Ama o da genç.. belli ki vakitsiz bir beyazlık konmuş... Buranın tabii hallerinden.. bildiğimiz haziran sıcağında Kopdağın geçerken de, tepesinde beyazlık yok muydu?.. Dağında olan, insanında neye olmasın?.

— Yatak, yani otel meselesini ne yaptınız?..

— Askerî mahfele müracaat ettim.. bir misafirhanesi varmış.. genç, nazik bir zabıt meşgul oluyor.. neticeyi haber vermek için buraya gelecek.

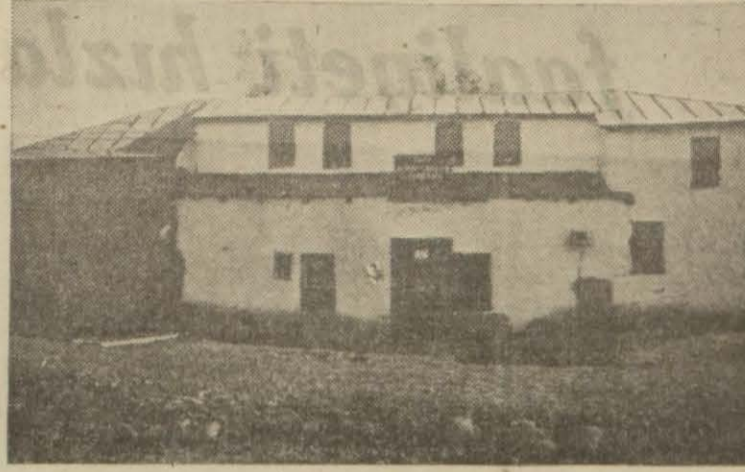
— Ben de gidip bakayım..

— Aman efendim zahmet buyurmayın.

— O ne demek? Siz bizim misafirimiz, biz sizin perestîşkâr ve...

— Aman efendim mahcub ediyorsunuz...

— Yoo rica ederim.

Karakösedede un fabrikası

— Ben size rica ederim.

— Hâkipayınız.

— Estağfurullah bendeniz...

Uzunca içilmiş bir sofrada sarfedilen bu ve bunun gibi kelime ve cümlelerden sonra o da gitti...

On dakika sonra sür'atle geri dönen bu zat, ehemmiyetle:

— Tamam!

Dedi..

— Oh, teşekkür ederim..

— Bir şey değil. İş anladım. Yer yokmuş!!

Beynimden vurulmuşu dönmüştüm.. acaba dili mi sürmüşü?.. «Yer kalmamış!» dedi.. acaba «yer hazırmış!» mı diyecekti...

— Ne buyurdunuz?.

— Yer kalmamış. Bütün odalar doluymuş!!

— Peki şimdi?..

— !!??...

— Bir otele bahsediyorlar..

— Evet. Var.. ama yatılacak gibi değil..

— Zarar yok efendim, bu yağmur, çamur ve soğuk havada sokakta kalmaktansa.. hiç olmazsa bir dam altıdır..

— Doğru...

Seslendiler:

— Hüseyin!..

— Efendim?.

— Koş! Otele git! Beyefendi hazretleri için tek yataklı bir oda... Ben de ama attım ha.. gift yataklı da olabilir..

— Ben iki çiftine de razıyım...

— Hülâsa yatacak bir yer işte..

— Başüstüne efendim..

On beş dakika sonra bu giden de geldi..

— Ne haber?

— Fena!

— Ne gibi?

— Hiç yer yok!

— Canım bir tarafa bir karyola koyamaz mı?

— Aman bayım, merdiven başlarına kadar yatmışlar.. iki kahve masasını birleştiren üstüne kıvrılmış!

Asıl kıvrılan şimdi bendim.. ne yapacaktım? Bu gecemi nerede ve nasıl geçirecektim? Kime ne söyleyebilir, kimin kapısını çalar da, cerre çıkan softalar gibi: «Tanrı misafiriyim. Aman bana bir yatak!» diyebilirdim. Saat ilerlemiş, on biri bulmuştu.. bu saatte hiç şüphesiz bütün Karaköse uykuda idi.. gözü açık olarak işte şu masanın başında toplanan birkaç kişidik... Onlar aralarında kulaktan kulağa bir şeyler fısıldaşıyorlar.. acaba, benim için yatacak yer mi düşünüyorlardı?.. Ümid dünyası bu.. artık kendimi zuhurata bağlamıştım.. tek yataklı bir odada temiz ve rahat bir karyola içine girmeyi hayal ederken şimdi artık sokakta kalmıştım.. «İstiarede ölümü gören hastalığa razı olur» derler; ben de, yataktan, yorgandan vazgeçmiş, bir dam altında sandalye üstüne çöktan «eyvalah» demiştim..

Masa arkadaşlarımla uzun uzun «fiskoslar» ndan sonra, biri bana dönüp dedi ki:

— Bilmezsiniz bayım ne müşkül mekideyiz. Sizi bir gece barındırmak için

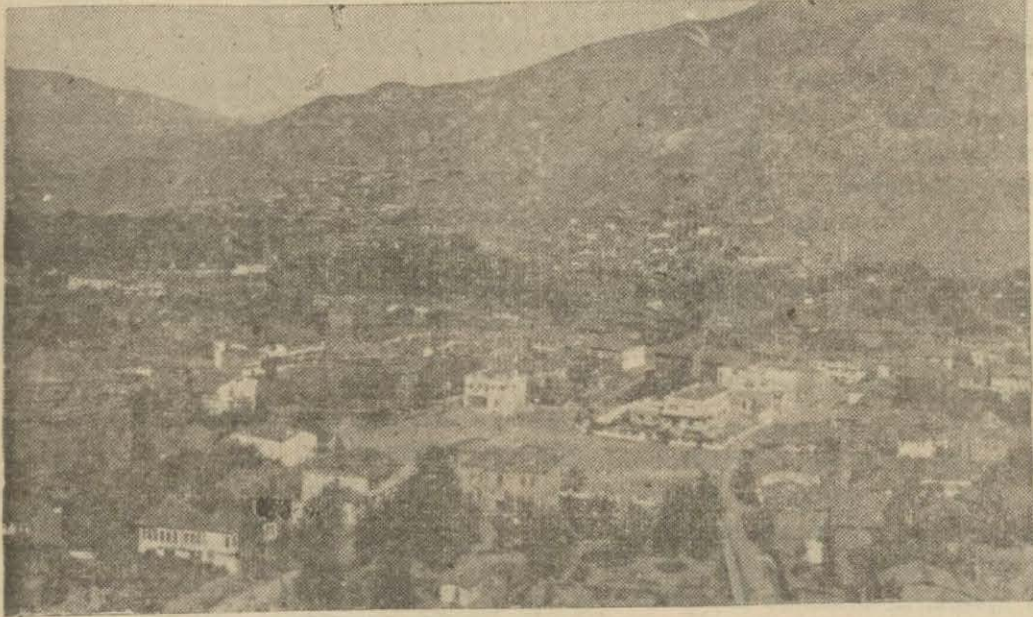
(Devamı 10 ncu sayfada)

Yurda aid tedkikler

Yukarı Anadolunun en güzel şehirlerinden biri: Tokad

Tokad ovalarının tamamen sulanması için iki milyon lira sarfediliyor

Tokadda imar ve kültür faaliyeti hızlandı

Tokadın umumî görünüşü

Tokad, (Hususî) — Tokad yukarı Anadolunun en güzel şehirlerinden biridir. Umumî vaziyeti itibarile büyük şehirlerimiz arasında ehemmiyetli bir mevki vardır.

İklim ve toprak güzelliği ona meyvacılık bakımından ayrıca bir hususiyet vermiştir. Bu itibarla Tokadda sıcak memleketler mahsulleri istisna edilirse bütün meyva cinsleri yetişir. Bunlar arasında en mebzulü ve şöretlisi elma, armud ve üzumdür. Tokad bağcılık bakımından da ehemmiyeti haizdir. Bugün Tokad merkez kazasında kırk bin dönüm bağ vardır. Yıllık istihsalâtı 15 ilâ 20 milyon kilo kadardır.

Tokadda bağcılık hem meyvacılık ve hem de şaraplık üzüm çeşitleri bakımından kurulmuştur. Yemeklik üzümleri ekseriyetle Samsun ve Sivas gibi komşu vilâyetlere ihraç olunur. şarablık üzümlerinden ise şarab, pekmez, bulama vesaire yapılır. Bir zamanlar büyük bir şöretile olan şarabları şimdi bazı müşküller dolayısıyla istihsal edilmez hale gelmiştir.

İktisadî ve sınaî vaziyet

Tokad ve havalisinin iktisadî vaziyeti evvelki yıllara nisbetle bugün sönük bulunmaktadı. Buna da Gökdemir yolu güzergâhından 48 kilometre uzakta kalması âmil olmuştur. En mühim mahsul tütün, mahlep, buğday, arpa, pirinç, afonyon, bamya, ceviz ve pancardır.

Sınaî vaziyeti ise oldukça zengindir. Turhalda inşa edilen şeker fabrikası ile

Tokad mektubcusu Sadeddin Sönmez

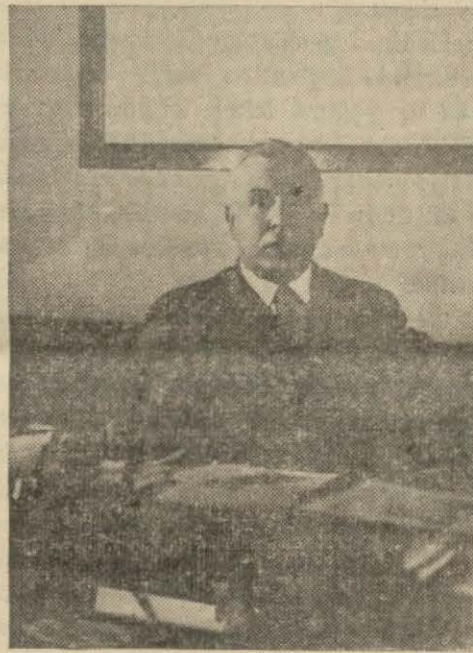

Tokad şhhiye müdürü Ahmed Vefik Giray

Niksardaki çeltik ve un fabrikaları gece, gündüz çalışır. Ayrıca bu havalide bakırcılık ve dokumacılık ta ileri vaziyettedir.

Tokadın suları ve madenleri

Tokadda su boldur. Fakat içilebilecek su bulunmaz. Değerli valimiz Faiz Ergunun yardımları ile bu en mübrem ihtiyaç gözönüne alınarak lüzumlu teşebbüsler yapılmıştır. Dahiliye Vekâleti belediyeler imar şefliğince yüz kırk yedi bin lira bedel ile suyun ihalesi yapılmış ve bu suretle şehirde Çör-

Tokadın değerli valisi Faiz Ergun

dük mevkiinden çıkan iyi bir suyun getirilmesi temin edilmiştir.

Diğer taraftan Tokad birçok zengin madenlere maliktir. Turhalda antimon, sarı mermer, Artovada bakır vardır. Bunlardan Turhaldaki antimonun madeni işletilmekte olup Artovadaki bakır madeni henüz işletilmeye başlanmamıştır.

Ziraat çalışmaları

Tokad dahilinde fare ve domuz mücadelesine çok ehemmiyet verilmiştir. Bu yıl içinde 1350 domuz itlaf olunmuş ve 35 köyde on bin hektar araziye istilâ eden farelerle mücadele edilerek arazi bu muzır hayvanlardan temizlenmiştir. 50 dönümlük nümune fidanlığı tesis edilmiş ve 15 bin kadar fidan dağıtılmıştır. Bunlardan iki bin beş yüzü muhtelif meyva ağaçları ve mütebakisi de yol güzergâhlarına dikilecek meyvasız ağaçlardır. 2500 kadar elma ağacına âriz olan haşerelerle mücadele edilerek ağaçlar bu haşerelerden kurtarılmıştır.

Memleket hastanesinin çalışmaları

Tokadın röntkeni, anasörü, taksim cihazını, çamaşırhaneyi, etfivü, bulaşık yıkama makinelerini havi 200 yataklı bir hastanesi ve bir de frengi mücadele heyeti vardır. Hastanede çok değerli bir operatörü ile bir röntken mütehassısı bulunmaktadır. Bir yılda muhtelif hastalıklardan 1179 hasta kabul edilmiştir. Gene bu yıl içinde hastane polikliniğinde 1498 hastanın tedavileri yapılmıştır. Hastanenin hariciye servisinde 136 büyük, 177 küçük ameliyat yapılmıştır.

Belediye işleri

Tokad ve havalisindeki belediyeye çalışmaları büyük bir hızla devam etmektedir. Tokad, Erbaa, Zile ve Niksarda birer fennî mezbahe inşa edil-

180,000 dönüm arazi sulanacak

Yeni yapılan yollar ve kurutulmuş bataklıklar

Tokad, (Hususî) — Tokad - Sivas hududu yolunun muhtelif aksamları üzerinde esaslı tamirat yapılarak silindirağı ikmal edilmiştir. Tokad - Turhal - Amasya hududu yolunun 243 - 179 uncu kilometreleri arasında 1660 metre tul şosenin esaslı tamirâtı ikmal edilerek dört menfez yapılmıştır. Bundan başka Turhal - Zile istasyonu yolu Tokad - Niksar - Ünye, Reşadiye, Kulehsar, Niksar - Erbaa, Erbaa - Samsun, Cilkoru - Erbaa yolları üzerinde tamirat, tesviye türabiye yapılmıştır. Tokadda nafia için bir garajla, Halkevi binası ve büyük bir sinema binası yapılmıştır.

Nafia Vekâletince Tokadın Kazovasının bir tarafının Yeşilirmaktan sulanması için istikşaf yapılmıştır. Yüz bin dönümü mütecaviz arazinin sulanmasını temin edecek olan bu iş bir milyon küsur liraya eksiltmeye çıkarılmıştır. Bundan başka Erbaa ovasının seksen bin dönüm arazisinin Kelkit ırmağında sulanması için ikinci bir keşif yapılmıştır. Mütehasıs ve fen memurları tersimatla meşgul olmaktadır. Bedeli keşif bir milyon lirayı geçen bu sulama işi yakında eksiltmeye konacaktır. Bunlardan sonra Niksar ovasının diğer kısmından sulama ve bataklıkları kurutulma istikşafına başlanacaktır.

miş ve faaliyete geçirilmiştir. Tokad şehrinin hali hazır haritası ve imar planı müteahhide ihale edilmiştir. Harita tasdik olunmuş, imar planı da yapılarak gönderilmiştir. Vekâlet şehir işleri şefi Hilmi yerinde tedkikat yapmak üzere buraya gelmiştir. Belediyece çarşıya yakın bir yerde inşasına başlanan sıhhi şerhâti haiz umumî helâ bitirilmek üzere. Köprü başından Cumhuriyet meydanına kadar güzel bir bulvar açtırılmasına başlanmıştır.

Tokadda yeni mektebler yapılacak

Tokadda meydan mevkiinde 60.000 lira bedelle bir orta mekteb binası, Erbaada üç, Zilede bir, merkezin Pazar, Dökmetepe, Gökdere mahiyelerinde Kültür Bakanlığının verdiği projeye göre birer ilkmekteb yapılmıştır. İlkmekteb çağında 27780 çocuktan ancak 8343 çocuk okutulmaktadır ki mevcudun ancak dörtte biridir. Bunları okutmak için büyük köylerin hepsinde bir mekteb açmak ve nahiye merkezlerinde de yatılı mektebler yapmak mutasavverdir.

Ziraat Vekâleti fidanlıklar hakkında malûmat istedi

Ziraat Vekâleti ziraat müdürlüklerine bir emir göndererek, vilâyet dahilinde hususî idare ve belediyelerle Orman ve ziraat idarelerine aid fidanlıkların sahaları, tesis tarihleri, şimdiki kadar halka ve müesseselere tevzi ettikleri aşı, aşısız, meyvalı, meyvasız, fidan miktarı, ayrıca sebze ve çiçek ziraatinin ne suretle yapıldığı, bu bahçelerin vaziyeti hakkında malûmat istemiştir. Bu malûmat büyük ziraat kongresinde tedkik edilecektir.

İzmir fuarı İstanbul komitesi dün toplandı

İzmir fuarı İstanbul komitesi dün Ticaret Odasında umumî kâtib Cevad Düzenlinin başkanlığında toplanmıştır. Bu toplantıda İstanbuldan fuara yapılan iştirakler ve gönderilecek nümuneler etrafında görüşmeler yapılmıştır.

Balkan Raporajları

YAZAN ERÇUMEND EKREM TALU

Sinaya'da «Yanık Ömer»

Derken Hacı Benli, daha doğrusu Benliyan efendi elinde kocaman bir nargile ile dönüp gelmez mi? Herşey hatırıma gelirdi amma Sinayada İstanbul şarkıları dinleyerek kalyan tokurdatacağım gelmezdi.

Sinaya istasyonu-na ayak basar basmaz bir şey nazarı dikkatimi celbetti. Yerde döşeli karosimanlardan bir tane sinin üzerinde bir haç vardı.. bunun hizasındaki duvarda da taze çiçeklerle bezenmiş tunç bir levha. Levhanın üzerindeki kitabeden, eski başvekil Dukanın o aynı noktada maktul düştüğünü anladım.

Rumen milleti, bu haçlı taşla ve o kitabe ile, modern Romanyanın en büyük devlet adamının hatırasını yaşatmak ve onu öldüren eli gelecek nesillerin de lânetine havale etmek istemişti.

Gardan, otellerin ve villaların buldukları semte, yaya olarak, doksan beş ayak, dimdik bir merdivenden on dakikada çıkılır.

Araba ile gidecek olursanız, yol dolambaçlı olduğu halde daha çabuk varırsınız.

Ben arabayı tercih ettim. Güzel ve temiz bir şoseden çıkıyorduk. Bana, Bükreşten tavsiye edilen Palas otelinin adresini arabacıya vermiş, rahat rahat etrafı temayaşaya koyulmuştum. Eski Rumen - Macar hududunda, harbi umumî sıralarında şehid düşen askerlerin, top mermilerle süslenmiş mezarları önünden geçerek, otele doğru kıvrılacağımız sırada, birdenbire karşılaştığım manzara beni şaşırttı.

Kenarları, halı ve kilim örtülü peykerlerle çevrilmiş, içi şark üslubunda ufak sedefkâri masalar, tavandan sarkan işkembe fenerler ve kafeslerle süslenmiş bir salaşın önünde fesli, kırmızı salta ve şalvarlı, Trablus kuşaklı, gezi mintanlı, kırmızı pabuçlu, sırm gibi sıkıca bir adam, sarı piriñç bir mangalın önüne çömelmiş, kahve pişiriyordu.

Beni görünce kandilli bir eski zaman temennahı yaptı, ve türkçe olarak: — Buyurun! dedi.

Kızım da, ben de, gözlerimize, kulaklarımıza inanamıyor, ağızlarımız birer karışık açık, put gibi duruyorduk. Kendimizi biraz toparlayınca, arabacıyı, ücretini verip savdım. Bu acıba yerindeki tabelâya bir göz attım.. şu ibare yazılı idi:

Cafea Hagi - Benli

În acest local se serveşte la filgean delicioasa cafea zingirli şi rahat - lokum de Hagi - Benli. Gaçişul Turcului benevol!

Tercümesi: Hacı Benli kahvesi. — İşbu yerde, filcan ile nefis zincirli (köpüklü) kahve ve Hacı Benlinin rahat lokumu verilir. Türke verilecek bahşiş müriyyetinize bağlıdır!

Hemen, içeriye daldım. Kırmızı şalvarlı bir temenna daha çakıp yanıma geldi. Gene türkçe olarak sordu:

— Şekerli mi, sade mi?

— Bir orta şekerli kahve yap ya! Fakat sen Türk müsün?

O da benim türkçe konuştuğuma şaşmış, sırtarak yüzüme bakıyordu.

— Siz, İstanbullu musunuz? diye sordu.

— Evet. Sen nerelisin?

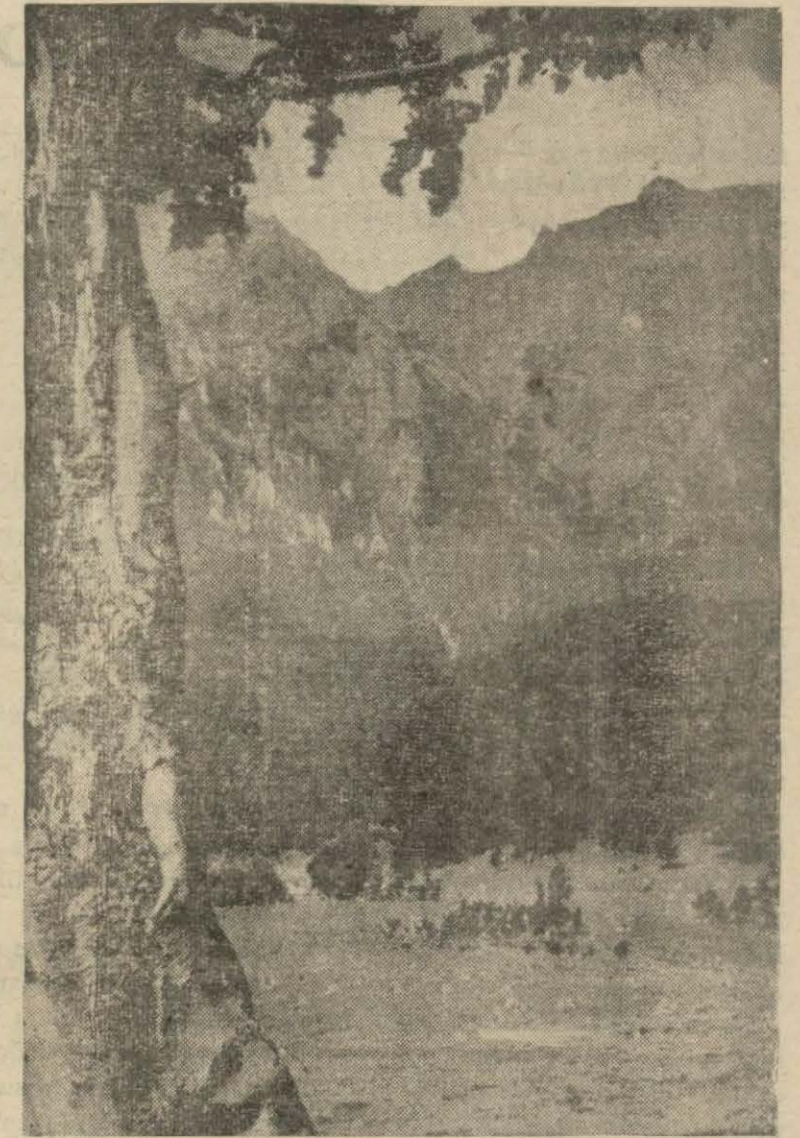
— Harputlu! Adım Alidir.

— Burada işin?

— Benliyan efendinin yanında çalışıyorum. Dokuz senedir Romanyadayım.

— Benliyan efendi dediğin kim?

— Mal sahibisi.. şu bitişik tükân e-nundur. Orada oturur.

Sinaya civarında Buçeci dağları

— Haydi, şu kahveni getir!

Ali, galiba, içeriden filcan isterken boşboğazlık etmiş. Tepemde duran hoparlörün içinden, birdenbire, çelik bir levhanın üzerine billür dökülür gibi, bizim Bayan Safiyenin lâhutî sesi olanca hızı, olanca kudretile fıskırıyordu:

Yanık Ömer!. Her savaştan bir yara..

Aman! Rüya mı görüyorum? Neredeyim?. Yanık Ömer.. Safiye.. bunlar kim? Sinaya neresi?. Himalâya dağlarında orkinoz balığı, Sapanca gölünde diritnot, daha ne bileyim.. dünyanın en inanılmaz şeylerle karşı karşıya gelsem bu kadar hayretlere düşmiyeceğim.

Ben bu tesirin altında elimdeki hakikaten enfes, köpüklü kahveyi zerafet birle hölpürdetirken, Bay Benliyan da, güler yüzü ile çıkageldi.

— Safa geldiniz!

— Safa bulduk!

Koyulduk sohbet. Bana kendi hikâyesini anlattı. Ana vatandan çıkış 25 yıl olmuş. Gelmiş, Romanyaya yerleşmiş. Kışın Bükreşte, yazın da burada, Sinayada hem antikacılık ediyor, hem de oturduğumuz kahveyi işletiyormuş. En büyük ve biricik derdi yurd hasreti. Uzun müddet, Türkiyeden getirttiği halı, jâtilokum, gülyağı, Bursa ipeklisi, ağızlık, işleme terlik, maşlah gibi şeyleri satmış. Bugünkü ticarî güçlükler belini bükiyormuş. Şimdi lokumlarını, gül tatlılarını, çevirmeleri kendi yapıyor. Eh! Bizimkilere hiç olmazsa adı benzesin diye Benliyan ismini kısaltmış, baş tarafına da bir hacılık ilâve etmiş: Olmuş, Hacı Benli.. bu kadarlık bir müşaheret te suç sayılmaz ya?

İstanbulda doldurulan ne kadar alaturka gramofon plâkları varsa, Bay Benliyan getirtmiş.

— Vatan hasretini bunu ilen giderorum! diyor.

Safiyeden başka, Münir Nureddini, Salâhaddin Pınarı, tamburî Refiki de bana dinletti.

Derken, bir aralık kaybolduktan sonra, elinde kocaman bir nargile ile dönüp gelmez mi?

Dünyada her şey hatırıma gelirdi ama, Sinayada, Salâhaddin «Delisin, deli gönlüm..» ünü dinliyerek kalyan tokurdatacağım aklıma gelmezdi. Meğer, insanın nasibinde olduktan sonra, her zaman, her yerde, her şey mümkün imiş!

Erçumend Ekrem Talu

Birkaç sene içinde kendi elile 300 kişi öldüren Brezilyalı haydud

Viginio Ferreira, öldürdüğü adamların başlarını kesiyor, en yakın hükümet makamına yollayordu, çetesi efradile beraber ele geçip öldürülünce jandarmalar da onun başını kesip hükümet merkezine gönderdiler

Brezilyalı haydudun ve arkadaşlarının başları

Avrupa gazeteleri «Viginio Ferreira»nın bir seyyar polis müfrezesi tarafından tuzağa düşürülerek öldürüldüğünü haber veriyorlar.

Viginio Ferreira Brezilyalı bir hayduddu, senelerce evvel ilk cinayetini müteakib Brezilyanın meşhur ormanlarına sığınmış, derken bir çete teşkil etmiş ve aradan geçen müddet zarfında eğer rakamda mübalâğa yoksa yalnız kendi elile 300 kişi öldürmüştü. İhtisası yol kesmekti ve satmadığı kimse yoktu. Kadın, erkek, yolcu veya köylü kime rastgelirse bazan parasını almak, bazan da sırf öldürmek hırsile öldürüyordu. Fena bir âdeti de vardı: Öldürdüğü kimsenin başını keserek en yakın idare, yahud polis âmirine yolluyordu. Brezilya hükümeti bu haydudu yakalamak için fevkalâde tedbirler aldı, müfreze üzerine müfreze yolladı. Şüphelendiği ormanları sardırır, fazla olarak haydudu öldürecek, yahud da öldürülmesinde yardımcı dokunacak olana 50,000 lira mükâfat vermeye vâdetti.

Fakat Brezilyanın insan ayağı basmadık, ucu bucağı bulunmaz, içine girildi mi çıkılmaz ormanları hesabsızdır, haydudu yakalamak bir türlü mümkün olmadı. Yalnız her şeyin bir sonu vardır: Seyyar müfrezelerden birisi geçen gün hiç beklenmedik bir yerde, çetenin tahassus ettiğini öğrendi ve pusu kurarak başta reisleri Viginio Ferreira olmak üzere bir tek istisnasile çetenin bütün efradını öldürdü, ve hükümet merkezine yollamak üzere başlarını kestirdi.

Koyduğumuz resimlerden birincisinde çete efradının kesik başlarını görüyor sunuz. X işaretli reisleridir. XX işaretli de haydudun metresidir. İkinci resim, seyyar polis müfrezesinin zabıtlarını gösteriyor.

Üçüncü resme gelince: Çete efradından bir tanesinin kaçmaya muvaffak olduğunu söylemiştik. Bu resim onun fotoğrafidir. Ve sabık çetenin ikinci reisi vaziyetinde bulunan bu haydud kurtulur kurtulmaz güya reisinin intikamını almak bahanesile üç çiftçiyi öldürmüş ve

Çeteyi imha eden müfrezenin erkânı

Çetenin kaçmaya muvaffak olan yegâne uzvu

başlarını keserek polis müdüriyetine yollamıştır.

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 4

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Göksudan geçen sandal içindeki kadın

Hoşsozluk, hazırcı ve terbiyeli bir adam olduğu için kendisini sarayda herkes severdi. Her dalreye serbestçe girip çıkar, hiç kimsenin nazarı dikkatini celbetmezdi. Fakat, onun böyle daire dairesi gezmesi, sebepsiz değildi. Bu gezintileri esnasında kulâna çarpan sözleri, derhal gelir; oğlu Zeki beye haber verirdi. Zeki bey de, bunların içinden ehemmiyetli olanları, derhal Murad beye bildirirdi.

Şu hale nazaran (Kayserili Mehmed), o tarihte adetâ Jön Türklerin Yıldız sarayında gizli bir muhbir idi.

İşte Zeki bey, Murad beyden aldığı talimat üzerine, Abdülhamidi telâşa sokmak ve Yıldız sarayının ahengini bozmak için o uydurma davetnameyi tertib ederek babası Kayserili Mehmede vermiş; bu zeki ve becerikli adam da, hademeler sabah namazına gittikleri zaman kimse görmeden Osman Paşanın daireesine giderek mektubu merdiven ayağına yerleştirmişti.

Bu sır, meşrutiyetin ilânına kadar herkes meçhul kalmıştı. Yalnız bu kabak, zavallı hademe Mehmed ile, büsbütün masum olan yüzbaşı Zeki beyin başlarında patlamıştı.

Hademe Mehmed; tahkikat esnasında vahşi ruhlu ve insafsız tüfekçiler elinde bir hayli sıkıntı ve ızdırab çekmişti. Fakat, (kayıdî hayat şartı ile) üç yüz kuruş maaşla memleketi olan Boyabâda gittikten sonra bir köşeye çekilmiş; sessiz ve sakin bir hayat geçirmiş. Meşrutiyetin ilânından sonra da (mağdurini siyasiye)den addedildiği için kendisine büyük hürmet ve iltifatlar gösterilerek belediye ve idare meclisleri azalıklarına seçilmişti.

Zeki beye gelince.. sevkıyatı askeriye idaresi zabıtlarından yüzbaşı Hasib, mülâzim Ali efendilerle dört (kanun) çavuşunun refakatinde olarak (mahfuzen) dördüncü ordu müşiriyetinin merkezi olan (Erzincan) şehrine ayak bastığı günden itibaren, büyük bir macera hayatına girmişti.

Bu macera, hem çok hazin, ve hem de korkunç ve müdhışti. Bugün artık yetmiş yaşını aşmış olan bu bembeyaz saçlı asker, o tüyler ürpertici macerayı nakleddenen daha hâlâ o günlerin heyecanına kapılmaktan kurtulamıyor; bazan derin derin düşüncelere dalyor; bazan da fersiz gözlerinde yaşlar parlarlarken, gizli hikâyiklerle hafif hafif omuzları sarsılıyor.

Maceranın başlangıcı

(Göksu) deresinde bir tesadüf

Yıldız sarayındaki mektub hâdisesinden tam yedi ay, dört gün evvel...

Lâtif bir eylül akşamı. Güneş, Arnavudköy sirtlarında gurup ediyor. Anadolu sahilleri, tatlı bir kızılık içinde.

Gündüzün bunaltıcı hararetini (Göksu) ve (Küçüksu) derelerindeki ağaçlıkların yeşil ve serin gölgeleri altında geçirenler, yavaş yavaş derelerden çıkıyorlar. Kayıklar ve sandallar, Küçüksu köşkünün önünde kısa birkaç dolaşmadan sonra, (Bebek) koyuna, Kalender, Çubuklu bahçesinin önüne doğru dağılıyorlar.

Vaktin geç olmasına rağmen, o civardan gelen kayık ve sandallar da var. Bunlar da sükûnetle dereye giriyorlar. Değirmenin önüne kadar gidiyorlar. Oradan dönerek bir dizi halinde dereyi ter-

Sandallı, zarif bir kayıkla karşılaştı

keden kayık ve sandalların arasına karışıyorlar.

O hafta içinde rütbesi yüzbaşılığa terfi edilen yaver Zeki bey de o gününü Göksuda geçirmek istemişti. Cuma selâmlığından sonra, atla Kuruçesmeye gelmiş.. oradan temiz bir sandala binmiş.. Göksuya geçmişti.

O gün gazinoda orta oyunu vardı. Zeki bey, bu oyunu da sonuna kadar seyretmişti. Oyun bitip te artık avdet başladığı zaman, o da sandalına binmiş; avdet kafilesinin arasına girmişti. Maksadı, Bebek bahçesinin önüne kadar uzandıktan sonra oradan sahilî takib ederek gene Kuruçesmeye dönmek... Kuruçesmeden de bir arabaya binerek Fındıklıdaki konağına avdet etmekte.

Fakat Zeki beyin bu plânı, birdenbire değişivermişti. Göksu deresinden çıkarken, tam çömlekçilerin sergileri önüne gelir gelmez, onun sandalı, zarif bir kayıkla karşılaşmıştı. Sakız gibi beyaz hilâlî gömlekler üzerine kenarları sırma işlenmiş al çuhadan yelekler giymiş.. başlarındaki al fesleri de birer tarafa eğmiş olan üç kürekcinin sevkettiği bu maun renkli kayıkta, üç yaşmaklı kadın vardı.

Biri pek genç, öteki de yaşlıca olan kadınların ikisi arkada oturuyordu. Birbirlerine çok benzedikleri için, bunların ana kız oldukları anlaşılıyordu. Karşılarda oturan, ya bir dalkavuk veyahud da emekdar bir kalfa idi.

Kayığın kâına serilmiş olan el ihramının uçları denize kadar sarkıyordu. İhramın saçaklarına bağlı olan gümüşten yapılmış balıklar, kayığın sür'atine tâbi olarak derenin durgun ve yeşil suları üzerinde sürükleniyorlar.. göz alıcı pırıltılarla sürüklenirken. tatlı bir gümüş şıkırtısı çıkarıyorlardı.

Bu kayık, dere ağzında görünür görünmez herkesin başı o tarafa çevrilmişti. Bütün kayık ve sandallardakilerin gözlerinde, takdir ve tecessüsle bakışlar belirmişti.

Zeki bey de bu cereyandan kurtulamamıştı. Üç kürekcinin, ağır, fakat kuvvetli hamlelerle asıldıkları küreklele sessizce kayan bu zarif kayığı bir müddet gözlerle takibe mecbur kalmıştı.

Şimdi onun içinde, garib bir merak uyanmıştı. Başını, sandalcılara çevirmişti.

— Kimin bu kayık, kuzum?... Demişti.

Hamlada oturan ihtiyar Rum sandalacı derhal cevap vermişti:

— Mısırlıların, paşam.

— Mısırlıların mı?... Öyle derler.

— Kayıktaki kadınlar, Mısırlı mı? İhtiyar kayıkçı, garib bir tebessümle gülümsemişti.

— Paşam!.. Eğer doğrucasını anlamak istiyorsanız; ne kayık Mısırlıların.. ne de içindeki hanımlar, Mısırlı... Çocuk yaş-

tanberi tanım. Burada, Kandillide eski bir paşa ailesi vardır. Bu ailenin oğluna, Mısırlılardan zengin bir gelin almışlardır. Ondan sonra bunların adı, Mısırlılar kalmıştır.

— Bunlar, Kandillide mi oturuyorlar. — Evet, paşam.

— Tuhaf şey. Ben buralarda çok gezirim ama, şimdiye kadar bunlara hiç rast gelmedim.

— Denizde çok gezmezler paşam. Haftada bir iki gün geç vakit çıkarlar. Söyle bir dolaşırlar. Çok zaman, Bebek bahçesinin önünde, birkaç kere alargada gezinirler. Ondan sonra, yalılarına dönerler... İştiiğime göre küçük hanım denizde gezmekten, pek o kadar hazzetmezmiş. Erkekler gibi ata binmeyi çok sevmiş.

Bilhassa bu son sözler, Zeki beyde büyük bir merak ve alâka uyandırmıştı.

— Tuhaf.. çok tuhaf şey... Diye mırıldanmıştı.

O tarihte, Türk kadınlarının ata binmeleri âdet değildi. Civardaki köylere giderlerken mecburiyetle ata ve merkebe binenler bile, fevkalâde bir şey yapmış gibi telâkki edilirdi.

Padişahın hemşiresi Cemile sultan bir aralık bilhassa bir amazon yaptırarak frenk kadınları gibi atla gezmek istemişti. Fakat Abdülhamid, bu şekilde ortada dolaşmasını şiddetle menetmiş:

— Eğer hemşirenin canı ata binmek istiyorsa, köşkünün bahçesinde gezsin. Harîçte dolaşarak, zinhar dedikoduya meydan vermesin.

Diye, kendisine haber göndermişti.

Zeki bey bunları bildiği için, şimdi pek haklı olarak hayret göstermiş; ve bu düşünceler arasında zihninden şunlar geçmişti:

(Arkası var)

Yarınki harbin Yeni vasıtaları

Harb vasıtalarının son zamanlarda kazandıkları yenilikler sayısızdır. Resim bunlardan birini gösteriyor.

İngiliz hava nazırı Sir Kingsli Vod, tuşturucu silâhlarla yapılan bir atış tecrübesi hakkında izahat ahyor.

Tayyare piyangosu

25inci tertib piyangonun 4 üncü keşidesi bugün bitti.
Keşide de kazanan numaralar şunlardır:

15,000 lira kazanan
34303

Sonları (03) rakamları ile biten bütün numaralar onda bir itibarile ikişer lira amorti alacaklardır.

3,000 lira kazananlar
24353

1,000 lira kazananlar
8098

500 lira kazananlar
35843 15056 15902 37196 24546 26572
22585 32698 32912 4077

200 lira kazananlar
9192 10730 31136 403 26602 27677
22679 25971 30730 30218 31030 29270
9733 5815 30040 34524 15846 9857
18122 3429 4823 20000 22895 27307
22404 30638 12314 18704 20061 25926
37546 9353 7874 26785 23158 19359
30494 7485

100 lira kazananlar
23696 33940 3948 39190 22191 37044
22527 20322 21054 35645 3580 35988
25644 17253 27837 4810 16505 36516
38593 30172 2411 9552 2259 33670
28550 10772 21156 22090 32642 9308
18798 26841 9698 27312 23003 21953
22348 16597 3680 39564 19511 5044
26881 37335 3145 21913 22128 5641
25151 23656 19216

50 lira kazananlar
27502 30875 30624 24150 3533 28780
11653 14422 34438 34416 2645 12108
18880 39862 31543 35222 323 15613
31167 24875 12992 8167 32828 13462
22613 28180 29642 28519 34207 17460
18503 6137 25840 35895 30116 16295
13230 21392 11271 38664 21377 12106
29934 4788 1558 3547 23336 1062
14933 24226 16524 14080 34510 26361
33646 9881 6353 11967 33094 20971
38071 28361 30312 11297 3667 1838
2355 32485 35224 33299 37007 15266
5449 7184 26171 1682 6306 7749
26562 14920 25699 2249 4341 21115
16622 15987 13340 1299 9707 7110
17876 15411 31853 36985 30164 6897
35512 21935 25368 28374 8593 20134
11568 33889 22548 35628 16996 1844
3721 33078 23095 11237 24169 21581

18298 24277 5799 21137 12914 30932
37131 29294 34956 31546 17539 29289
20216 36949 2760 4982 21231 5619
4843 14672 37461 14195 24328

30 lira kazananlar
39015 35879 26340 34444 15130 36302
28324 4643 5132 9816 15304 26907
4992 7991 23343 2689 9456 23859
25988 435 34264 39742 26247 26272
24780 26518 26906 5300 32359 17201
9091 28054 4640 34480 31832 18968
26422 24274 24684 34599 22052 33594
33282 12057 489 19210 39161 34695
39925 27243 39995 37973 36378 16913
14532 12287 36020 28100 2601 35440
972 12820 36951 18484 37755 32486
17485 4766 12221 12131 6615 38070
31108 27504 33726 18518 11266 24314
28097 12362 11076 10480 13993 36117
9207 6697 16754 11309 6640 23286
26498 38558 20553 36314 21727 7235
33466 8492 5455 9875 1923 35601
27114 5913 29745 13822 27475 35810
19916 22185 23776 3435 8584 20299
29895 2770 39994 29999 23861 21174
27097 25581 7912 10294 26631 12518
24196 6498 26352 101 19732 21728
26336 26847 2721 30411 23720 2167
15167 13670 15500 31851 36745 15277
12066 12865 3110 13035 37466 10255
7406 29130 3297 25160 17568 34347
11366 24653 10369 24388 15851 21888
13562 5271 34319 39512 10466 14932
21491 16133 8189 8040 32832 39998
34736 35341 2803 3637 30856 12831
16864 33283 38962 7274 31610 25138
12349 3595 6848 36108 35261 14826
1410 26513 36010 33066 23627 15431
20724 17302 9716 36483 1716 11429
10686 7973 38865 2552 27991 17029
16093 35623 17357 29164 9480 29526
22876 14525 39046 16650 12496 10544
30715 25999 12987 28785 5714 30660
18237 38952 22308 35402 12597 19420
39701 6389 29517

20,000 lira mükâfat
Keşideden sonra dolabdan yeniden 40 numara çekilmiş ve yirmi bin liralık mükâfat şu 40 numara arasında beşer yüz lira olarak taksim edilmiştir.
36352 17648 20011 18153 9290 14580
13518 1148 27881 33609 6657 893
7717 26250 16305 18508 6503 38295
39821 31827 27165 39886 36084 10169
14564 32513 14199 27742 31479 23118
15083 16210 8268 8211 13804 24542
37980 4235 5377 3093

10,000 lira mükâfat
En son çekilen (26287) numara da on bin liralık mükâfatı kazanmıştır.

Kaf Dağının arkası

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

demindenberi bu kadar arkasız müzakereler ve münakaşalar ediyoruz... Biz burada «efendim bu gece bize buyurun!» demek zevkinden mahrum bir ömür geçiriyoruz... Karakösedeki hesabca hepimizin birer evi var... Fakat burada «ev» demek, iki oda demektir... üç odalımsın parmakla gösterirler... İşte biz bu iki odalı evlerde karımız, çocuğumuz, anamız, kardeşimiz hepimize sığınmak mecburiyetindeyiz... Size «bu gece bize buyurun!» demeye kim cesaret edebilir...

— Benim için bu kadar özülmenize çok müteessir ve müteşekkirim... Artık beni düşünmeyin... Ben nasıl olsa bu geceyi geçiririm...

— Öyle şey mi olur canım...
Dışarıdan bir haber geldi: Aranmış, taranmış; nihayet en münasib yer olarak hesap memuru Konyalı Bay Lütfinin evi müsaid ve münasib görülmüş...

Hep beraber, alayı vâlâ ile kalktık... Yağmurlu, ıslak bir hava, elektrikleri artık sönmüş, karanlıklarda kalmış bu şehrin geniş ve uzun sokaklarına düştük... Beni, lütfen evine kabul edecek olan mükrim ve misafirperver insanın kapısı önünde durduk. Beni ev sahibine teslim ettiler.. ondan sonrasını bilmiyorum. O gece nasıl soyunmuş, yere serdikleri tertemiz yatağa nasıl yatmışım hiç hatırlamıyorum... Belki de bayılmışımdır.
Vasfi R. Zobu

Bir tavzih
Gazeteminizin 26 - 7 - 938 gün ve 2689 sayılı nüshasında Vasfi Rıza Zobu imzalı Kaf Dağının Arkasında başlıklı yazıdaki genç nahiy müdürü ile konuşma vaki, fakat yanlış, tekdiz ederim.

Keçikale Nahiy Müdüri
Ali Binokay

Müessesesi
Beyoğlu İstiklal caddesi No. 34

Düzelme

Gazetemizin 7 Ağustos 938 tarinli sayısında İstanbul Emniyet Sandığının, ikametgâhlarını değiştirmiş olan borçlulara aid tebligat ilânında Süleyman Fehmi Bekir oğluna aid hesap numarası (72093) yazılması icab edenken yanlışlıkla (72003) şeklinde yazılmıştır. Tashih ederiz.

Fatih Sulk Birinci Hukuk Mahkemesi satış memurluğundan:

Ömer oğlu Salih ve Mahmud karısı Münire ve Hasan oğlu Refik vesairesinin şayan mutasarrif oldukları Fatih Hoca Hayreddin mahallesinin Malta ve Tercüman Süleyman sokaklarında kâim eski 5, 7, 37, 35 ve yeni 9, 41 numaralarla murakkam sağ 2463 numaralı mahal, solu yol, arkası 1941 numaralı mahal, önü 9 metrelilik yol ile çeşme ve 1941/2, 1941/5, 1941/6 numaralarla mahdud 132 metre murabba arsa izalei şüyu zmnında açık artırma suretile 15/Eylül/938 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar muhammen kıymet olan (660) liranın yüzde yetmiş beşin bulunduğu takdirde ihale edilmek aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 30/Eylül/938 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar mahkeme başkâtibinin odasında atideki şerait dairesinde açık artırma suretile satılacaktır.

1 — İşbu gayri menkulde gayri müseccel hak sahiplerinin tarihi ilândan itibaren 20 gün zarfında vesâiklerle beraber satış memurluğuna müracaatla haklarını tesbit ettirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde paylaşmadan haric kârlıdır.

2 — Arttırma peşin para İlerdir. İştirak edecekler yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi vereceklerdir.

3 — İhale tarihine kadar olan vergiler, vesâir borçlar hissedarlarla yüzde iki buçuk delîlâlye ile 20 senelik evkaf taviz bedeli müşteriye aiddir.

4 — Müşteri bedeli ihaleyi zamanında vermezse ihale feshedilerek gayri menkul yeniden arttırmaya çıkarılacak ve iki artırma arasındaki fark ve zarar bilâ hüküm müstehden alınacaktır.

5 — Fazla malûmat almak isteyenler satış 101 sayılı müracaat etmişlerdir.

İrfan ordumuza iltihak eden genç muallimler

Bu yıl memleketin muhtelif şehirlerindeki muallim mekteplerinden mezun olan 800 den fazla gencimizin vilâyetler emrine verilmesi hakkındaki tayin listesini dünden itibaren neşretmeğe başladık. Bugün de vazife alan genç muallimlerimizden diğer bir kısmının isimlerini sırasile yazıyoruz.

Edirne Erkek Muallim mektebinden mezun olanlar:

Mehmed İzzet Bozkurt Çanakaleye, Muhammer Erdem Karsa, Ekrem Tekirdağa, Sadedtin İshak Kütahyaya, Şerif Alpay Muğlaya, Mehmed Nihad Küçükağzılı ve Şerif Bozkurt Sivasa, Mehmed Tezer ve Sabri Babacan Çoruma, Orhan Kızıltan Samsuna, Zikri Onursal Denizliye, Ahmed Ere Çankırıya, İbrahim Tuncer Giresuna, Osman Ülkücü Antepe, Halli Kenan Armağan Muğlaya, Mehmed Soylu Kayseriye, Bekir Çatılı Niğdeye, Mehmed Soysal Kayseriye, Bahaeddin Tafaş İzmir, Said Cebe, Reşad Göğen, Saffet Açınçı Eskişehir, Fehmi Erdem Balikesire,

Erzurum Erkek Muallim Mektebinden mezun olanlar:

Ali Külleklî Tokada, Ahmed Çakır, Enver Bayhan ve Nuri Üral Erzurum, Hayrettin Günçar, Elam Gökcen, Behice Oran, Mürvet Ekman ve Mehçure Sezer Erzurum, Tahsin Kahvecioğlu, Ali Teper, Münib Özer, Osman Önsal ve Mehmed Bilir Çoruma, Sadedtin Kavasoğlu, Necib Günay ve Avni Gü-

nal Trabzona, Nimet Meriç Ağrıya, Fuad Çetiner Vana, Nuri Güldamlası Karsa.

Sivas Erkek Muallim Mektebinden mezun olanlar

Dursun Güngör ve M. Ali Demir Erzurum, Osman Üler Gümüşhaneye, Mustafa Cezir ve Tahsin Söylev Giresuna, Mustafa Öğüz Erzurum, İbrahim Ulu Erzurum, İsmail Taşkın Diyarbakıra, Yusuf Türkler Ağrıya, Adil Demirel Elâzığa, Rasim Erdem ve Faruk Altay Malatyaya, Hamdi Özsayın Giresuna, Ziya Yılmaz Malatyaya, Kemal Kaleli Erzurum, Hüseyin Özbek Ağrıya, Ahmed Atılcan Tunceliye, Muzaffer Parmaksız Kırşehir, Şevki Acar Tokada, Hüseyin Göksay, İsmail Kütük, Rüşsâi Okay ve Hasan Özmen Tunceliye, Rükneddin Yağın Malatyaya, Ali Rıza Mısırlı Urfaya, Ahmed Özduru ve Muharem Teoman Erzurum, Azmi Işık Malatyaya, Mevlüt Yüssel Gaziantep, Hasan Suay Antepe, Ahmed Bozbeci Mersine, İbrahim Tokasoğlan Diyarbakıra, Rifat Yücel Sırde, Süleyman Arkan Bitlice, Yusuf Öztürk Sırde, İhsan Yücel Ağrıya, Cafer Altındağ Karsa, Halid Çelebi, Mehmed Tüzer, Rifat Özkan, Hüseyin Karadoğan, Veli Soysal, Mahmud Uğurlu, Mehmed Bozdağ ve Hasan Topçu Vana, Enver Durukan Ağrıya, Şevket Güner Karsa, Abdülkâf Başdoğan, ve Ömer Dolay Gümüşhaneye, Şaban Önsal Karsa, Osman Tokad, Hüseyin Gürel ve Salâhaddin Özcan Diyarbakıra, Şükrü Gölbaşı ve Mehmed Batukan Ağrıya, Fevzi Tosun, Fethi Peker ve Ahmed Taygun Tunceliye. (Arkası var)

Tarihî tedkikler

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

Yemekten sonra harb başladı. Amiral Togo birbiri ardına 16 kerte dönmek suretile kötü bir manevra yaptı. Fakat Ruslar bundan çok istifade edemediler. Yalnız amiral Togonun bindiği Mikaza zırhlısına isabet yaparak üç kişiyi öldürdüler, elli bir kişiyi yaraladılar. Japonlar mesafeyi bulmuşlardı. Gülleri birer ikişer Rus gemilerine vuruyordu. 14.20 de Oslıyabya zırhlısı yanarak harbden çekildi. Suvaruf zırhlısı onu takib etti. Bu amiral gemisinin büyük topları kullanılmaz oldu. Kıç taret patladı, dümen sakatlandı. Amiral fena halde yaralandı. Kumandayı Nebogatof almıştı.

Orel gemisinin makine dairesinde bir mermi patladı ve battı. İki Japon kruvazörü sakatlandı. Akşam üzeri iki Rus kruvazörü de harb meydanını bırakmağa mecbur oldu. Güneş battı ve Japonlar oradan ayrıldılar. Hava durulduğu için torpitolar açıldı.

Bir Japon kruvazörü kıçtan torpillendi ve sabaha karşı ters dönerek battı. Navarin zırhlısı da gece yarısından sonra sulara gömülmüştü. Üç kruvazör torpitolardan kurtulamayınca Vladivostoka gitmekten vazgeçtiler ve Manilaya sığındılar. Torpito muhribleri birer ikişer batırılıyordu. Rus başkumandanını taşıyan bir muhrib Japonlara teslim oldu. Grosni muhribi 22 mil sür'ati sayesinde Vladivostoka kaçabildi. Başka bir kruvazör daha batırıldı ve Almas kruvazörü de Grosni gibi kurtulabildi. Gece hücumlarında Japonlardan iki torpito batmış, iki torpito ile beş muhrib büyük zarar görmüştü. 150 torpil atmışlar, ancak 6 tane isabet etmişti. Bu rakam Japonların henüz usta olmadıklarını gösterir.

28 mayısta Japonlar Rus filosunun geri kalan gemilerini Maçuşima adasının yirmi mil cenubunda gördüler. Birinci Ninkola zırhlısında üç zabıt ya ölüncüye kadar harb, yahud da teslim olmak lâzım geldiğini söylediler. Beyaz bayrak çekildi. Japonlar aldırmadılar. Orel zırhlısı yüz kadar gülle yemiş, hurda haline gelmişti. Amiral Nebogatof Rus gemilerine Japon bayrağı çekirtti. Gemilerini düş-

mana teslim etmemek için batırmak veya uçurmak isteyenlere mâni oldular. İzomrud kruvazörü teslim olmak istemedi ve kaçtı. Gece karaya oturdu ve uçuruldu. Bu sırada Oçakof kruvazörü görüldü. Japonlar teslim ol dediler. Olmadı ve batırıldı.

Rusların yirmi büyük gemisinden 11 i batmış, 4 ü düşman eline geçmiş, üçü birtaraf limana sığınmış, birisi kaçarken karaya oturmuş, ancak bir tanesi Vladivostoka kaçabilmişti. On bin askerden 4000 i boğulmuş veya ölmüştü. Japonlar birkaç torpito kaybetmişler, bir kaç kruvazör ve zırhlı zarar görmüş; 88 kişi ölmüş ve 611 kişi yaralanmıştı. Rus başkumandanı ve erkâniharbiyesi esirler arasında bulunuyordu.

Japonlar bu harbde uzaktan harbetmişler, gemilerinin sür'ati ve toplarının uzun menzili sayesinde harb hatalarının zararlarını önlemişlerdir. Drintot sınıfı büyük gemilerin inşası bu harbdan alınan ders neticesidir.

Amerika Cumhurreisi Ruzvelt Japonlarla Rusları barıştırmak istiyordu. Mukden harbinden sonra Ruslar 500,000 kişilik taze bir ordu kurmuşlardı. Japonların da bu kadar askerleri vardı. Çuşima harbi Rusları yıldırıldı. 10 haziranda Amerika sefirine, Japonlara müzakereye hazırız, denildi. Rus murahhasları Paristen geçerek Nevyorka gittiler. Orada Ruzvelt tarafından iki Japon murahhasına takdim olundular. Amerikanın Portsmut şehrinde karşılaştıkları 29 mayısta anlaşılardı: Japonyanın Kore üzerindeki hâkimiyeti tanıdı. Sahalin adasının yarısı Japonyaya verildi. Mançuri sözde Çine bırakıldı. Hakikatte şimalini Ruslar, cenubunu da Japonlar ellerinde bulundurdular.

Japonya Çinden sonra Avrupanın da en haşmetlü ve büyük devletini mağlûb etmekle dünya siyasetinde mühim bir mevki kazandı. Meşhur ve zengin oldu. Bugün otuz milyon nüfuslu koca Mançuriyi tamamilen hâkimiyeti altına aldığı gibi Çinin de en kalabalık ve zengin kırsımlarından birini istilâ etmiş bulunuyor. Rus - Japon davası bitmemiş, belki daha ziyade ehemmiyet almıştır.

Kadircan Kafil

Orman Umum Müdürlüğünden:

Orman amenajman ve ölçme işlerinde kullanılmak üzere satın alınacağı ilân edilen:

- 100 aded ufki ve şakuli daire taksimatlı pusla ve durbinli ölçme âleti.
- 250 ormancı kompası.
- 250 cep puslası.
- 100 Mire.
- 200 teçessümât burgusu.
- 200 Bez şeridin muamelesi 2/9/938 tarihine bırakılmıştır.

Yeniden geleceklerin son tadilatı gösteren kataloklar ile cins ve nev'i, son fiati, teslim edebilecekleri tarihi gösterir teklif mektublarını 31 Ağustos 938 tarihine kadar getirmeleri veya taahhüdü olarak göndermeleri.

Ve 2/9/938 saat 10 da teklif ettikleri alât ve edevattan birer nümune ile bunlar hakkında her hususta izahat verebilecek birer mümessil bulundurmaları evvelce teklif mektubu verenlerin de aynı şekilde hareket etmeleri lâzımdır.

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — İdare muhasebesine 25 lira maaşlı iki kâtip alınacaktır. Lise mezunu ve askerliğini yapmış ve memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz bulunup yaşı otuzdan yukarı olmıyanlar arasında 27/8/938 saat dokuzda müsabaka yapılacaktır. Taliblerin imtihan esaslarını anlamak için vesâikiyle müdürlüğe müracaatları.

(Teşrinisani 938 de terhis edileceklerden müsabakaya girip kazananların o vakit tayinleri yapılmak üzere kabulleri caizdir.)

- 1 — Yerli malı 50 ton külçe kurşunkapalı zarf usulile.
- 2 — 115 ton sümikok açık eksiltme ile.
- 3 — 3000 kilo meşe kömürü ve 80 çeki kesilmemiş gürgen pazarlıkla satın alınacaktır.
- 4 — Tahminen 6 ton muhtelif pik ve 40 ton kırpıntı matbaa kâğıdı ve hurda birer aded kalorifer kazanı ve saç soba pazarlıkla satılacaktır.
- 5 — Kurşunun muhammen bedeli 13250 lira ve muvakkat teminatı 993 lira 75 kuruştur.
- 6 — Sömikokun muhammen bedeli 2357 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 177 liradır.
- 7 — Kurşunun eksiltmesi 1 Eylül 938 Perşembe ve sömikokun eksiltmesi de 2 Eylül 938 Cuma günü saat 14 de yapılacaktır.
- 8 — Meşe kömürü ve gürgenin pazarlığı 6 Eylül 938 Salı günü saat 14 de yapılacaktır.
- 9 — Yukarıda gösterilen eşyanın pazarlıkla satışına 8 Eylül 938 Perşembe günü saat 14 de başlanacaktır.
- 10 — Teklif mektubları eksiltmeden bir saat evvel müdüriyetimizdeki komisyona verilecektir. Eksiltme ve arttırma gösterilen saatlerde bu komisyonda yapılacaktır.
- 11 — İstekliler şartnameleri almak ve satılacak eşyayı görmek için 13 Ağustos 938 tarihinden itibaren hergün saat 14-16 da idareye müracaat edebilirler.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

KUPA KIZI

Yazan: İsmet Hulusi

Onunla bir dost evinde tanışmıştık. Vaktinden evvel ihtiyarladığı pek belli idi. Esmier yüzünü çerçevesiz saçlarında, sakalında bir tek siyah tel yoktu. Bazan çok neş'eli konuşur, güzel hikâyeler anlatır, hepimizi eğlendirirdi. Fakat bazı zamanlarda da susar, hiç konuşmaz ve düşünürdü.

Garib bir tabiatı vardı. İskambil oynanan yerlere hiç gitmezdi.

Sorardık:

— Siz neye iskambilden bu kadar nefret ediyorsunuz?

— İskambilden mi nefret ediyorum.. asla!..

— İskambil oynanan yerlerden kaçarsınız.. bir iskambil kâğıdı görseniz ağlayacak gibi olursunuz..

— Evet öyle.. fakat bu nefret etmek sayılmaz ki.. hem bana bundan bahsetmeyiniz.

Onunla iyi dost olmuştuk. Ben onu arardım. O beni arardı. Arada sırada evime gelirdi. Ben de bazan onun evine giderdim. Üç odalı bir apartımanda tek başına oturuyordum. Kimsesi yoktu. Hiç evlenmemişti.

Geçen kıştı. Birkaç gün onu görememişim. Tanıdıklarına sordum. Onlar da görmemişlerdi. Hastalandı mı, diye merak ettim. Oturduğu apartımana gittim. Apartıman kapıcısı yolumu kesti:

— Hasta, dedi, biraz evvel beni çağırtdı. Evinize gidip sizi almamı söyledi. Ben de şimdi çıkmak üzere idim. Siz geldiniz.

Dostumun kapısını çaldım. Yaşlıca bir kadın kapıyı açtı:

— Nerede?

— Odasında yatıyor..

Yaşlıca kadını ilk defa görüyordum: — Siz akrabası mı oluyorsunuz, bana hiç bahsetmemişti.

— Dadıysım.. hastalandığı zaman beni istetti. Yalnız yaşamak kolay ama, hastalık zamanı değil.. zavallı küçük beyciğim..

Dostum yatağında yatıyordu. Rengi çok sararmıştı. Beni görünce doğrulmak istedi, halsizdi, doğrulamadı:

— Sizi bekliyordum.

— Ben de merak etmişim.. geçmiş olsun, inşallah geçer..

— Hiç zannetmiyorum. Pek geçeceğiz benzemiyor.. sizi görmeden ölürüm diye çok korkmuşum.. ne ise şimdi her şeyi, her şeyi size anlatacağım. Ben bir insan öldürmüştüm.

Ne söylüyordu? Bu adam bir insan öldürecek yaratılıştaki mıydı?

— Şu komodinin gözünü açsanız.

— Komodinin gözünü açtım.

— Orada küçük bir madalyon var.

— Evet!

Bu madalyon, bir zaman kadınların boynlarına taktıkları içine resim konulan camlı madalyonlardandı.

— Resme bakınız!

Resim, ufak bir iskambil kâğıdı idi.

— Maça beyi!

— Evet bey, şöyle yakın gelin, sesim pek fazla çıkmıyor.

Sandalyamı yatağın yanına yaklaştırdım.

★

— Çok uzun zaman geçti, dedi, takvimlere göre bu böyle ama, benim için sanki dün olmuş bir hâdisedir. Gençtim. Saçlarımda henüz daha bir tek ak yoktu.

Yakışıklı ve güzeldim. Poker oynamayı çok severdim. Benim gibi poker seven bir arkadaşım daha vardı. Hemen her akşam onun evinde buluşur, poker oynardık. Arkadaşımın iki hizmetçisi vardı. Bunlardan biri bir kumral güzeliydi ve çok sevimli, çok cana yakındı. Ben bu kıza, kupa kızı derdim. Kupa kızile ahbablığımız yavaş yavaş ilerliyordu. Bir hizmetçi ile ahbab olmak bilmem nasıl telâkki edilir.. fakat ben evveleri bunu hiç te fena görmemişim. Şaka yapardım; birlikte gülerdik, hattâ misafirlerle konuşurken sırasına getirir, kupa kızını da lâfa karıştırırdım. Kupa kızı terbiyeli bir kızdı ama, günün birinde bana küstahça bir söz söylemişti. Bir akşam kapıdan girince hatırı sormuştum:

— Nasılsın Kupa kızı?

Yüzüme bakmış, gülmüş, cevap vermişti:

— İyiymi Maça beyi!

O günden sonra artık ona fazla yüz vermemeğe başladım.

Kupa kızı hep orada idi. Bu vak'adan

birkaç ay geçmişti. Bir gece ev sahibi beni karşıladı:

— Kupa kızı hasta!

Dedi. Bir an için ehemmiyet vermedim. Sonra düşündüm. Kupa kızı hiç te fena bir kız değildi. Bana da sanki ne yapmıştı; Maça beyi, demişti. Hizmetçi, fakat nihayet o da insan.

— Kupa kızına geçmiş olsun diyeyim!

Ev sahibi beni Kupa kızının odasına götürdü. Kupa kızı çok ağır hasta idi. Beni görünce yüzüme ümitsiz ümitsiz baktı. Bir şey söylemek, bir hareket yapmak istiyordu. Söyliemedi, hareket edemedi. Gözleri yaşardı. Ev sahibi pencereden dışarı bakıyordu. Kupa kızı, elini boynuna götürdü. Bu şimdi elinizde tuttuğunuz, madalyonu kopardı. Gizlice avucuma koydu.

★

Dostum derin bir nefes aldı. Yorulmuştu.

— Kendini fazla yorma.. sonra anlatırısın.

— Esasen her şeyi söyledim. Kupa kızı ertesi gün ölmüştü ve ben ağlıya ağlıya onun tabutunu takib ediyordum.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Yakalanan hırsız

İngilizceden çeviren: Sezaî Soletli

Geceli bir lisede idareye yardım edecek Memur Aranıyor

Geceli mekteplerde çalışmış, yaşı 35-50 arasında ve bu işe istekli olanların birer fotoğraf ve şimdiye kadar hizmet gördükleri müesseselerden almış oldukları hüsnühal mazbataları veya Noterce musaddak suretleri ve sarıh adresleriyle beraber 25 Ağustos'a kadar Fatih Postanesi «14» numaralı Posta kutusuna müracaat etmeleri.

Müsabaka imtihanı

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından:

1. — Bankamıza müsabaka ile «10» müfettiş namzedi alınacaktır.
2. — Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler veya Yüksek İktisad ve Ticaret okullarından veyahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerindeki muadillerinden diplomalı olmak lâzımdır.
3. — Müsabaka 7, 8 ve 9 Eylül/1938 günlerinde Ankara ve İstanbul T. C. Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar Teşrinievvel içinde sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.
4. — Müfettiş namzedlerine «140» lira aylık verilir. Askerliklerini yapmak üzere ayrılan müfettiş ve müfettiş namzedleri askerlikten avdetlerine kadar maaşsız mezun sayılırlar.
5. — Müfettiş namzedleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına tâbi tutulacaklar ve kazanırlarsa «175» lira aylıkla müfettişliğe terfi ettirileceklerdir. «Yeni kanunumuz mucibince bankamız memurları da tekaüdlük hakkını haizderler.»
6. — İmtihan programı ile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir T. C. Ziraat Bankalarından elde edilebilir.
7. — İstekliler, aranan vesikaların asıllarını veya noterden tasdikli suretlerini bir mektubla Ankarada Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya göndermek suretiyle müracaat etmelidirler. Bu müracaat mektubuyla vesikaların en geç 24/8/1938 tarihinde Teftiş Heyeti Reisliğine gelmiş olması meşruttur. «2397» «4402»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — İdaremizin Likör Fabrikası için «10.000» kilo kesme şeker açık eskiltme usulile satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedeli beher kilosu «28.95» kuruş hesabıyla «2.895» lira ve muvakkat teminatı «217.12» liradır.
- III — Eksiltme 19/VIII/1938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5073»

- 1 — Ahırkapı Bakım evinde mevcut 1385 kilo iskarta çul ile Kabataş Levazım ambarında mevcut 26 kalem eşya pazarlık usulile satılacaktır.
- 2 — Arttırma 18/8/1938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 10,30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İp nümuneleri Ahırkapı Bakım evinde, 26 kalem eşya nümuneleri Kabataş ambarında görülebilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı yazılı satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «5080»

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Aynı dakikada, dehşetle kendilerini tophyan iki ahbabın kulaklarının dibinde aşına bir sesin feryadı yük seldi:

— Estaizü bil-Jah!!
Bunu mütekip bir tekbir âvazesi:
— Allahü ekber!

Kamarasında uykusu kaçıp da, güvertede Torik Necmiyi aramağa çıkan Gurabî efendi dalgayı olanca hızile başından ayaklarına kadar yemiş ve sırtüstü, halat yığınlarının üzerine yuvarlanmıştı.

— 6 —

Sabah, ortalık ağırincaya kadar aynı şiddetle devam eden fırtına, gemi Köstence limanına yaklaşır yaklaşmaz mayna vermiş, denizin yüzünden köpükler kaybolmuş, dağ gibi su yığınlarının yerine hafif, ölü dalgalar kaim olmuştu.

Gurabî efendi, kamarasında inim inim iniyor, bir türlü davranamıyordu. Gece, mahud kazadan sonra, Torik Necmi ile Şerafeddin, bir de gemicinin yardımı ile kendisini yerden kaldırmışlar, sürükleye sürükleye, güç belâ götürüp yatmışlardı.

Deniz tutmasından turşuya dönen ve öğüre öğüre midesine veca âriz olan İfakat hanımın kocasına imdad edecek mecali yoktu. O da kendi yatağına uzanmış, ah, of edip duruyordu.

Olandan, bitenden külliyan bihaber, rahat bir uyku çektikten sonra, traşını dahi ihmal etmeden derlenip, toplanan Takvor efendi, limana gelmekte olduklarını haber vermek üzere kamaranın kapısında göründü:

— Bonjour, Bayzadem! Bonjour Bayan efendimiz! Umut ederim ki geceyi eyi geçirmişsiniz. Az fırtına olmuş ise de,

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

feşefe edecek gibi değildi...

Torik, bermutat herifi ters karşıladı:

— Karınarsı! Önce şu hâle bak ta, ondan sonrama tıraşa başla!

— Ne var ki?

— Daha ne olsun, be ham adam? Kocakarı bu yanda helyali fenerine dönmüş.. öteyanda Moruk, azkalsın belini kırıyormuş.. bizimse, güvertede, tahamız gevredi. Olanca dalgalar üstümüze yıkıldı. Sen de bütün bu hengâmede mişıl mişıl uyudun değil mi?

Ermeninin cevab vermesine meydan bırakmadan, Gurabî efendiyi döşeginin içinde doğrultular. İfakat hanımı da, kolonya koklatarak dirilttiler. Ondan sonra da, bavulları bir araya topluyarak, geminin, yanaşacağı taraftaki bordasına yığıldılar.

Şafak yeni sökmüş, ortalık serindi. Gurabî efendi, geceki düşüş esnasında örselenen belini, sol elile, muttasıl uğuşturuyor, karısı, deniz tutmasından bozulan âsabını yatıştırmak için ikide birde, yutum yutum çiçek suyu alıyordu.

Torikle Şerafeddin, dal ceket, ayazda çivi kesmekte idiler. Hali tabiide

İfakat Hanım kocasının yanına usulcacık sokuldu

görünen bir Takvor vardı. Mevsimlik pardesüsüne eyice bürünmüş, yan cebindeki yassı şiseden üstüste konyağı çekmiş, bavulu elinde, pişkin bir tavırla, limanı seyrediyordu.

Torik onun bu vaziyetine hem içerliyor, hem de herifi takdir etmekten de kendini alamıyordu. Hattâ bir aralık arkadaşının kulağına eğilip:

— Bana bak! dedi; herif fiyakalı filan ama, bu işin de kurdu, haniya. Bana öyle gelir ki, o bizimle beraber olmuş olsa, halimiz dumandır! dedi.

Gemi rihtıma yanaşmış, palamarlarını bağlamış, vinçler işlemeğe başlamıştı. Yere indirilen asma merdivenlerden, yolcular, teker teker karaya ayak bastılar.

Gurabî efendi ile karısı hamalların Gürke konuştuklarını işitince şaşaladılar. Hattâ İfakat hanım, kocasının yanına usulcacık sokuldu:

— Hınzır herif bizi aldattı.. dedi. Avrupa diye ellâlim Trabzona, yahut ki Samsuna getirdi; ayağımızı tetik alalım.

Gurabî efendi, karısının bu ikazı üzerine büsbütün işkillendi. Faka basmayan, açık göz bir insan tavrile, orada calkalı calkalı dolaşan Takvoru yanına çağırtdı:

— Bana bak, çelebî! dedi. Burası neresi?

— Köstencedir, bayzadem!

— (Hamalları işaret ederek) Ya bunlar ne oluyor?

— (Sualin mahiyetini sezmayıp) Bunlar.. hamaldir. Bavul, sandık, ne taşoerlar.. görmoorsun?

— Köstence Türk toprağı mı?

— Hayır: Romanyadır. Lâkin bir vakitler Eflak beyinin hükmü altında, bir Osmanlı şehri idi. 1877 de o dediğim Eflak beyi otonomi alıp endependan oldu ise, altık arı bir devlettir.

Kulaklarını kabartmış olarak, ermeninin verdiği izahatı merakla dinliyen

Torik atıldı:

— Ne de tatlı maval okuması bilirsin, be herif! Sanki palavra kumkuması veyahud ki kofti hazinesisin. Aflak bey otomobil almış.. entipüften çıkmış.. altı aylık devlet olmuş.. yok, daha bilmem neler?! Şimdi bu bomların sırası değil: Biran evvel karaya ayak basalım da bir otele mi gideceğiz? Yoksa bir kahvede oturup da başımızı mi dinliyeceğiz? Hasılı ne yapacaksak yapalım!

Takvor:

— E, haydin, de!

Diyerek, oradan geçen hamalı çevirdi. Eşyaları işaretle emir verdi:

— Bunları bir arabaya yüklet, otel Bristolun yolunu tut. Biz de enksenden geloorum.

İfakat hanım hiç de memnun görünmüyordu. Otelin adını işitince, yüzünü buruşturdu:

— Pis Dulun oteli en eyisi mi? Tah-ta bitî falan olmasın, sakın. Ben fikara bir kadını ama, biraz titizimdir.

Takvor güldü:

— Doğrusu çok ispiritüel karısın, bayan Gurabî! diyecek oldu. Lâkin koca karı, lâfını ağzına tıkadı:

— İspirtolu karı senin kokmuş anandır! Ağzını topla! Anlıyor musun? diye bağırtdı.

Allahtan Gurabî efendi araya girdi: — Ayıp, yahu! Gurbet elinde, hem de sokak ortasında ağır dalaşına tutuşmanın ne lüzumu var? Bir an evvel yerli yerimize gidelim. Benim ne kafam kaldı, ne de ayaklarımda derman.

Arabaya yerleştiler. Gurabî efendi ile karısı arkaya, Takvor da öne bindiler. Torik Necmi, arkadaşılıkla birlikte:

— Biz biraz gezeceğiz. Otelin adını öğrendik ya? Sonra gelir, sizi buluruz, diyerek ayrıldılar.

Onlar henüz uyumağa bulaşan şehrin sabahcı kahverimini bir bir dolaşdursunlar, öteki kafile Bristol oteline varmış, varır varmaz da, oracıkta bir hengâmedir kopmuştu. (Arkasın var)

A Z R A I L

Yazan: Vedat Ürfi

Kraliçe Totames'in mumyası

Burada sanki bir güneş var ve bu, bir mâbudenin yüzü... Dünyada belki de misli bulunmayan bir çevherden yapılmış olan tabutunda yatan bu kadın, füsunu dört yanından gösterebilmek için bu tahta kurulmuş. Bu kadın, bir cazibe ilâhi belli!.. Binbir tabuttan süzülen ışıkların parlattığı bu yüzde insanlıktan da üstün bir âzamet var. Beyaz tüller, bu güzellik tanrısının billür vücudüne devirleri esir etmek için o kadar erimiş ki füsün sağan teni üzerinde belli bile olmuyor. Bu, güzelden de üstün!.. Bu, anlatılamayacak kadar bir cazibe güneş!.. Bu, yaklaşılmıyacak derecede göz kamaştırıcı!.. Mısır tarihinin bütün güzellikleri bir araya gelmiş, azametlerinin önünde nesilleri tapar görmek için yer yüzüne sanki bu billür kraliçeyi göndermiş.. nereden geldiği anlaşılmasın hazin bir müzik nağmesi, canı sıkılmasın diye, mezar içinde yaşayan bu müebbed azamete ninniler gönderiyor...

Prens Nâzım Âbâd, yerde sürünürcesine merdivene doğru yaklaşıyor. — Dikkatli bak!.. diye mırıldanıyor... Tanıdım mı onu?... İşte tarihin güzelleri tanır!.. İşte bütün milletini, devrinin bütün insanlarını inleyen sultan!... Kraliçe Totames!..

Bir feryad koparıyor, geriliyor. Farkındayım: Gözlerim taş kesildi, yendim ve ona hayretle bakıyorum. Kimildanmaksızın, tek söz söylemeksiz!

Kraliçe Totames!.. Fir'avun ülkelirini bir bakışına esir kılan feslin ateş!.. Bir zevkine bin kurban veren ihtiras sultan!... Güzelliğini yıllardan kiskananan, ihtiyarlayıp ölmektense mumya laşıp ebediyen güzel yaşamağı tercih eden Fir'avunlar mâbudesi... Füsunu önünde daha kaç bedbahtın prangalanacağını görebilmek için solmamış, bekliyor!... Bir kaç bin yıl önce altın tabutuna kendi isteğiyle uzanan güzellik tanrısı Totames, şu dakika ayakları dibinde kıvrananları kimbilir nasıl bir gururla seyrediyor.

Güzel, çok güzel, anlaşılamiyacak kadar güzellik!.. Bu eşsiz yüzü kiskanarcasına sarmış olan siyah saçlar sanki yanyan.. gölgelendirildikleri omuzlarda bütün bir sevdâ manası var.. bu saçlar, bu melikeye öyle âşik ki uzaklaşmak için tabiatla çarpışmış ve çürümemiş.. vücudün hiçbir yanında bir hata yok...

— Anladın ya... diye haykırıyor Nâzım Abâd... Fir'avunların ilâhi yan başımda.. o ilâhi ben, bu ebedî mezarların içinde saklıyorum ve onun tahtı dibinde yaşıyorum.. Nâzım Abâda milletler esir, ama Nâzım Abâd bir ölünün iki gözüne prangalı..

Esrarengiz, hazin müzik nağmeleri derinlerde hâlâ dalgalanıyor.

— Bak! diyor... Bu nağmeler, yaşar sandıkları prensin ölümlük ruhunun, ölümlüğünün matem havaları.. ölü ruh olur mu diyecekisin!.. Kumıldayan bu vücut, var olan bu ruh, yalnız, yaşadıkların alâkalanmıyor artık!... Ölülerle uğraşma uğraşma çünkü yaşamıyanı sevdi. Anlıyor musun?... Ölüye âşık ben!.. Gözlerimi dirseklerimle kapamakla beraber bir feryad koparıyor ve sendeliyorum... Ölüye âşik!.. Hayır!.. Mümkün değil bu!.. Yalan söylüyor!.. Bir ölüye âşik olunamaz!..

Acı bir çığlık ileri atılmak istiyorum:

— Nâzım Abâd!.. İştmiyor bile. Mermer döşemeler üzerine yarı kırılmış, gözler bulutlu, bakışlar kayıba dikili, devam ediyor: — Beni insanlığa karşı zulümle itham etmek istiyorlar!.. Ya ben... Kimi itham edeyim!.. Onların benden istedikleri: Bir formül!.. Benim onlar uğruna kurban ettiğim şey en değerli varlığım: Kalbim!.. İşte bunu anlamıyorlar!.. Anlamıyorlar, niçin insan, canavar olmuştur?... Beşeriyete düşman olsaydım, bütün gençliğimi ilim

araştırmalarına feda etmez, paramın sağladığı en zevkli sefahat âlemlerinde geçirirdim!.. Yapmadım!.. Niçin?... Beşeriyet adı verilen cismin üzerinde ne büyük binlerce yara bulunduğunu biliyordum. Belki.. diyordum kendi kendime... Bunlardan bir iki tanesine olsun bir merhem bulabilirim. Sonsuz servetlerimin, birçok âlimlerin imkansızlıktan ötürü başaramadığı işleri görmek fırsatını bana verebileceğini düşünüyordum... Tıbbın en müdhiş sırlarının «Mısır» tarihinin derinliklerine gömülü olduğunu hatırladım. Bütün çalışmalarımı, Mısır çöllerinin her yanı bir âlem saklayan kum denizlerine hasrettim. En şöretli kâşiflerin erişemedikleri mazhariyetlerle karşılaştım. Yıllarca didiğim, dinçlik çağımın bütün varlığını, Mısır tarihinin eşsiz ihtişamlarına bağladım, ve..... Kraliçe Totames'in, Fir'avun Tutankamon'ların ihtişamını da sönük bırakan âlemlerini buldum. Buna muvaffak olabilmek

için yıllar feda ettim, servetler kurban ettim, varlıklar gömdüm.. tedkiklerime o kadar bağlanmış, işime kendimi o derece vermişim ki varlığımı tehdit eden en korkunç kâbusun yavaş yavaş üzerime abandığını hayli vakit fark edemedim... İnsan ruhu o kadar zayıf ki!.. En kuvvetli olduğunu iddiaaya yelteneni bile bir an içinde en umulmadık prangaya kendini veriyor... Keşfettiğim ölümler memleketinde, koca Mısır tarihinin en muhteşem levhalarını bulmuştum. Aradığımı bulmanın bana verdiği kuvvet, yalnız bir şeyi hissettirememişti: Bulduğum âlemin füsunu prangalandığını!.. Tedkiklerime aidi yazdığım eserler, bütün fedakârlıklarımın takdirler armağanıyacak büyük kütleler bulamadı... Kitabı okunmadı diye bir muharrir, canavar kesilmez.. sebep olarak bunu gösteriyordum, yalandı!.. Eseri yazmıştım. Yazmak benden, okumak, isterlerse, onlardan!.. (Arkası var)

Yapı İş'e-i İlâmı

Nafia Vekâletinden

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara'da jandarma matbaasının ikmalî inşaatıdır. Keşif bedeli 19,757 lira 50 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 22/8/938 Pazartesi günü saat 10 da Nafia Vekâletinde yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarfı ile yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 100 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.
- 4 — İstekliler 1481 lira 85 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhidliği vesikası ibrazı lâzımdır.
- 5 — İstekliler teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yapı işleri eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «5145»

Çeltik Sahiplerinin VE PİRİNÇ TÛCCARLARININ Ehemmiyetle Nazarı Dikkatine

Yeni mahsul yaklaşmakta olduğundan fabrikamızın bu sene için sayın müşterilerine yapacağı fevkalâde tenzilât ve kolaylıkları öğrenmek son derece menfaatleri ictizasındanır.

İstanbulda, Ayyansarayda, Yavedut caddesi 121 No da

MUSTAFA ÇANAĞÇILI HALEFİ AHMED ÇANAĞÇILI Çeltik fabrikası.

Telefon : 22752 Telgraf : İstanbul - Piring

Bahkesir Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden :

- 1 — Bahkesir hükümet konağı maliye kısmının ikmalî inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İşin keşif bedeli 27500 liradır.
- 3 — Bu işe aid evrak: A — Projeler, B — Fiat bordrosu ve mesaha cetveli, keşif hülâsa cetveli. C — Fenni ve hususî şartname, D — Nafia yapı işleri fenni, umumî şartnamesi, E — Bayındırlık işleri genel şartnamesi olup isteyenler bu evrakı her gün Bahkesir Nafia Müdürlüğünde görebilirler.
- 4 — Eksiltme 19/Ağustos/938 Cuma günü saat on beşte Bahkesir hükümet konağında Nafia Müdürlüğü odasında kurulu Komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 5 — İsteklilerin bu işe aid 2066.69 liralık muvakkat teminatı Bahkesir Malsandığına yatırdıklarına dair makbuz veya şayanı kabul banka mektubu ile 1938 yılı için muteber ve işe girmeğe salâhiyet veren Nafia Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikasını ve Ticaret odası vesikalarını kapalı teklif mektuplarını ihtiva eden zarfa koymaları ve zarfları 2490 No. lu kanun hükümlerine tevfi kanun tanzim ve imza etmiş bulunmaları lâzımdır.
- 6 — Postada vâki gecikmeler kabul edilmez. «4966»

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

1800 lira senelik bedeli icar tahmin olunan Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 4 daire bodrum taraça ve küçük bahçeyi havi maamüştemilât 197 No. lu Vakıf departmanının esahî bir surette tahirâtı yaptırılmış boya ve saire gibi bazı ufak tamaratı ikmal olunmak üzere bulunmuş olduğundan ikmalinde teslim olunmak üzere Mayıs/1940 nihayetine kadar kiraya verilmek üzere 8/8/938 tarihinden itibaren müzayedeye çıkarılmıştır.

İhalesi 18/8/938 Perşembe günü saat 14 de Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü ihale komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesini görmek ve kiralamak isteyenlerin % 7 buçuk teminat akçeleriyle Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (5211)

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 62

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

İzzetlû Hacı Reis sakalını avuçladı, bir müddet düşünür gibi durdu, sonra: «Efendim, dedi. Bal tutan parmağımı yalar. İdadîyi bilmem, fakat hastanenin hesabı gümüş gibi tertemizdir!..»

Abdurrahman paşanın hamiyeti eserlerinden biri daha olan Sinob hastanesi, bütün liva ahâlisinin pek cömertce verdikleri ianelerle yapılmıştır. Bu umumî yardım yalnız para ile değil, en ziyade kaza ve nahiyelerden, köylerden gönderilen her nevi kereste ile olmuştur.

Keresteler, bütün resimlerden istisna edildiği için, gümrük dairesi bulunan küçük limandan değil; hiç bir surette kontrol altında olmayan büyük limandan çıkarılmıştır. Gümrük müdürü ise limandan çıkarılan kerestelerin en az iki hastane vücutta getirilecek kadar çok olduğunu söylemiştir.

Hastane inşaatı için teşkil olunan komisyona sofu bir zat olan tersane kereste memuru vali tarafından reis tayin edilmiştir.

Hastanenin inşası nihayet bulunca hacca giden komisyon reisi, ben Sinoba vardıkdan bir müddet sonra Hicazdan dönmüştü. Hacılara mahsus kokuları bol bol sürünerek ziyaretime gelmişti. O sırada idadî mektebi meselesile iştilig ediyordum. Söz arasında muameleyin hastane komisyonunun reisi olduğunu her nasılsa unutarak, gerek idadî mektebi ve gerekse hastane hakkında çok kötü şeylerin söylenmekte olduğunu ağzımdan kaçırıldım.

İzzetlû hacı reis sakalını avuçladı, bir müddet düşünür gibi durdu, sonra:

— Efendim, dedi, meşhur meseldir: Bal tutan parmağımı yalar. İdadîyi bilmem, fakat hastanenin hesabı gümüş gibi tertemizdir.

Reisin, hastane balını tuttuktan ve parmaklarını da bol bol yaladıktan sonra, zemzemle yıkamak, eski ve buluşuk hesaplar üzerine bir af perdesi çekmek için Hicaza gittiği anlaşılırdı. Fikrimce, «Bal tutan parmağımı yalar!» gibi çirkin darbi meselleri hafızalarımızdan, kitablarımızdan silerek çok iyi olur.

TERSANE KERESTELERİ

Tersaneye, yani Bahriye Nezaretine lâzım olan keresteler, her sene alenî eksiltme suretile satın alınır. Eksiltme mukavelelerine kerestelerin ne zaman ve hangi iskeleden - (Sarıkum), (Akliman) - vapurlara teslim edilecekleri kat'i ve sarîh bir şekilde yazılırdı. Çürkü Sarıkum iskelesi ile Akliman iskelesinde teslim olunmak arasında hem nakil müşkülâtı ve hem de masraf bakımlarından fark vardı. Ormanlara yakınlığından dolayı tersaneye gidecek keresteler için, Sarıkum iskelesi tabii bir mahrec idi. Evvelki senelere aid mukavelelerde burası tercih olunmuştu. Fakat Sinobun ihtiyar mutasarrıfı yalnız Aklimandan teslim şartile münakasa yaptırmış, ihaleye de onunla uyuşan (Altınoğlu) namındaki bir Rumdan başka kimse girmemişti. Altınoğlu, keresteleri gene eskisi gibi Sarıkum iskelesinden gemilere yüklemişti!

İhtiyar mutasarrıf fırsat bulduca elinin erdeği her şeyi çaldığı gibi şir hırsızlığı da bunlardan istisna etmemişti. Meselâ acecece bir gazeli de, son mısraına adını ilâve etmek suretile öz malı imiş gibi benimsediğini hayretle görmüştüm.

ORMAN MÜFETTİŞİ KALYAS EFENDİ

Orman müfettişi Kalyas efendi, mutasarrıfın mensublarından, yani memurlar içinde en ziyade emniyetine mazhar olanlarından biri sayılıyordu. Kötü rüşvet işlerinin çorab söküğü gibi meydana çıktığını ve şiddetle takib edildiğini haber alan mutasarrıf, Kalyasa bir mektub yollamış. Kalyasın bana gösterdiği bu mektubda:

«Fena Sinob rüyaları görmekte ve kendilerine evlâd gibi emniyet ettiği

bazı memurların sadakat ve vefakârlıkla telif edilemeyecek halleri, hareketleri büyük esef ve taaccübe işitilmekte olduğu ve geçici fırtınalar kabilinden olan hali hazırım (yani bizim cürümleri takib edişimizin) çok devam etmiyeceği ve yerine tayin olunacak mutasarrıfla görüşerek kendisini ona icabı vecihle tavsiye edeceği yazılıyordu. Üstelik de sadakatten, vefakârlıktan ayrılanların bilâhare pek ziyade zarar göreceklere ihtar olunuyordu.

Kalyas, bu tehditlerden kızarak:

— Beyefendi, dedi, evvelki mutasarrıf Veyysel paşa zamanında da bu memuriyette bulundum. Tahkik buyurun, o zamanlarda kanuna mugayir en küçük bir muamelemi bulursanız beni en ağır cezalara uğratınız. Bu mutasarrıf zamanında ise, ormanları tahrib ettirmek için her rastgelen yere hızar yaptırılması kanunen şiddetle memnu iken, aldığım musırrane emirler üzerine (mevkilerini tayin ederek) beş hızar yapıldı. Üçü işlemeğe başladı, ikisi de faaliyete geçmek üzeredir. Kanunen bunların yıktırılması lâzım gelir. Mutasarrıfın elişer, yüzer lira rüşvet alarak müsaade ettiği bu hızarların yapılmasına münaaate cür'et edemedim. İlk müsaide fırsatta yıktırarak üzere sükûta mecbur oldum. Çünkü vaktile beni Aydın vilâyeti (Denizli, Menteşe, Manisa, Aydın ve İzmir livalarından teşekkül eden vilâyete Aydın vilâyeti denirdi.) orman müfettişliğine tayin ettiler. Orman nazırına teşekkür ve veda için gittim. Beni hüsnü kabul ettikten sonra:

— Müsteşarla da görüşünüz, dedi. Tabii, cevabını verdim.

Nazır da, müsteşar da Ermeni idiler. Müsteşar, bol bol iltifatlardan sonra, en iyi neviden omak üzere üç Uşak halısı eb'adı yazılı bir kâğıda bana verdi: — Bunarı mümkün olan sür'atle alıp gönderiniz, dedi.

İstenilen halılar öyle ufak tefek şeyler değildi. İki 6X7, biri de 8X10 ebadında idiler. Bunların benden rüşvet suretile istendiklerini hiç hatırlama getirmedim. İntihab ve pazarlıkta vukuf sahiblerinin reylerinden istifade ve bedellerini istikraz ile tedarik ettim, halıları aldım. İştira ve nakil bedellerini imzalı faturaları ile birlikte müsteşara gönderdim.

Aylar geçti, paradan bir haber yok. Bir daha yazdım. Para tamamen geldi. Fakat aynı postada şu tahrirat da çıktı: «Tahakkuk eden ehliyetisizliğinden do.ay başmüfettiş Kalyas efendi azledilmiştir!»

Tam on beş sene memuriyetten mahrum kaldım. Aç, sefil süründüm.

Bir hafta sonra bu beş hızarın yerlerinde yeller estirdiğimi söylemeğe haccet yoktur zannederim.

(Arkası var)

İs. 2 nci İflâs Memurluğundan:

Galatada Voyvoda caddesinde 9 numara rada tüccar Dimitri Cumas iflâs etmiş ve 11/8/938 tarihinde açılıp tasfiyenin adı şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müfliste alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunulanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 2 nci İflâs dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (sened ve defter hülâsaları ve saire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi etmeleri.

2 — Hülâfına hareket cezal mes'uliyetli müstelzim olmak üzere müflisın borçlarının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

3 — Müflisın mallarını her ne suretle olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları aynı müddet içinde daire emri- ne tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazzeretleri bulunmadıkça cezal mes'uliyete uğrayacakları ve ruçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 15/8/938 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 11 de alacaklarının ilk içtima gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (9570)

«Son Posta» nun zabıta romanı: 44

Varda Adasındaki Hayalet

Yazan: Sapper

Türkeeye çeviren: Hasmun Uşaklıgü

Denizden gelen düdük sesi

Drummond:

— Tabii şu çıplak avucumun üzerinde hortlak nasıl yoksa orada da yoktur, bence genç kızlarla genç erkeklerin aşklar yoluna fazla yaklaşmaları Stangerton denilen adamın hoşuna gitmiyordu. Önüne geçmek için ortaya bir masal attı..

— Peki, öldürülmüş olan gencin hikâyesine ne dersiniz?

— Bazı sırları keşfetmiş olacaktır. Fakat ne olursa olsun bu akşam bir gezinti yapmaya ne dersiniz?

İki genç:

— Elbette yapmalıyız, diye bağırıldılar.

VARDANIN MEZARI

Üç arkadaş «Şen Balıkçı» hanımın sahibine Allaha: ismarladık diyerek sokağa çıktıkları zaman havayı biraz bulutlu buldular. Kendilerine verilen tafsilâta göre Hooting Karn denilen yerin takriben 2 mil uzakta olduğunu biliyorlardı. Binaenaleyh oraya yaklaşıtlıkları zaman kayalığın üzerinde bir ışık görünce mütehayyir olmadılar. Drummond:

— Orası olacak, dedi ve birden durdu:

— Bir gürültü var işitiyor musunuz? Dinlediler. Fakat Drummond hariç, diğerleri bir şey işitemediler, Drummond yüzüstü yere yattı, o zaman:

— Bu vaziyette daha iyi işitiliyor, tereddüde mahal yok, dedi.

Peter ile Algi de şeflerini taklid ederek kulaklarını yere verdiler.

Algi:

— Sanırım, dönen bir makine olacak, dedi.

Drummond tasdik etti:

— Ben de o fikirdeyim.

Çimen üzerinde ayakları sessizdi. Üç adam evin şeklini hayal meyal gördüler. Nihayet içinde ışık yanan odaya bir göz atacak kadar yaklaştılar. Bir adam bir masaya dayanmış, sigara içiyordu. Önünde bir demet kâğıd ile bir de kalın defter vardı. Arasına kâğıdlara bakıyor, anlaşılın orada gördüğü malumatı deftere geçiriyordu.

Çok uzun boylu ve çok kuvvetliydi. Bir kaç dakika geceye baktı, sonra sigarasını atarak pencereyi kapadı ve elektrik kommutatörünü çevirdi, bir kaç saniye geçti, derken birinci katta başka bir pencere aydınlandı. Adam yatmak için odasına çıkmış olacaktı. Algi:

— Şimdi ne yapacağız?

— Oturup bekliyeceğiz, maalesef sigara içmek mümkün değil, saat te henüz on bir. Maamafih dikkat ediniz, motör boyuna çalışıyor.

— Acaba nerededir? Herhalde evin içinde olmuştur, inilti pek derinden geliyor.

Drummond tekrar kulağını yere verdi.

— Bana öyle geliyor ki bu motör yerin altındadır? Fakat Allahım bu da ne?

Üç kişi taş kesilmiş, eve bakıyorlardı. Denizden boğuk bir düdük sesinin gelmiş olmasına rağmen entellicens memurları sadece önlerindeki manzaraya dalmışlardı: Evin üzerinden bir ziya belirmiş bir saniye sonra muazzam bir gölge halini aldıktan sonra zemine doğru kaymış, nihayet yerin dibine geçmiş gibi kaybolmuştu.

Drummond:

— Halktaki korkunun sebebinin şimdi anlıyorum, dedi. Elektrik tesisatı mükemmel.

Hakikaten karşılarında büyük bir bostan korkuluğu görmüşlerdi. Bu korkuluğun ziyadar oluşunun da fosforlu bir maddeye batırılmış olmasından ileri geldiğini anlamışlardı.

Drummond:

Korkuluğun görüldüğü noktaya kadar yerde sürüne sürüne ilerlediler. Fakat artık ziyadan eser yoktu. Drummond ancak soğuk bir taş bulabildi:

— Tehlikeyi göze almak lâzım, diyerek bir saniye için elektrik fenerini yaktı. Taşın üzerinde Don Mikel Varda kelimesi yazılı idi:

— İspanyolun mezarı, diye mırıldandı, hortlak buradan çıkıyor.

Denize döndü:

— Bakınız.

Şimdi fosforlu korkuluk kayanın üzerinde görünüyordu. Drummond:

— Zaten şübhelenmiştim, diye söy-

lendi. Bu gösterir ki korkuluğun gidebildiği yere biz de gidebiliriz.

Peter:

— Fakat acaba geri gelmez mi? diye sordu. Bu takdirde karşılaşmamak müreccaktır.

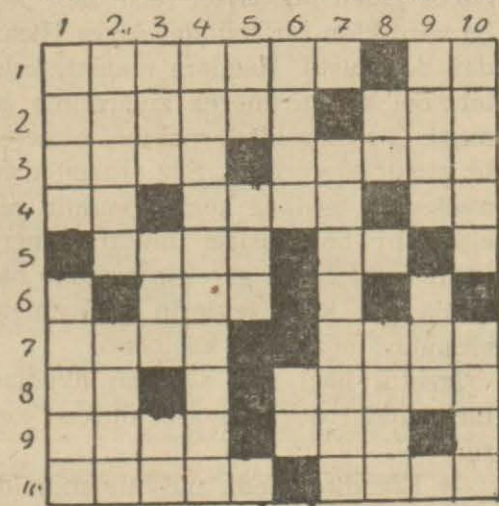
Elleri ile zemini yoklamakta devam eden Drummond:

— Ben de sizin fikrinizdeyim, dedi. Fakat işte buldum. Taş kayıyor. Yaklaşınız.

Mezar taşı bir gayretle itilince meydana geniş bir çukur çıktı. Üç arkadaş yekdiğeri arkasından çukura girdiler.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

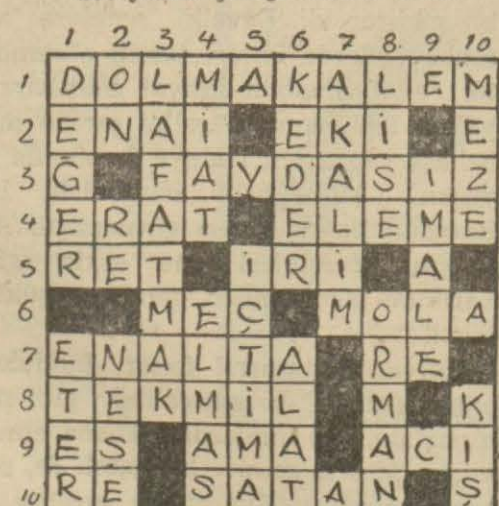

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Temizlik - Derun.
- 2 — Sıhhatte olmak - Birdenbire.
- 3 — Rüşvet veren - Yıkıntı.
- 4 — Beyaz - Yüz kuruş - İstifham nidası.
- 5 — Deri - Bir nota.
- 6 — Bir muharririn ismi.
- 7 — Rabtet - Süratli.
- 8 — Şart lâhikası - Elbisenin içine konulan.
- 9 — Namaz kıldırın - Plâjda bulunan.
- 10 — Kısmet - Zekâsı kuvvetli.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Bir Müsevî kadın ismi - Kesilmiş.
- 2 — Objektif görüş - İki tarafı kesen bıçak.
- 3 — Pokerde para yerine konulan yuvarlaklar - Atkı yapılan bir kumaş - İsim.
- 4 — «Fenalık etmenin» zıddı.
- 5 — Yemek masdarından emrihazır - Verme.
- 6 — Lokman ruhu - Beyaz.
- 7 — Namusu olmıyan.
- 8 — Beyaz, «etmeka yardımcı masdarından nehlihzır.
- 9 — İnanmak masdarından emrihazır - Taharri et.
- 10 — Çizmek masdarından ismi fail - Ebeveyn den çocuğa intikal eden.

Evvvelki bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

12 Ağustos 1938 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Hava. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Konfe-rans: Dr. Salim Ahmed Çalıskan (Hayat nedir?) 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Ri-za Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Tahsin Karakuş ve ar-kadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22: Çekoslovak san'atçıları: Vlyo-nist Jan Vlatislavskiy ve arkadaşları: Ku-vartet ve Çek millî havaları, Gayda. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

ANKARA

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Ri-za). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin). 21: Konfêrans: (Şevket Süreyya Aydemir). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haber-leri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program ve İstiklâl marşı.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:
İstanbul cihetindekiler:
Aksarıda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (E-sad). Beyazıdda: (Cemil). Samatyada: (Teofilos). Eminönünde: (Aminasya). Eyübde: (Arif Beşir). Fenerde: (Vitali). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşın-da: (Üniversite). Karagömrükte: (Su-ad). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Ba-kırköyünde: (Merkez).
BeYOĞLU cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray). Tü-nelbaşında: (Matkoviç). Galatada: (İkly-ol). Fındıklıda: (Mustafa Nail). Cumhu-riyet caddesinde: (Kürkcayan). Kalyon-cuda: (Zafropulos). Fırzağada: (Er-tuğrul). Şişlide: (Asım). Beşiktaşa: (Sü-leyman Receb).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar: (Ömer Kenan). Sarıyerde: (Osman). Kadıköyünde: (Sihhat - Ri-fat). Büyükdada: (Halk). Heybelide: (Halk).

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma komisyonundan:

- 1 — Deniz nakil vasıtaları için 106 kalem eşya kapalı zarf usulile satın alına-caktır. Tahmin bedeli 6902 lira 75 kuruştur.
- 2 — Adı geçen malzemeye aid şartnameler Merkezimiz levazımından parasız alınır.
- 3 — Eksiltme 18/Ağustos/1938 Cuma günü saat 11 de Galatada Kara Mustafa paşa sokağında mezkûr Merkez Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat parası 517 lira 73 kuruştur.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 1938 senesi ticaret odası vesikalarını teminat makbuzu ile birlikte vermeleri lâzımdır.
- 6 — Eksiltmeye girecek olanlar kapalı zarf usulile teklif mektublarını saat 10 a kadar komisyon mühürlü olarak vermeleri şarttır. Aksi takdirde eksiltmeye

SPOR

Güneş takımı lig maçlarına hazırlanıyor

Güneş 3 kaleci, 9 müdafî, 14 muavin, 24 muhacim ile çalışmalarına başladı. Vehab da Güneşte yer alıyor

11 Eylülde başlayacak olan İstanbul lig maçları için teşkilâta bağlı bütün klüp-ler yavaş yavaş harekete geçtiler. Bir buçuk aydanberi istirahatte bulunan klüplerimizin hemen hepsi yeni mev-sim faaliyeti için programlarını çizerek biz de bir yandan onların umumî faaliyetlerini futbol meraklılarına bil-dirmek maksadile lige dahil klüplerimizi birer birer dolaşarak edindiğimiz malû-matı sırasile neşretmeğe başlıyoruz.

1937-38 senesi millî kûme şampiyonu «Güneş» takımı ilk sırada bulunduğu için evvelâ bu klübün yeni mevsim faaliyetini yazıyoruz.

Güneş klübünün yeni mevsim faaliyeti tesbit etmek üzere evvelâ klübün idare heyetinden dış doktoru Sireti gördüm. Kadronun 50 kişi olduğunu, yeni antrenör getirmek üzere bulduklarını söylemekle iktilfa etti.

Bundan sonra Güneşin müdürü Şazi Tezcanı buldum, karşı karşıya oturduk ve önüne defterler açıp malûmat ver-meğe başladı. Bu suretle şunları öğrendim:

Güneş klübü geçen mevsimde hususî ve resmî olarak 31 maç yapmıştır. Bun-ların ikisinde berabere kalmış, ikisinde de mağlûb olmuştur. Yaptığı maçlarda 83 gol atmış, 26 gol yemiştir. Millî kûme şampiyonu olduktan sonra 13-6-938 de mevsimi kapamıştır.

1938-1939 yılına, ağustos 938 tari-hinde girmiştir. Kadro 50 kişidir. Bun-lardan kaleci 3, müdafî 9, muavin 14, muhacim 24 dır. Fakat birinci takımın esas kadrosu 22 kişiliktir. İlk antrenmana 21 futbolcu gelmiştir. Gelmiyenlere mek-tublular yazılmıştır.

Güneş klübü bu sene de antrenmanla-rını eskisi gibi sah ve perşembe günleri yapacaktır. İdmanlar Galatasarayla orta-kları Taksim stadyomunda saat 17,30 da yapılmaktadır. Bundan başka her hafta bir gün yürüyüş vardır. Salon

Moda koyunda büyük deniz yarışları
14 ağustos pazar günü Moda koyunda Başvekîl Celâl Bayarın yüksek hima-yelerinde büyük deniz yarışları yapılacaktır. Yarış umumî heyeti reisliğini tümamiral Şükrü Okan ve umumî heyeti kâtibliğini de deniz ticareti müdürü Mü-fid Necdet Deniz deruhde etmişlerdir.

Yarışların geçen senelere nazaran da-ha itinalı ve etraflı bir şekilde tertibi için hazırlıklara başlanmıştır.

Romanya millî takımının millî karşılaşmaları

Romanya federasyonu yeni mev-sim futbol faaliyeti esnasında yapaca-ğı millî maçların programını şu şekil-de tanzim etmiştir:

4 - Eylül (Bükreşde) Romanya - Yu-goslavya. (B.), 6 - Eylül (Belgradda) Romanya - Yugoslavya, 25 - Eylül (Bükreşde) Romanya - Almanya, 28 - Teşrinievvel (Pragda) Romanya - Çekoslovakya, 30 - Teşrinievvelde (Bük-reşde) Romanya - Çekoslovakya (B.)

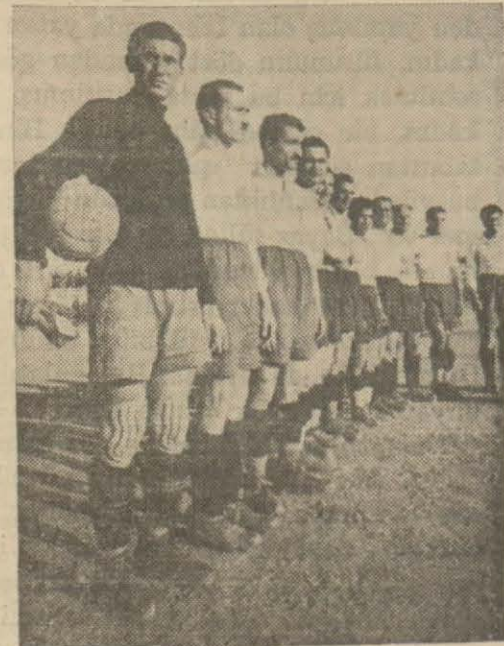
Altılar muhtelitinin ekzersizleri

T. S. K. İstanbul Bölgesi Futbol Ajan-lığından: Altı klüp muhtelitinin üçüncü ek-zersiz maçı 13/8/1938 Cumartesi günü saat 17 de Beykoz çayırında yapılacaktır.

Aşağıda adları yazılı futbolcuların futbol levazımlarile birlikte saat 16,30 da hazır bulunmaları lüzumu tebliğ olunur.
Beykozdan: Safa, Bahadır, Şahap, Tur-han, Sadettin, Kemal, Gazanfer.
Süleymaniyeden: Ruhu, Danış, İbrahim. Vefadan: Muhteşem, Hüseyin, Muvahhid. Hİlâlden: Hakkı, İlhan.
Topkapıdan: Haydar.

Lig maçları fikstürü pazartesi akşamı çekiliyor

T. S. K. İstanbul Bölgesi Futbol Ajan-lığından: 11/9/1938 tarihine müsadif pazar günü başlanacağı evvelce ilân edilmiş olan

Güneşin geçen seneki oyuncuları

İdmanları için «Genç hristiyanlar cemiyeti» salonları kiralanmaktadır. Antren-man şekilleri her maça göre değişir. Bu-nu antrenör idare eder. Bazı maçlara yal-nız salon idmanile çıkılır.

Güneş klübü bir antrenör getirtmek-tedir. Bunun için uğraşmaktadır. Eski antrenör yalnız kültür fizik yaptırma-ğın için kalmaktadır. Güneş klübü âzalara gönderdiği mektubda: «Geçen sene ka-zandıgımız şampiyonluğun bir tesadîf e-seri olmadığını göstermek için bütün ar-kadaşların antrenmanlara devam etmesi lâzım gelir..» denilmektedir.

Bugün Güneş takımı İzmirli Vehabı da arasına almaktadır ve bir yeni müdafî daha bulunmuştur, ismi Lûtfidir. Bu a-rada yeni müracaatlar da vardır. O oyuncular da getirilerek antrenmanlarda de-nenecektir.

Kulağımıza çarpan bazı sözlere göre de bazı futbolcular memleketlerine, eski klüplerine döneceklerdir. Fakat bugün Güneş mevsime en kuvvetli ve ümidli gi-ren takımların başında gelir.

C. R. Şahingiray

Beşiktaştan istifalar devam ediyor

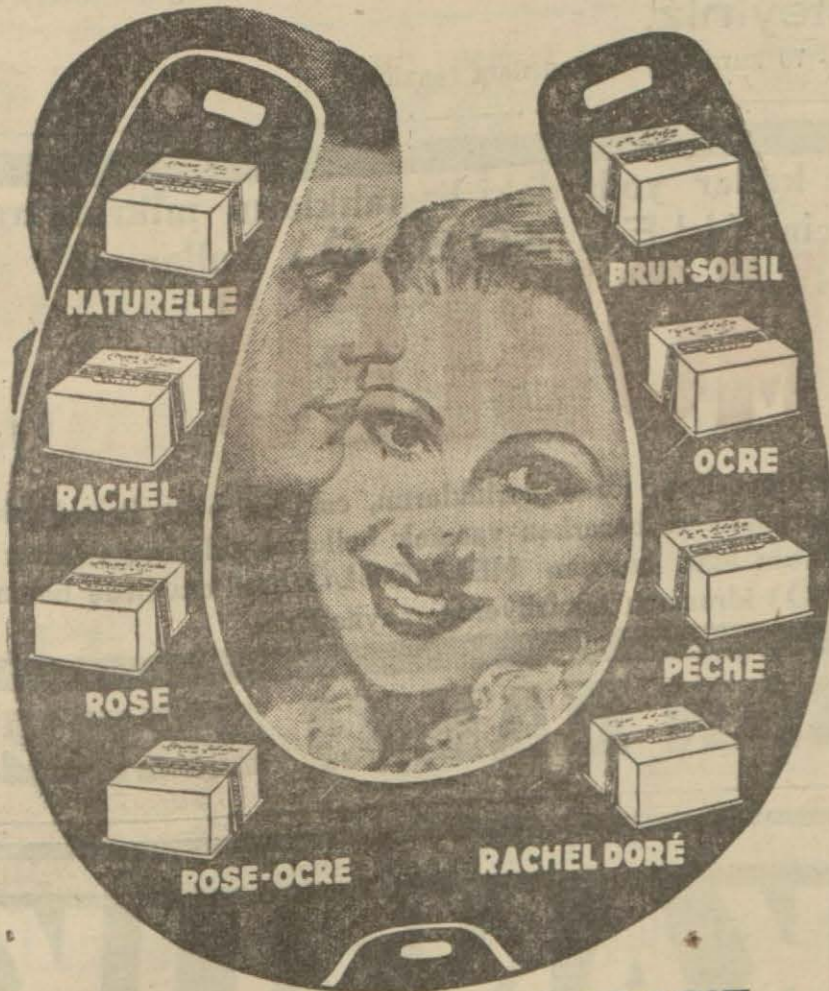
Beşiktaş'tan istifalar devam ediyor. Dün de yeniden 10 spor-cu ve idareci âza Beşiktaşdan ayrıl-a-rak (Şerefspor klübü) adile teşekkül-etmekte olan yeni klübe iltihak et-miştir. Dün istifalarını verenler şun-lardır:

Tevfik Karasungur, Özdemir Erte-zel, Alâeddin Demirtaş, Celâl Kardal, Cevdet Ünsal, Yusuf Vefa (yüzücü), İstavri Kazancıoğlu, H. Barut, Mustafa Könü, Nesib Erer.

Okspor klübünün atışları
Okspor tarafından tertib edilen ok atış-larının dokuzuncusu Cumartesi günü saa-t (15) te Okmeydanında yapılacaktır.

bütün klüp mürahasalarının 15/8/1938 pa-zartesi günü akşamı saat 16,30 da Bölge

HANGİ RENK SİZİ MES'UD EDER?

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasıyla karıştırılmıştır. Sihramiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikle renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile

PARASIZ

Bu sihrimiz yeni «Cild renkleri» tecrübe edilebilir.

karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını masasetmesine ve bu suretle cildin kurummasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğü karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünüş, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 8) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye vesaiti için lüzumu olan ve hepsine 1000 lira bedel tahmin edilen 26 tane kontrol saati açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 75 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23/8/938 Salı günü saat 11 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (5200)

Düşkünler evine lüzumu olan ve hepsine 700 lira bedel tahmin edilen 2000 metre yerli renkli bez açık eksiltmeye konulmuştur. Bezin nümunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 52 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 15/8/938 Pazartesi günü saat 11 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (4938)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kıymeti muhimmesi	Muvakkat teminatı	Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
L. K.	L. K.		Muradreis	Hamam	4	Ahşap
125 00	9 38	Üsküdar				

Yukarıda cins ve mevkii gösterilen harab binanın enkazı 27/8/938 Cumartesi günü saat 11 de mahallinde bilmüzeyade satılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunmaları. (5334)

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Tipo usulile basılacak 68 x 100 1/16 kıt'asında 4 formahık, iki renkli bir okul kitabının 120.000 baskı üzerinden klişe, basım ve cild işi pazarlıkla açık eksiltmeye konulmuştur. Kitabın kâğıd ve cild malzemesi Basımevince temin olunacaktır.

Eksiltme ve ihale 15.8.1938 Pazartesi günü saat 11 de Devlet Basımevi Direktörlüğünde yapılacaktır. Muhammen bedeli 3200 lira, muvakkat teminat miktarı da bu bedelin % 7.5 nisbetinde olup usulü dairesinde isteklilerin eksiltme zamanından bir saat evvel bu teminatı Devlet Basımevi veznesine yatırmış olmaları lazımdır.

Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2259 sayılı kanunun 2 ci maddesi gereğince lüzum gelen teknik ehliyetlerini haiz bulunmuşlarına dair mahalli ticaret odasından alınmış bir mektub getirmeleri ve eksiltmeye konulan kitab nevinde bir okul kitabını muvaffakiyetle basmış olduklarını isbat eden belge ve işleri de göstermeleri lazımdır.

Genel şartname Devlet Basımevi Direktörlüğünden parasız olarak verilir. (5360)

Fotoğraf tahlilleri

Herkese yardım etmeği seven bir tip

Fatihden Yaşar da karakterini soruyor:

Elinden, dilinden iş gelir. Ayağına da çevik olursa mesele kalmaz. Başkalarının işlerine yardım etmesi, kendisini etrafına sevdirmesine de sebep olabilir.

Dürüst bir tip

Adanadan İbrahim de karakterini soruyor:

Ciddi ve dürüst tavrıdır. Tutunduğu muayyen işde kalmak ve tahammül göstermek ister. Bir işe baş olduktan ziyade kumanda altında çalışmakta muvaffak olabilir.

Sevili bir tip

Trabzondan Hızır Özer de karakterini soruyor:

Neşeli ve sevimli bir tiptir. Şakaları sıkıcı değilse arkadaşları tarafından da aranır ve sevilir. Kadın ve sevgi mevzularıyla fazla alâkanmakta ekseriya zararlı olabilir.

Kendisinden maddi ve müsbet hareketler beklenen bir tip

Muğlalı A. Ş. M. soruyor:

— Muvaffak olacak ve sevilecek miyim? Sevilmek arzuna sevmek hevesi katılırsa, ergeç dilek meydana gelir.

Muvaffakiyetin daha ziyade maddi ve müsbet hareketlerle ölçülmesi lazımdır.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .

Adres . . . . .

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

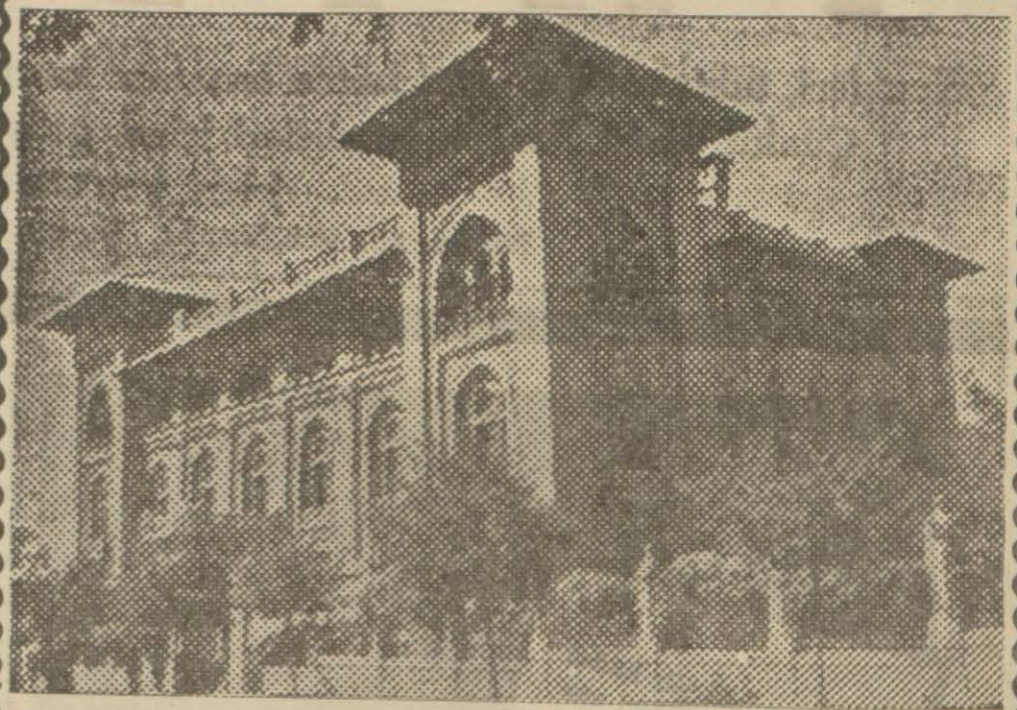
	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İllardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

T. C. ZİRAAT BANKASI

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi : 262

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

«Polis Koleji giriş şartlarının ana hatları»

- Orta tahsil diplomasını almış bulunmak.
- Ana ve babaları Türk olmak.
- Kendilerinin ve ailelerinin, geçmişte ve hazırdaki ahlâkî durumları mazbut olduğu, fena itiyad ve huylu olmadığı; zabıta tahkikatile anlaşılacak.
- Beden teşekkülâtü düzgün olmak, vücudun haricî kısımlarında alâmeti farika teşkil edecek yanık, kesik, yara, bere ve kellik eserleri ve dilde peltelik ve kekemelik bulunmamak.
- Sağlığı iyi olduğu, tam teşekküllü hastahane sıhhat heyetleri raporile anlaşılacak.
- Mazeretsiz olarak, bir yıl tahsilini terketmiş bulunmamak.
- Yaşını büyültmüş veya küçültmüş olmamak.
- Talibin ana, baba, veli veya vasisi tarafından, noterlikçe musaddak taahhüd ve kefalet senedi verilme.
- Bu yıl Kollejin birinci sınıfına alınacakların yaşları; 15-19 ve bu yaşlara göre de boy ve ağırlıkları arasındaki farklar:

Yaş	Boy	Ağırlık
15	1,54	43
16	1,59	49
17	1,63	52
18	1,65	57
19	1,66	58 den ibarettir.

10 — Kollej parasız yatağıdır. Talebinin giyim ve yiymisi devletçe temin edilecektir.

Kollej Teşrinievvel başında açılacaktır. Müracaatların 15 Eylül'e kadar yapılmış olması şarttır.

Yukarıdaki şartları haiz bulunan isteklilerin; fazla izahat almak ve müracaat usulünü öğrenmek üzere mahalli Emniyet Müdür ve âmirlerine baş vurmaları lazımdır. «2804» «5053»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 22500 lira olan 500 ton hurda dökme demir 22/8/938 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1687.50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve Nafia müteahhütlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 10 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada teslim ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (5154)

Haricî Askerî Kıtaatı İlanları

M. M. V. den:

1 — Millî Müdafaa Vekâleti inşaat şubesinde üç yüksek mimar ve bir inşaat fen memuru alınacaktır. Taliblerin hizmete girdiklerinden itibaren iki seneden evvel ayrılmamaları şarttır. Taliblerin aşağıda yazılı vesaiki Ankarada M. M. Vekâleti inşaat şubesine bizzat veya tahriren ve istida ile talep edecekleri ücret miktarının da gösterilmek üzere müracaatları.

- Kendisinin evli ise ailesinin nüfus tezkeresi, aslı veya tasdikli sureti.
- Askerlik vesikası.
- Zabıta ve adliyeden alınmış hüsnühal vesikası.
- Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.
- Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden almış olduğu vesaik. «217» «5229»

